

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Мінекономіки “Про затвердження
національного класифікатора НК 030:2022”

09 квітня 2022 року № 810-22

НАЦІОНАЛЬНИЙ КЛАСИФІКАТОР УКРАЇНИ

Класифікатор функціонування, обмеження життєдіяльності
та здоров'я

НК 030:2022

Видання офіційне

(в одному томі)

Київ

Міністерство охорони здоров'я України

2022 рік

ПЕРЕДМОВА

ЗАМОВЛЕНО: м. Київ, 01601, вул. Грушевського, 7, Міністерство охорони здоров'я України

РОЗРОБЛЕНО: м. Київ, 01601, вул. Грушевського, 7, Міністерство охорони здоров'я України

ЗАТВЕРДЖЕНО: наказом Міністерства економіки України від _____.2022 № _____

ЧИННИЙ З: _____.2022

Цей національний класифікатор гармонізовано з Міжнародною класифікацією функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я (International Classification of Functioning, Disability and Health, ICF), 10 жовтня 2021 року;

УВЕДЕНО ВПЕРШЕ;

НАДАЄ РОЗ'ЯСНЕННЯ ЩОДО ПОЛОЖЕНЬ НАЦІОНАЛЬНОГО КЛАСИФІКАТОРА: м. Київ, 01601, вул. Грушевського, 7, Міністерство охорони здоров'я України.

ЗМІСТ

Вступ.....	4
1. Сфера застосування.....	4
2. Терміни та їх визначення.....	5
3. Позначення та скорочення.....	7
4. Загальні положення.....	7
5. Однорівнева класифікація.....	11
6. Дворівнева класифікація	14
7. Деталізована класифікація з визначеннями.....	35

Класифікатор функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я

International Classification of Functioning, Disability and Health

ВСТУП

Національний класифікатор 030:2022 “Класифікатор функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я” (далі – НК 030:2022) розроблено з метою запровадження в Україні Міжнародної класифікації функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я відповідно до частини другої статті 8 Закону України “Про реабілітацію у сфері охорони здоров'я” та плану заходів із впровадження в Україні Міжнародної класифікації функціонування, обмежень життєдіяльності та здоров'я та Міжнародної класифікації функціонування, обмежень життєдіяльності та здоров'я дітей і підлітків (затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2017 року № 1008-р) та Угоди між Всесвітньою організацією охорони здоров'я та Міністерством охорони здоров'я України від 12 квітня 2021 року №TR/19/063REV1 “Про надання прав на переклад та публікацію Міжнародної класифікації функціонування, обмежень життєдіяльності та здоров'я (МКФ)”.

НК 030:2022 гармонізований з Міжнародною класифікацією функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я, (The International Classification of Functioning, Disability and Health, ICF) Всесвітньої організації охорони здоров'я.

НК 030:2022 публікується двома мовами: українською та англійською, які мають однакову силу. У разі виникнення будь-яких розбіжностей стосовно тлумачення позицій цього класифікатора переважну силу матиме текст англійською мовою.

1. СФЕРА ЗАСТОСУВАННЯ

НК 030:2022 застосовується для уніфікації міжсекторального кодування інформації, що стосується здоров'я та обмежень повсякденного функціонування / обмежень життєдіяльності людини (особи з обмеженнями повсякденного функціонування, особи з інвалідністю, дитини з інвалідністю) в документації, зокрема індивідуальному реабілітаційному плані, у Електронній системі охорони здоров'я закладів охорони здоров'я та реабілітаційних закладів при наданні реабілітаційної допомоги у сфері охорони здоров'я, а також при наданні допомоги у сферах соціального захисту, освіти, фізичного виховання та спорту та працевлаштування осіб з обмеженнями повсякденного

функціонування (осіб з інвалідністю, дітей з інвалідністю), забезпечення безбар'єрності та доступності.

Класифікатор необхідний для забезпечення реалізації програми державних гарантій медичного обслуговування населення в частині надання реабілітаційної допомоги впродовж гострого, післягострого та довготривалого реабілітаційних періодів на первинному, вторинному та третинному рівнях медичної допомоги у закладах охорони здоров'я, реабілітаційних закладах та за їх межами.

Запровадження Класифікатора дозволяє:

- збирати та обробляти міжнародно порівняльні статистичні дані щодо функціонування та обмежень життєдіяльності людини при організації надання реабілітаційної допомоги з урахуванням порушень функцій та структур організму, обмежень активності та обмежень можливості участі таких осіб, а також впливу факторів середовища та особистих факторів при проведенні реабілітаційного обстеження, встановленні мети та завдань реабілітаційної допомоги та плануванні комплексу заходів, необхідних для їх досягнення, зокрема в частині підбору, налаштування та забезпечення допоміжними засобами реабілітації;

- уніфікувати кодування реабілітаційної допомоги у закладах охорони здоров'я та реабілітаційних закладах усіх форм власності та за їх межами, а також при наданні допомоги у сферах соціального захисту, освіти, фізичного виховання та спорту та працевлаштування осіб з обмеженнями повсякденного функціонування (осіб з інвалідністю, дітей з інвалідністю), забезпечення безбар'єрності та доступності.

2. ТЕРМІНИ ТА ЇХ ВИЗНАЧЕННЯ

2.1 Стан здоров'я – загальний показник для хвороб (гострих і хронічних), розладів, пошкоджень або травм. Стан здоров'я також може охоплювати інші обставини, у тому числі вагітність, старіння, стрес, вроджена аномалія або генетична схильність. Стани здоров'я кодуються згідно з Міжнародною статистичною класифікацією хвороб та споріднених проблем охорони здоров'я (за національним класифікатором 025:2021 “Класифікатор хвороб та споріднених проблем охорони здоров'я”);

2.2 Функції організму – це фізіологічні функції систем організму (у тому числі психологічні);

2.3 Структури організму – це анатомічні частини організму, такі, як органи, кінцівки та їх компоненти;

2.4 Порушення – це проблеми у функціях та структурах організму, такі, як значне відхилення або втрата;

2.5 Активність – це виконання завдання чи дії особою;

2.6 Участь – це залучення особи до життєвої ситуації;

2.7 Обмеження активності – це труднощі, які може мати особа під час виконання активності;

2.8 Обмеження можливості участі – це проблеми, з якими особа може зіткнутися під час участі в життєвих ситуаціях;

2.9 Фактори середовища – складають фізичне, соціальне та установкове середовище, в якому особи живуть і ведуть своє життя;

2.10 Особисті фактори – є особливим фоном життя особи і містять ознаки особи, які не є частиною стану здоров'я. Ці фактори можуть включати стать, расу, вік, інші стани здоров'я, фізичну підготовку, спосіб життя, звички, виховання, стилі подолання проблем, соціальне походження, освіту, професію, минулий і поточний життєвий досвід, загальні моделі поведінки та характеру, індивідуальні психологічні активи та інші характеристики, всі або окремі з яких можуть відігравати певну роль в обмеженні життєдіяльності;

2.11 Сприятливі чинники – це фактори середовища людини, які через їх відсутність або наявність, покращують функціонування та знижують обмеження життєдіяльності. Сюди входять такі аспекти, як доступне фізичне середовище, доступність відповідних допоміжних засобів реабілітації, та позитивне ставлення людей до обмежень життєдіяльності, а також послуги, системи та політики, спрямовані на підвищення залучення всіх людей зі станами здоров'я до усіх сфер життя. Відсутність фактору також може бути полегшуючим, наприклад, відсутність стигми або негативного ставлення;

2.12 Бар'єри – це фактори середовища людини, які через їх відсутність або наявність, обмежують функціонування та призводять до обмежень життєдіяльності. Сюди входять такі аспекти, як недоступне фізичне середовище, недоступність відповідних допоміжних засобів реабілітації, та негативне ставлення людей до обмежень життєдіяльності, а також послуги, системи і політики, яких або не існує, або які перешкоджають залученню всіх людей зі станами здоров'я до усіх сфер життя;

2.13 Здатність – це кваліфікатор, який описує здатність особи виконувати завдання або дії у стандартному середовищі; це свідчить який найвищий можливий рівень функціонування може досягти особа;

2.14 Виконання – це кваліфікатор, який описує, що робить особа в її нинішньому середовищі; це враховує фактори середовища - всі аспекти фізичного, соціального світу та світу ставлень.

2.15 Кваліфікатор – це числовий код, що визначає ступінь та величину функціонування або обмеження життєдіяльності у кожному з доменів та величину того, наскільки фактор середовища є сприятливим чинником або бар'єром.

3. ПОЗНАЧЕННЯ ТА СКОРОЧЕННЯ

МКФ – Міжнародна класифікація функціонування, обмежень життєдіяльності та здоров'я;

ЕСОЗ – Електронна система охорони здоров'я.

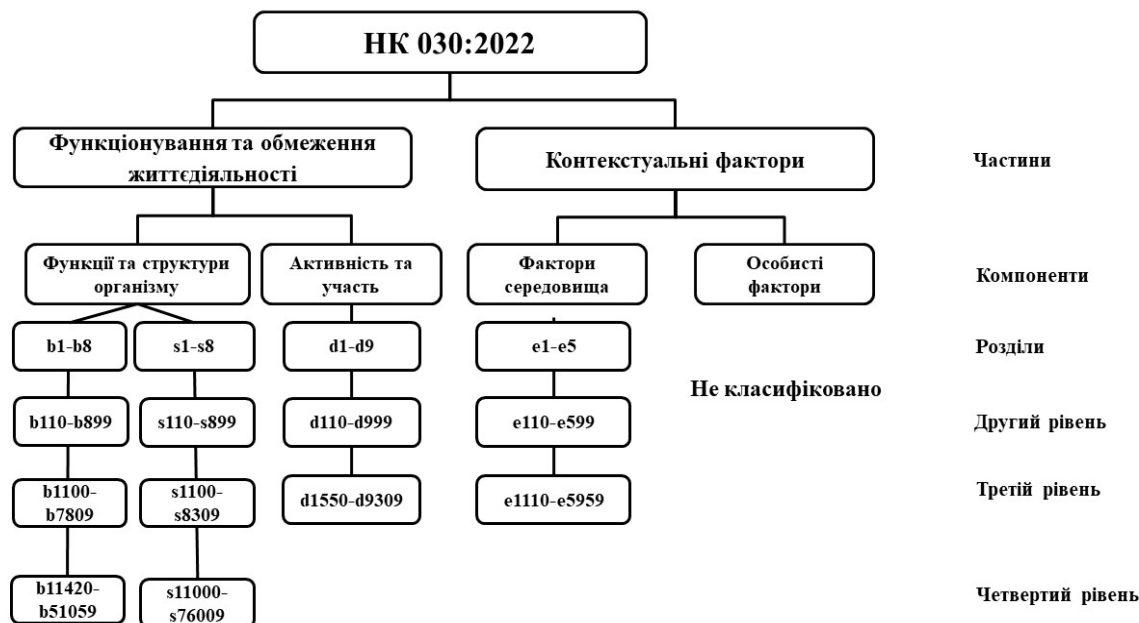
4. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

НК 030:2022 – охоплює всі аспекти здоров'я людини та деякі складові добробуту, пов'язані зі здоров'ям, та описує їх в термінах доменів здоров'я та доменів, пов'язаних зі здоров'ям (прикладом доменів здоров'я є бачення, слухання, ходьба, навчання, натомість прикладами доменів, пов'язаних зі здоров'ям, є транспортування, навчання, соціальні взаємодії). Класифікація залишається в широкому контексті здоров'я і не охоплює обставини, які не пов'язані зі здоров'ям, наприклад такі викликані соціально-економічними факторами. Наприклад, через свою расу, стать, релігію чи інші соціально-економічні характеристики люди можуть бути обмежені під час виконання ними завдання в їх поточному середовищі, але це не обмеження участі, пов'язані зі здоров'ям, як класифіковано в МКФ.

Метод класифікації – ієрархічний, порядковий, чотирирівневий, дев'ятизначний.

Об'єктами класифікації є порушення структур та функцій організму, обмеження активності та обмеження можливості участі, а також фактори середовища при будь-яких станах здоров'я, які кодуються окремо та незалежно за національним класифікатором 025:2021 “Класифікатор хвороб та споріднених проблем охорони здоров'я”. Класифікатор має чотирирівневу структуру та складається з двох частин (Функціонування та обмеження життєдіяльності), чотирьох компонентів (Функції організму, Структури організму, Активність та Участь, Фактори середовища).

Структура кодів має наступні формати x1 (перший рівень), x111 (другий рівень), x1111 (третій рівень) та x11111 (четвертий рівень), де префіксом є “b” для “Функцій організму”, “s” - для “Структури організму”, “d” - для “Активність та Участь” та “e” - для “Фактори середовища”. Відповідно кожен з компонентів “Функції організму” та “Структури організму” має чотири рівні (b1-b51059, s1-s76009), кожен з компонентів “Активність та Участь” та “Фактори середовища” мають три рівні (d1-d9309, e1-e5959).

Додатково при кодуванні кожного з доменів використовуються кваліфікатори, які визначають величину проблеми та зазначаються після кодів доменів через крапку. Без кваліфікаторів коди не мають власного значення.

Компонент “Функції організму” (префікс коду - “b”) має один кваліфікатор:

- “Обсяг або величина порушення” - b11111.0 “відсутні порушення”, b11111.1 “легкі порушення”, b11111.2 “помірні порушення”, b11111.3 “важкі порушення”, b11111.4 “абсолютні порушення”, b11111.8 не уточнено, b11111.9 не застосовується.

Наприклад: код b530.4 – абсолютні порушення (*кваліфікатор*) “функції підтримання ваги”.

Компонент “Структури організму” (префікс коду - “s”) має три кваліфікатори, які мають використовуватись одночасно:

- перший кваліфікатор “Обсяг або величина порушення” - s11111.0YZ “відсутні порушення”, s11111.1YZ “легкі порушення”, s11111.2YZ “помірні порушення”, s11111.3YZ “важкі порушення”, s11111.4YZ “абсолютні порушення”, s11111.8YZ не уточнено, s11111.9YZ не застосовується (де Y – другий кваліфікатор “природа змін у структурах організму” та Z – третій кваліфікатор “анатомічна локалізація”);

- другий кваліфікатор “Природа змін у структурах організму” - s11111.X0Z “відсутність змін у структурі”, s11111.X1Z “повна відсутність”, s11111.X2Z “часткова відсутність”, s11111.X3Z “додаткова частина”, s11111.X4Z “аберантні розміри”, s11111.X5Z “порушення цілісності”, s11111.X6Z “змінене розташування”, s11111.X7Z “кількісні зміни структури, включно із накопиченням рідини”, s11111.X8Z не уточнено, s11111.X9Z не застосовується (де X – перший кваліфікатор “обсяг та величина порушення” та Z – третій кваліфікатор “анатомічна локалізація”);

- третій кваліфікатор “Анатомічна локалізація” - s11111.XY0 “більш ніж одна ділянка”, s11111.XY1 “справа”, s11111.XY2 “зліва”, s11111.XY3 “з обох сторін”, s11111.XY4 “спереду”, s11111.XY5 “ззаду”, s11111.XY6 “проксимально”, s11111.XY7 “дистально”, s11111.XY8 не уточнено, s11111.XY9 не застосовується (де X – перший кваліфікатор “обсяг та величина порушення” та Y – другий кваліфікатор “природа змін у структурах організму”).

Наприклад: код s73000.451 – абсолютні порушення (*перший кваліфікатор*) цілісності (*другий кваліфікатор*) “структури кісток плеча” справа (*третій кваліфікатор*).

Компонент “Активність та Участь” (префікс коду - “d”) має два кваліфікатори щодо величини обмежень активності та обмежень можливості участі, які мають використовуватись одночасно:

- перший кваліфікатор “Виконання” - d1111.0X “відсутні труднощі”, d1111.1X “легкі труднощі”, d1111.2X “помірні труднощі”, d1111.3X “важкі труднощі”, d1111.4X “абсолютні труднощі”, d1111.8X не уточнено, d1111.9X не застосовується (де X – другий кваліфікатор “здатність”);

- другий кваліфікатор “Здатність” - d1111.Y0 “відсутні труднощі”, d1111.Y1 “легкі труднощі”, d1111.Y2 “помірні труднощі”, d1111.Y3 “важкі труднощі”, d1111.Y4 “абсолютні труднощі”, d1111.Y8 не уточнено, d1111.Y9 не застосовується (де Y – перший кваліфікатор “виконання”).

Наприклад: код d4154.23 – важкі труднощі із здатністю (*другий кваліфікатор*) та помірні труднощі з виконанням (*перший кваліфікатор*) “утримання положення стоячи”.

Компонент “Фактори середовища” (префікс коду - “e”) має один рівень кваліфікаторів щодо величини та виду впливу факторів середовища. У разі, якщо фактор середовища є бар’єром – він зазначається простою цифрою (“1”), якщо фактор середовища є сприятливим чинником – він зазначається з позначкою “+” (“+1”): “бар’єр або сприятливий чинник” - e1111.+0 “відсутність сприятливого чинника” або e1111.0 “відсутність бар’єру”, e1111.+1 “легкий сприятливий чинник” або e1111.1 “легкий бар’єр”, e1111.+2 “помірний сприятливий чинник” або e1111.2 “помірний бар’єр”, e1111.+3 “важкий сприятливий чинник” або e1111.3 “важкий бар’єр”, e1111.+4 “абсолютний сприятливий чинник” або e1111.4 “абсолютний бар’єр”, e1111.8 не уточнено, e1111.9 не застосовується.

Наприклад: код e320.+4 – абсолютний сприятливий чинник (*кваліфікатор*) “друзі”, або e1500.4 – абсолютний бар’єр (*кваліфікатор*), “Проектування, конструювання і виготовлення засобів і технологій для входу і виходу до/з будівель громадського призначення”.

Ведення НК 030:2022 здійснює Міністерство охорони здоров’я України.

4. ОДНОРІВНЕВА КЛАСИФІКАЦІЯ

Перелік компонентів класифікації.

КОМПОНЕНТ “ФУНКЦІЇ ОРГАНІЗМУ”

код домену першого рівня (Розділу)	Назва домену першого рівня
b1	Ментальні функції
b2	Сенсорні функції та біль
b3	Функції голосу і мовлення
b4	Функції серцево-судинної, імунної, дихальної систем і системи крові
b5	Функції травної, ендокринної систем і системи обміну речовин
b6	Сечостатева і репродуктивна функції
b7	Нейром'язовоскелетні та пов'язані з рухами функції
b8	Функції шкіри та пов'язаних структур

КОМПОНЕНТ “СТРУКТУРИ ОРГАНІЗМУ”

код домену першого рівня (Розділу)	Назва домену першого рівня
s1	Структури нервової системи
s2	Око, вухо і пов'язані з ними структури
s3	Структури, що беруть участь у голосоутворенні та мовленні
s4	Структури серцево-судинної, імунної та дихальної систем
s5	Структури, пов'язані з травною, метаболічною та ендокринною системами
s6	Структури, пов'язані з сечостатевою та репродуктивною системами
s7	Структури, пов'язані з рухом
s8	Шкіра і пов'язані з нею структури

КОМПОНЕНТ “АКТИВНІСТЬ ТА УЧАСТЬ”

код домену першого рівня (Розділу)	Назва домену першого рівня
d1	Навчання і застосування знань
d2	Загальні завдання і вимоги
d3	Комунікація
d4	Мобільність
d5	Самообслуговування
d6	Домашнє життя
d7	Міжособистісні взаємодії та стосунки
d8	Основні сфери життя
d9	Життя в громаді, соціальне і громадське життя

КОМПОНЕНТ “ФАКТОРИ СЕРЕДОВИЩА”

код домену першого рівня (Розділу)	Назва домену першого рівня
e1	Засоби та технології
e2	Природне середовище і спричинені людиною зміни у ньому
e3	Підтримка і стосунки
e4	Ставлення
e5	Послуги, системи та політики

5. ДВОРІВНЕВА КЛАСИФІКАЦІЯ

**Перелік компонентів та
розділів (перший рівень) класифікації.**

КОМПОНЕНТ “ФУНКЦІЇ ОРГАНІЗМУ”

<i>b1</i>	<i>Розділ 1. Ментальні функції</i>
------------------	---

Доменна група другого рівня “Глобальні ментальні функції” (b110-b139)

Код домену	Назва домену
b110	Функції свідомості
b114	Функції орієнтації
b117	Інтелектуальні функції
b122	Глобальні психосоціальні функції
b126	Функції темпераменту та особистості
b130	Функції енергії та спонукання до дії
b134	Функції сну
b139	Глобальні ментальні функції, інші уточнені та не уточнені

Доменна група другого рівня “Конкретні ментальні функції” (b140-b199)

Код домену	Назва домену
b140	Функції уваги
b144	Функції пам'яті
b147	Психомоторні функції
b152	Емоційні функції
b156	Перцептивні функції
b160	Функції мислення
b164	Когнітивні функції вищого рівня
b167	Ментальні функції мови
b172	Функції обчислення
b176	Ментальні функції впорядкування складних рухів
b180	Функції досвіду себе та часу
b189	Конкретні ментальні функції, інші уточнені та не уточнені
b198	Ментальні функції, інші уточнені
b199	Ментальні функції, не уточнені

b2	<i>Розділ 2. Сенсорні функції та біль</i>
-----------	--

Доменна група другого рівня “Бачення і пов'язані з ним функції” (b210-b229)

Код домену	Назва домену
b210	Функції бачення
b215	Функції прилеглих до ока структур
b220	Відчуття, пов'язані з оком і прилеглими до ока структурами
b229	Бачення і пов'язані з ним функції, інші уточнені та неуточнені

Доменна група другого рівня “Функції слухання та вестибулярні функції” (b230-b249)

Код домену	Назва домену
b230	Функції слухання
b235	Вестибулярні функції
b240	Відчуття, пов'язані зі функцією слухання і вестибулярною функцією
b249	Функції слухання та вестибулярні функції, інші уточнені та неуточнені

Доменна група другого рівня “Додаткові сенсорні функції” (b250-b279)

Код домену	Назва домену
b250	Смакова функція
b255	Функція нюхання
b260	Пропріоцептивна функція
b265	Функція дотику
b270	Сенсорні функції, пов'язані з температурою та іншими стимулами
b279	Додаткові сенсорні функції, інші уточнені та неуточнені

Доменна група другого рівня “Біль” (b280-b289)

Код домену	Назва домену
b280	Сприйняття болю

b289	Сприйняття болю, інше уточнене та неуточнене
b298	Сенсорні функції та біль, інші уточнені
b299	Сенсорні функції та біль, неуточнені

<i>b3</i>	<i>Розділ 3. Функції голосу і мовлення</i>
------------------	---

Код домену	Назва домену
b310	Функції голосу
b320	Функції артикуляції
b330	Функції плинності та ритмічності мовлення
b340	Функції альтернативної вокалізації
b398	Функції голосу і мовлення, інші уточнені
b399	Функції голосу і мовлення, неуточнені

<i>b4</i>	<i>Розділ 4. Функції серцево-судинної, імунної, дихальної систем і системи крові</i>
------------------	---

Доменна група другого рівня “Функції серцево-судинної системи” (b410-b429)

Код домену	Назва домену
b410	Функції серця
b415	Функції кровоносних судин
b420	Функції артеріального тиску
b429	Функції серцево-судинної системи, інші уточнені та неуточнені

Доменна група другого рівня “Функції системи крові та імунної системи” (b430-b439)

Код домену	Назва домену
b430	Функції системи крові

b435	Функції імунної системи
b439	Функції системи крові та імунної системи, інші уточнені та неуточнені

Доменна група другого рівня “Функції дихальної системи” (b440-b449)

Код домену	Назва домену
b440	Дихальні функції
b445	Функції дихальних м'язів
b449	Функції дихальної системи інші уточнені та неуточнені

Доменна група другого рівня “Додаткові функції та відчуття, пов'язані з серцево-судинною і дихальною системами” (b450-b469)

Код домену	Назва домену
b450	Додаткові функції дихальної системи
b455	Функції толерантності до фізичного навантаження
b460	Відчуття, пов'язані з серцево-судинною та дихальною функціями
b469	Додаткові функції та відчуття, пов'язані з серцево-судинною і дихальною системами інші уточнені та неуточнені
b498	Функції серцево-судинної, імунної, дихальної систем і системи крові інші уточнені
b499	Функції серцево-судинної, імунної, дихальної систем і системи крові неуточнені

b5	<i>Розділ 5. Функції травної, ендокринної систем і системи обміну речовин</i>
-----------	--

Доменна група другого рівня “Функції, пов'язані з травною системою” (b510-b539)

Код домену	Назва домену
b510	Функції проковтування
b515	Функції травлення
b520	Функції асиміляції

b525	Функції дефекації
b530	Функції підтримання ваги
b535	Відчуття, пов'язані з травною системою
b539	Функції, пов'язані з травною системою, інші уточнені та неуточнені

Доменна група другого рівня “Функції, пов'язані з обміном речовин та ендокринною системою” (b540-b559)

Код домену	Назва домену
b540	Загальні функції обміну речовин
b545	Функції водного, мікроелементного та електролітного балансу
b550	Функції терморегуляції
b555	Функції залоз внутрішньої секреції
b559	Функції, пов'язані з обміном речовин та ендокринною системою, інші уточнені та неуточнені
b598	Функції травної, ендокринної систем і системи обміну речовин, інші уточнені
b599	Функції травної, ендокринної систем і системи обміну речовин, неуточнені

b6	<i>Розділ 6. Сечостатева і репродуктивна функції</i>
-----------	---

Доменна група другого рівня “Функції сечовиділення” (b610-b639)

Код домену	Назва домену
b610	Функції сечоутворення
b620	Функції сечовипуску
b630	Відчуття, пов'язані з функціями сечовиділення
b639	Функції сечовиділення, інші уточнені та неуточнені

Доменна група другого рівня “Статеві та репродуктивні функції” (b640-b679)

Код домену	Назва домену
b640	Сексуальні функції
b650	Менструальні функції
b660	Функції продовження роду
b670	Відчуття, пов'язані зі статевими та репродуктивними функціями
b679	Статеві та репродуктивні функції, інші уточнені
b698	Сечостатева і репродуктивна функції, інші уточнені
b699	Сечостатева і репродуктивна функції, не уточнені

<i>b7</i>	<i>Розділ 7. Нейром'язовоскелетні та пов'язані з рухами функції</i>
------------------	--

Доменна група другого рівня “Функції суглобів і кісток” (b710-b729)

Код домену	Назва домену
b710	Функції рухливості суглобів
b715	Функції стабільності суглобів
b720	Функції рухливості кісток
b729	Функції суглобів і кісток, інші уточнені та не уточнені

Доменна група другого рівня “Функції м'язів” (b730-b749)

Код домену	Назва домену
b730	Функції м'язової сили
b735	Функції м'язового тону
b740	Функції м'язової витривалості
b749	Функції м'язів, інші уточнені та не уточнені

Доменна група другого рівня “Функції руху” (b750-b789)

Код домену	Назва домену
b750	Функції рухового рефлексу
b755	Функції контролю мимовільної рухової реакції

b760	Функції контролю довільного руху
b761	Спонтанні рухи
b765	Функції мимовільного руху
b770	Функції патерну ходи
b780	Відчуття, пов'язані з функціями м'язів і руху
b789	Функції руху, інші уточнені та неуточнені
b798	Нейром'язовоскелетні та пов'язані з рухами функції, інші уточнені
b799	Нейром'язовоскелетні та пов'язані з рухами функції, неуточнені

b8	<i>Розділ 8. Функції шкіри та пов'язаних структур</i>
-----------	--

Доменна група другого рівня “Функції шкіри” (b810-b849)

Код домену	Назва домену
b810	Захисні функції шкіри
b820	Відновлювальні функції шкіри
b830	Інші функції шкіри
b840	Відчуття, пов'язані зі шкірою
b849	Функції шкіри, інші уточнені та неуточнені

Доменна група другого рівня “Функції волосся і нігтів” (b850-b899)

Код домену	Назва домену
b850	Функції волосся
b860	Функції нігтів
b869	Функції волосся і нігтів, інші уточнені та неуточнені
b898	Функції шкіри та пов'язаних структур, інші уточнені
b899	Функції шкіри та пов'язаних структур, неуточнені

КОМПОНЕНТ “СТРУКТУРИ ОРГАНІЗМУ”

<i>s1</i>	<i>Розділ 1. Структури нервової системи</i>
-----------	--

Код домену	Назва домену
s110	Структура головного мозку
s120	Спинний мозок та пов'язані з ним структури
s130	Структура мозкових оболонок
s140	Структура симпатичної нервової системи
s150	Структура парасимпатичної нервової системи
s198	Структури нервової системи, інші уточнені
s199	Структури нервової системи, не уточнені

<i>s2</i>	<i>Розділ 2. Око, вухо і пов'язані з ними структури</i>
-----------	--

Код домену	Назва домену
s210	Структура очниці
s220	Структура очного яблука
s230	Структури навколо ока
s240	Структура зовнішнього вуха
s250	Структура середнього вуха
s260	Структура внутрішнього вуха
s298	Око, вухо та пов'язані з ними структури, інші уточнені
s299	Око, вухо та пов'язані з ними структури, не уточнені

<i>s3</i>	<i>Розділ 3. Структури, що беруть участь у голосоутворенні та мовленні</i>
-----------	---

Код домену	Назва домену
s310	Структура носа
s320	Структура рота
s330	Структура глотки

s340	Структура гортані
s398	Структури, що беруть участь у голосоутворенні та мовленні, інші уточнені
s399	Структури, що беруть участь у голосоутворенні та мовленні, не уточнені

s4	<i>Розділ 4. Структури серцево-судинної, імунної та дихальної систем</i>
-----------	---

Код домену	Назва домену
s410	Структура серцево-судинної системи
s420	Структура імунної системи
s430	Структура дихальної системи
s498	Структури серцево-судинної, імунної та дихальної систем, інші уточнені
s499	Структури серцево-судинної, імунної та дихальної систем, не уточнені

s5	<i>Розділ 5. Структури, пов'язані з травною, метаболічною та ендокринною системами</i>
-----------	---

Код домену	Назва домену
s510	Структура слинних залоз
s520	Структура стравоходу
s530	Структура шлунку
s540	Структура кишківника
s550	Структура підшлункової залози
s560	Структура печінки
s570	Структура жовчного міхура та жовчних проток
s580	Структура залоз внутрішньої секреції
s598	Структури, пов'язані з травною, метаболічною та ендокринною системами, інші уточнені
s599	Структури, пов'язані з травною, метаболічною та ендокринною системами, інші уточнені

s6	<i>Розділ 6. Структури, пов'язані з сечостатевою та репродуктивною системами</i>
-----------	---

Код домену	Назва домену
s610	Структура сечовидільної системи
s620	Структура тазового дна
s630	Структура репродуктивної системи
s698	Структури, пов'язані з сечостатевою та репродуктивною системами, інші уточнені
s699	Структури, пов'язані з сечостатевою та репродуктивною системами, не уточнені

s7	<i>Розділ 7. Структури, пов'язані з рухом</i>
-----------	--

Код домену	Назва домену
s710	Структура голови та ділянки шиї
s720	Структура плечової ділянки
s730	Структура верхньої кінцівки
s740	Структура ділянки таза
s750	Структура нижньої кінцівки
s760	Структура тулуба
s770	Додаткові м'язово-скелетні структури, пов'язані з рухом
s798	Структури, пов'язані з рухом, інші уточнені
s799	Структури, пов'язані з рухом, не уточнені

s8	<i>Розділ 8. Шкіра і пов'язані з нею структури</i>
-----------	---

Код домену	Назва домену
s810	Структура ділянок шкіри
s820	Структура шкірних залоз
s830	Структура нігтів
s840	Структура волосся
s898	Шкіра і пов'язані з нею структури, інші уточнені
s899	Шкіра і пов'язані з нею структури, не уточнені

КОМПОНЕНТ “АКТИВНІСТЬ ТА УЧАСТЬ”

d1	<i>Розділ 1. Навчання і застосування знань</i>
-----------	---

Доменна група другого рівня “Цілеспрямоване чуттєве сприйняття” (d110-d129)

Код домену	Назва домену
d110	Спостереження
d115	Слухання
d120	Інші цілеспрямовані чуттєві сприйняття
d129	Цілеспрямоване чуттєве сприйняття, інше уточнене або неуточнене

Доменна група другого рівня “Базове навчання” (d130-d159)

Код домену	Назва домену
d130	Копіювання
d131	Навчання за допомогою дій з об’єктами
d132	Засвоєння мови
d133	Засвоєння додаткової мови
d135	Повторення
d137	Засвоєння понять
d138	Засвоєння інформації
d140	Навчання читанню
d145	Навчання письму
d150	Навчання обчисленню
d155	Засвоєння навичок
d159	Базове навчання, інше уточнене та неуточнене

Доменна група другого рівня “Застосування знань” (d160-d179)

Код домену	Назва домену
d160	Фокусування уваги
d163	Мислення
d166	Читання

d170	Писання
d172	Обчислення
d175	Розв'язування проблем
d177	Ухвалення рішень
d179	Застосування знань, інше уточнене та неуточнене
d198	Навчання і застосування знань, інше уточнене
d199	Навчання і застосування знань, неуточнене

d2	<i>Розділ 2. Загальні завдання і вимоги</i>
-----------	--

Код домену	Назва домену
d210	Взяття на себе одного завдання
d220	Взяття на себе кількох завдань
d230	Виконання щоденного розпорядку
d240	Поводження зі стресом та іншими психологічними вимогами
d298	Загальні завдання і вимоги, інші уточнені
d299	Загальні завдання і вимоги, інші уточнені

d3	<i>Розділ 3. Комунікація</i>
-----------	-------------------------------------

Доменна група другого рівня “Комунікування – отримання” (d310-d329)

Код домену	Назва домену
d310	Комунікування з – отримання - усних повідомлень
d315	Комунікування - отримання невербальних повідомлень
d320	Комунікування з - отримання- повідомлень формальною жестовою мовою
d325	Комунікування з - отримання- письмових повідомлень
d329	Комунікування– отримання, інше уточнене або неуточнене

Доменна група другого рівня “Комунікування - продукування” (d330-d349)

Код домену	Назва домену
d330	Усне мовлення

d331	Немовленнєва вокальна експресія
d332	Спів
d335	Продукування невербальних повідомлень
d340	Продукування повідомлень формальною жестовою мовою
d345	Написання повідомлень
d349	Комунікування - продукування, інше уточнене та неуточнене

Доменна група другого рівня “Розмова і використання комунікаційних пристроїв і технік” (d350-d369)

Код домену	Назва домену
d350	Розмова
d355	Дискусія
d360	Використання комунікаційних пристроїв і технік
d369	Розмова і використання комунікаційних пристроїв і технік, інші уточнені та неуточнені
d398	Комунікація, інша уточнена
d399	Комунікація, неуточнена

d4	Розділ 4. Мобільність
-----------	------------------------------

Доменна група другого рівня “Змінення і утримання положення тіла” (d410-d429)

Код домену	Назва домену
d410	Змінення основного положення тіла
d415	Утримання положення тіла
d420	Перенесення себе
d429	Змінення і утримання положення тіла, інше уточнене та неуточнене

Доменна група другого рівня “Перенесення, переміщення та поводження з об'єктами” (d430-d449)

Код домену	Назва домену
d430	Підіймання і перенесення об'єктів
d435	Переміщення об'єктів нижніми кінцівками
d440	Дрібна моторика кисті

d445	Використання кисті та руки
d446	Дрібна моторика стопи
d449	Перенесення, переміщення та поводження з об'єктами, інше уточнене та неуточнене

Доменна група другого рівня “Ходьба та переміщення” (d450-d469)

Код домену	Назва домену
d450	Ходьба
d451	Піднімання та спускання сходами
d455	Переміщення довкола
d460	Переміщення в різних місцях
d465	Переміщення за допомогою обладнання
d469	Ходьба та переміщення, інші уточнені та не уточнені

Доменна група другого рівня “Переміщення з використанням транспорту” (d470-d489)

Код домену	Назва домену
d470	Використання транспорту
d475	Кермування
d480	Їзда верхи на тваринах для перевезення
d489	Переміщення з використанням транспорту, інше уточнене та не уточнене
d498	Мобільність, інша уточнена
d499	Мобільність, не уточнена

d5	<i>Розділ 5. Самообслуговування</i>
-----------	--

Код домену	Назва домену
d510	Миття
d520	Догляд за частинами тіла
d530	Користування туалетом
d540	Користування одягом і взуттям
d550	Вживання їжі
d560	Пиття
d570	Піклування про власне здоров'я
d598	Самообслуговування, інше уточнене
d599	Самообслуговування, не уточнене

d6	<i>Розділ 6. Домашнє життя</i>
-----------	---------------------------------------

Доменна група другого рівня “Отримання предметів першої необхідності” (d610-d629)

Код домену	Назва домену
d610	Отримання місця проживання
d620	Придбання товарів і послуг
d629	Отримання предметів першої необхідності, інше уточнене та не уточнене

Доменна група другого рівня “Завдання по господарству” (d630-d649)

Код домену	Назва домену
d630	Приготування страв
d640	Виконання домашньої роботи
d649	Завдання по господарству, інші уточнені та не уточнені

Доменна група другого рівня “Догляд за домашніми речами та допомога іншим” (d650-d669)

Код домену	Назва домену
d650	Догляд за домашніми об'єктами
d660	Допомога іншим
d669	Догляд за домашніми речами та допомога іншим, інший уточнений та не уточнений
d698	Домашнє життя, інше уточнене
d699	Домашнє життя, не уточнене

d7	<i>Розділ 7. Міжособистісні взаємодії та стосунки</i>
-----------	--

Доменна група другого рівня “Загальні міжособистісні взаємодії” (d710-d729)

Код домену	Назва домену
d710	Базові міжособистісні взаємодії
d720	Складні міжособистісні взаємодії
d729	Загальні міжособистісні взаємодії, інші уточнені та неуточнені

Доменна група другого рівня “Особливі міжособистісні взаємодії” (d730-d779)

Код домену	Назва домену
d730	Взаємини з незнайомцями
d740	Формальні стосунки
d750	Неформальні соціальні стосунки
d760	Родинні стосунки
d770	Інтимні стосунки
d779	Особливі міжособистісні взаємодії, інші уточнені та неуточнені
d798	Міжособистісні взаємодії та стосунки, інші уточнені
d799	Міжособистісні взаємодії та стосунки, неуточнені

d8	<i>Розділ 8. Основні сфери життя</i>
-----------	---

Доменна група другого рівня “Освіта” (d810-d839)

Код домену	Назва домену
d810	Інформальна освіта
d815	Дошкільна освіта
d820	Шкільна освіта
d825	Професійна освіта
d830	Вища освіта
d835	Освітнє життя
d839	Освіта, інша уточнена та неуточнена

Доменна група другого рівня “Зайнятість та працевлаштування” (d840-d859)

Код домену	Назва домену
d840	Підготовка до роботи
d845	Працевлаштування (випробування), збереження роботи та звільнення
d850	Трудові відносини (інший вид зайнятості)
d855	Неоплачувана робота
d859	Зайнятість та працевлаштування, інші уточнені та неуточнені

Доменна група другого рівня “Економічне життя” (d860-d879)

Код домену	Назва домену
d860	Основні економічні операції
d865	Складні економічні операції
d870	Економічна самодостатність
d879	Економічне життя, інше уточнене та неуточнене
d898	Основні сфери життя, інші уточнені
d899	Основні сфери життя, неуточнені

d9	<i>Розділ 9. Життя в громаді, соціальне і громадське життя</i>
-----------	---

Код домену	Назва домену
d910	Життя в громаді
d920	Відпочинок і дозвілля
d930	Релігія і духовність
d940	Права людини
d950	Політичне життя і громадянство
d998	Життя в громаді, соціальне і громадське життя, інше уточнене
d999	Життя в громаді, соціальне і громадське життя, неуточнене

КОМПОНЕНТ “ФАКТОРИ СЕРЕДОВИЩА”

<i>e1</i>	<i>Розділ 1. Засоби та технології</i>
-----------	---------------------------------------

Код домену	Назва домену
e110	Засоби або речовини для особистого вживання
e115	Засоби та технології для особистого користування у повсякденному житті
e120	Засоби та технології для особистої мобільності та транспортування в приміщенні та надворі
e125	Засоби та технології для комунікації
e130	Засоби та технології для освіти
e135	Засоби та технології для працевлаштування
e140	Засоби та технології для культури, відпочинку і спорту
e145	Засоби та технології для практикування релігії та духовності
e150	Проектування, конструювання і виготовлення засобів і технологій для будівель громадського призначення
e155	Засоби та технології проектування, конструювання та будівництва будівель для приватного користування
e160	Засоби та технології для землеустрою
e165	Активи
e198	Засоби та технології, інші уточнені
e199	Засоби та технології, не уточнені

<i>e2</i>	<i>Розділ 2. Природне середовище і спричинені людиною зміни у ньому</i>
-----------	---

Код домену	Назва домену
e210	Фізична географія
e215	Населення
e220	Флора і фауна
e225	Клімат
e230	Природні події
e235	Антропогенні події
e240	Світло

e245	Зміни, пов'язані з часом
e250	Звук
e255	Вібрація
e260	Якість повітря
e298	Природне середовище і спричинені людиною зміни у ньому, інше уточнене
e299	Природне середовище і спричинені людиною зміни у ньому, неуточнене

<i>e3</i>	<i>Розділ 3. Підтримка і стосунки</i>
------------------	--

Код домену	Назва домену
e310	Найближча родина
e315	Розширена родина
e320	Друзі
e325	Знайомі, ровесники, колеги, сусіди та члени громади
e330	Особи, наділені владою
e335	Особи на підлеглих позиціях
e340	Надавачі особистого догляду та особисті помічники
e345	Незнайомці
e350	Свійські тварини
e355	Фахівці сфери охорони здоров'я
e360	Інші фахівці
e398	Підтримка і стосунки, інші уточнені
e399	Підтримка і стосунки, неуточнені

<i>e4</i>	<i>Розділ 4. Ставлення</i>
------------------	-----------------------------------

Код домену	Назва домену
e410	Особисті ставлення членів найближчої родини
e415	Особисті ставлення членів розширеної родин
e420	Особисті ставлення друзів
e425	Особисті ставлення знайомих, ровесників, колег, сусідів і членів громади
e430	Особисті ставлення осіб, наділених владою
e435	Особисті ставлення осіб на підлеглих позиціях

e440	Особисті ставлення надавачів особистого догляду та особистих помічників
e445	Особисті ставлення незнайомців
e450	Особисті ставлення фахівців сфери охорони здоров'я
e455	Особисті ставлення інших фахівців
e460	Суспільні ставлення
e465	Соціальні норми, практики та ідеології
e498	Ставлення, інші уточнені
e499	Ставлення, не уточнені

e5	<i>Розділ 5. Послуги, системи та політики</i>
-----------	--

Код домену	Назва домену
e510	Послуги, системи та політики для виробництва споживчих товарів
e515	Архітектурні та будівельні послуги, системи та політики
e520	Послуги, системи та політики планування відкритих просторів
e525	Житлові послуги, системи та політики
e530	Послуги, системи та політики щодо комунальних послуг
e535	Комунікаційні послуги, системи та політики
e540	Послуги, системи та політики транспортування
e545	Послуги, системи та політики цивільного захисту
e550	Правові послуги, системи та політики
e555	Послуги, системи та політики щодо об'єднань та організацій
e560	Медійні послуги, системи та політики
e565	Економічні послуги, системи та політики
e570	Послуги, системи та політики соціального захисту
e575	Послуги, системи та політики загальної соціальної підтримки
e580	Послуги, системи та політики охорони здоров'я
e585	Послуги, системи та політики освіти та навчання
e590	Послуги, системи та політики праці та зайнятості
e595	Політичні послуги, системи та політики
e598	Послуги, системи та політики, інші уточнені
e599	Послуги, системи та політики, не уточнені

6. ДЕТАЛІЗОВАНА КЛАСИФІКАЦІЯ З ВИЗНАЧЕННЯМИ

**Усі домени з їх визначеннями, включеннями та
винятками**

КОМПОНЕНТ “ФУНКЦІЇ ОРГАНІЗМУ”

Функції організму — це фізіологічні функції систем організму (у тому числі психологічні).

Порушення – це проблеми в функції або структурі, такі, як значне відхилення або втрата.

Для тих випадків, коли доступні калібровані інструменти оцінювання або інші інструменти кількісної оцінки порушення функцій організму, надаються широкі діапазони відсотків. Наприклад, коли закодовано “відсутнє порушення” або “повне порушення” функцій організму, ця шкала може мати межі похибки до 5%. “Помірне порушення” зазвичай становить до половини шкали загального порушення. Відсотки повинні бути відкалібровані в різних доменах з посиланням на популяційні показники, такі, як перцентилі. Для того, щоб ця кількісна оцінка використовувалася уніфіковано, процедури оцінювання повинні бути розроблені шляхом дослідження.

b1   ***Розділ 1. МЕНТАЛЬНІ ФУНКЦІЇ***

У цьому розділі йдеться про функції головного мозку: глобальні ментальні функції, такі як: свідомість, енергія, спонукання до дії; а також конкретні ментальні функції, такі як: пам'ять, мова, обчислення.

ГЛОБАЛЬНІ МЕНТАЛЬНІ ФУНКЦІЇ (b110-b139)

b110   **Функції свідомості**

Загальні ментальні функції стану усвідомлення та пильності, зокрема, ясність і тривалість стану пробудженості.

Включення: вегетативні стани, втрата свідомості, стани одержимості, стани трансу

Винятки: функції енергії та спонукання до дії (b130); функції орієнтації (b114); функції сну (b134)

b1100   **Стан свідомості**

Ментальні функції, які у разі порушення продукують такі стани, як потьмарення свідомості, ступор або кома.

Ментальні функції, які продукують свідомість, та у разі порушення призводять до таких станів, як потьмарення свідомості, ступор або кома.

b1101 Безперервність свідомості

Ментальні функції, що продукують стабільну пробудженість, пильність і усвідомлення, порушення яких може продукувати фугу, транс або інші подібні стани.

Пов'язані стани: транс, фуга.

b1102 Якість свідомості

Ментальні функції, які в разі порушення, викликають зміни в характері відчуттів пробудженості, пильності й усвідомленості, таких як фармакологічно індуковані змінені стани чи делірій. Ментальні функції, які продукують пробудженість, пильність та усвідомленість та, у разі порушення, викликають зміни в характері та якості свідомості.

Пов'язані стани: делірій, фармакологічно індуковані змінені стани.

b1108 Функції свідомості, інші уточнені

b1109 Функції свідомості, неуточнені

b114 Функції орієнтації

Загальні ментальні функції знання та констатація відношення особи до часу, місця, себе, інших, об'єктів і простору.

Винятки: функції уваги (b140); функції свідомості (b110); функції пам'яті (b144)

b1140 Орієнтація в часі

Ментальні функції, які продукують усвідомлення в часі дня, дні тижня, даті, місяці та році.

b1141 Орієнтація в просторі

Ментальні функції, що продукують усвідомлення у місці

свого перебування, зокрема, свого безпосереднього оточення, свого міста або країни.

b1142 Орієнтація в особі

Ментальні функції, що продукують усвідомлення своєї ідентичності й ідентичності індивідів у безпосередньому оточенні.

Включення: усвідомлення власної ідентичності, усвідомлення осіб у безпосередньому оточенні

b11420 Орієнтація в собі

Ментальні функції, що продукують усвідомлення своєї ідентичності

b11421 Орієнтація в інших

Ментальні функції, що продукують усвідомлення ідентичності інших людей у безпосередньому оточенні

b11428 Орієнтація в особі, інша уточнена

b11429 Орієнтація в особі, не уточнена

b1143 Орієнтація в об'єктах

Ментальні функції, які продукують усвідомлення об'єктів або ознак об'єктів.

b1144 Орієнтація в просторі

Ментальні функції, які продукують усвідомлення свого організму у зв'язку із безпосереднім фізичним простором.

b1148 Функції орієнтації, інші уточнені

b1149 Функції орієнтації, не уточнені

b117 Інтелектуальні функції

Загальні ментальні функції, необхідні, щоб розуміти та конструктивно інтегрувати різноманітні ментальні функції, зокрема, всі когнітивні функції та їхній розвиток упродовж життя

Включення: функції інтелектуального зростання; деменція; інтелектуальне уповільнення; розумове уповільнення

Виятки: функції пам'яті (b144); функції мислення (b160); когнітивні функції вищого рівня (b164)

b122 Глобальні психосоціальні функції

Загальні ментальні функції, що розвиваються впродовж життя, які необхідні, щоб розуміти та конструктивно інтегрувати ментальні функції, які призводять до формування особистих навичок, необхідних для встановлення взаємних соціальних взаємодій з точки зору як значення, так і мети.

Включення: аутизм

b126 Функції темпераменту та особистості

Загальні ментальні функції, пов'язані з конституційною диспозицією особи певним чином реагувати на ситуації, зокрема, набір психічних особливостей, що відрізняють одну особу від інших

Включення: пошук новизни; функції емоційної стабільності

Виятки: емоційні функції (b152); інтелектуальні функції (b117); психомоторні функції (b147); енергія (b147)

b1260 Екстраверсія

Ментальні функції, що продукують особисту диспозицію, яка передбачає комунікабельність, товариськість і відкритість, на протиположності сором'язливості, стриманості та скованості.

b1261 Приємність

Ментальні функції, що продукують особисту диспозицію, яка є кооперативною, приязною та люб'язною, на протиположності неприязності, опозиційності та зухвалості.

b1262 Сумлінність

Ментальні функції, що продукують особисту диспозицію,

таку як працелюбність, методичність і скрупульозність, на противагу психічним функціям, що продукують такі диспозиції, як лінь, ненадійність і безвідповідальність

b1263 Психічна стабільність

Ментальні функції, що продукують особисту диспозицію, яка є врівноваженою, спокійною та зібраною, на противагу такій, що є дратівливою, стурбованою, нестабільною та залежною від настрою

b1264 Відкритість до досвіду

Ментальні функції, що продукують особисту диспозицію, що проявляє цікавість, має багату уяву, є допитливою та прагне нового досвіду, на противагу тій, що є інертною, неухважною, емоційно невиразною.

b1265 Оптимізм

Ментальні функції, що продукують особисту диспозицію, що є веселою, життєрадісною, сповненою надіями на противагу тій, що є пригніченою, похмурою та зневіреною.

b1266 Впевненість

Ментальні функції, що продукують особисту диспозицію, яка є впевненою в собі, сміливою, напористою, на противагу тій, що є боязкою, невпевненою та сором'язливою.

b1267 Надійність

Ментальні функції, що продукують особисту диспозицію, яка є надійною та принциповою, на противагу тій, що є оманливою та антисоціальною.

b1268 Функції темпераменту та особистості, інші уточнені

b1269 Функції темпераменту та особистості, не уточнені

b130 Функції енергії та спонукання до дії

Загальні ментальні функції фізіологічного і психологічного механізмів, які спонукають індивіда наполегливо рухатися до

задоволення конкретних потреб і загальних завдань

Винятки: функції свідомості (b110); емоційні функції (b152); психомоторні функції (b147); функції сну (b134); функції темпераменту та особистості (b126)

b1300 Рівень енергії

Ментальні функції, що продукують життєву силу та стійкість

b1301 Мотивація

Ментальні функції, що продукують стимул до дії; свідомі чи несвідомі рушійні сили до дії

b1302 Апетит

Ментальні функції, що продукують природне прагнення або бажання, зокрема природне та періодичне бажання до їжі та пиття.

b1303 Тяга

Ментальні функції, що продукують нагальну потребу споживання речовин, включно з речовинами, якими можна зловживати.

b1304 Контроль імпульсів

Ментальні функції, що регулюють і протидіють раптовим інтенсивним нагальним потребам щось робити.

b1308 Функції енергії та спонукання до дії, інші уточнені

b1309 Функції енергії та спонукання до дії, не уточнені

b134 Функції сну

Загальні ментальні функції періодичного, зворотного і вибіркового фізичного і ментального відсторонення від свого безпосереднього середовища, супроводжуваного характерними фізіологічними змінами.

Винятки: функції уваги (b140); функції свідомості (b110); функції енергії та спонукання до дії (b130); психомоторні функції (b147)

b1340 Кількість сну

Ментальні функції, пов'язані з часом, що проводиться у стані сну в межах добового циклу або циркадного ритму.

b1341 Засинання

Ментальні функції, що продукують перехід між пробудженістю та сном.

b1342 Підтримка сну

Ментальні функції, що підтримують перебування у стані сну.

b1343 Якість сну

Ментальні функції, що продукують природний сон, призводячи до оптимального фізичного та ментального відпочинку та розслаблення.

b1344 Функції, що включають цикл сну

Ментальні функції, які продукують сон зі швидким рухом очей (пов'язуваний зі сновидіннями) та сон без швидких рухів очей (характеризується традиційною концепцією сну, як часу зниженої фізіологічної та психологічної активності).

Включення: гіперсомнія; інсомнія; нарколепсія

b1348 Функції сну, інші уточнені**b1349 Функції сну, не уточнені****b139 Глобальні ментальні функції, інші уточнені та не уточнені****КОНКРЕТНІ МЕНТАЛЬНІ ФУНКЦІЇ (b140-b199)****b140 Функції уваги**

Конкретні ментальні функції зосереджування на зовнішньому стимулі або внутрішньому досвіді впродовж потрібного відрізка

часу.

Винятки: функції свідомості (b110); функції енергії та спонукання до дії (b130); функції пам'яті (b144); перцептивні функції (b156); психомоторні функції (b147); функції сну (b134)

b1400 Підтримування уваги

Ментальні функції, що продукують концентрацію упродовж потрібного відрізка часу.

b1401 Переключення уваги

Ментальні функції, що дозволяють рефокусувати концентрацію з одного стимулу на інший.

b1402 Розподілення уваги

Ментальні функції, що дозволяють фокусуватись на двох або більше стимулах одночасно.

b1403 Спільна увага

Ментальні функції, що дозволяють фокусуватися на одному стимулі двом або більше особам, наприклад, дитина і доглядач фокусуються на іграшці

b1408 Функції свідомості, інші уточнені

b1409 Функції свідомості, неуточнені

b144 Функції пам'яті

Конкретні ментальні функції реєстрації та зберігання інформації і видобування її за потреби.

Включення: довготривала пам'ять; запам'ятовування; короткотривала пам'ять; миттєва пам'ять; обсяг пам'яті; вибіркова амнезія; дисоціативна амнезія; номінальна амнезія

Винятки: функції уваги (b140); функції обчислення (b172); функції свідомості (b110); когнітивні функції вищого рівня (b164); ментальні функції мови (b167); функції орієнтації (b114); перцептивні функції (b156); функції мислення (b160); інтелектуальне функціонування (b117)

b1440 Короткотривала пам'ять

Ментальні функції, які продукують тимчасове, дочасне зберігання спогадів упродовж близько 30 секунд, після чого інформація втрачається, якщо не консолідується до довготривалої пам'яті.

b1441 Довготривала пам'ять

Ментальні функції, що продукують систему пам'яті, яка дозволяє довгострокове зберігання інформації з короткотривалої пам'яті, а також автобіографічної пам'яті для минулих подій та семантичної пам'яті для мови та фактів.

b1442 Видобування та оброблення пам'яті

Конкретні ментальні функції пригадування інформації, що зберігається в довгостроковій пам'яті, та донесення її до усвідомлення.

b1443 Робоча пам'ять

Ментальні функції, які порівнюють і обробляють інформацію, видобуту і з короткострокової, і з довгострокової пам'яті.

b1448 Функції пам'яті, інші уточнені**b1449 Функції пам'яті, не уточнені****b147 Психомоторні функції**

Конкретні ментальні функції контролю над руховими та психологічними подіями на рівні організму.

Винятки: функції уваги (b140); функції свідомості (b110); функції енергії та спонукання до дії (b130); інтелектуальні функції (b117); ментальні функції мови (b167); функції орієнтації (b114); ментальні функції впорядкування складних рухів (b176)

b1470 Психомоторний контроль

Ментальні функції, що регулюють швидкість поведінки або часу реагування, що включає як руховий так і психологічний компоненти, такі як у випадку порушення

контролю продукує психомоторне уповільнення (рухатись та говорити повільно; зменшення жестикулювання та спонтанності) або психомоторного збудження (надмірна поведінкова і когнітивна активність, зазвичай непродуктивна, що часто є реакцією на внутрішню напругу, таку як тупотіння ногами, заламування рук, збудження або неспокій).

Включення: амбітендентність, ехололія, ехопраксія, позування, психомоторне уповільнення

b1471 Якість психомоторних функцій

Ментальні функції, що продукують невербальну поведінку в належній послідовності та характері її підкомпонентів, зокрема координації рук та очей або ходьби.

b1478 Психомоторні функції, інші уточнені

b1479 Психомоторні функції, не уточнені

b152 Емоційні функції

Конкретні ментальні функції, пов'язані з почуттєвими і афективними компонентами процесів розуму.

Включення: афект, журба, згладжування афекту, лабільність емоцій, напруга

Винятки: функції енергії та спонукання до дії (b130); функції темпераменту та особистості (b126)

b1520 Доречність емоцій

Ментальні функції, що продукують відповідність почуттів або афекту до ситуації, зокрема, радість при отриманні доброї звістки.

b1521 Регуляція емоцій

Ментальні функції, які контролюють досвід та прояви афекту.

b1522 Діапазон емоцій

Ментальні функції, що продукують спектр досвіду збудження афекту або почуттів, зокрема, любові,

ненависті, тривоги, скорботи, радості, страху та гніву.

b1528 Емоційні функції, інші уточнені

b1529 Емоційні функції, неуточнені

b156 Перцептивні функції

Конкретні ментальні функції розпізнавання та інтерпретації сенсорних стимулів.

Включення: галюцинація, ілюзія

Винятки: додаткові сенсорні функції (b250-b279); функції уваги (b140); функції свідомості (b110); функції слухання та вестибулярні функції (b230-b249); функції пам'яті (b144); ментальні функції мови (b167); функції орієнтації (b114)

b1560 Аудиторна перцепція

Ментальні функції, пов'язані з розпізнаванням звуків, тонів, їх висоти та інших акустичних стимулів.

b1561 Візуальна перцепція

Ментальні функції залучені в дискримінації форми, розміру, кольору та інших зорових стимулів.

b1562 Нюхова перцепція

Ментальні функції, залучені до розрізнення відмінностей у запахах.

b1563 Смакова перцепція

Ментальні функції, залучені до розрізнення відмінностей у смаках, зокрема солодкому, кислому, солоному та гіркому стимулах, що виявляються язиком.

b1564 Тактильна перцепція

Ментальні функції, залучені до розпізнавання відмінностей текстури, зокрема шорстких чи гладких стимулів, виявлених дотиком.

b1565 Візуально-просторова перцепція

Ментальна функція, залучена до розпізнавання за допомогою зору відносної позиції об'єктів у середовищі або у відношенні до себе.

Винятки: орієнтація в об'єктах (b1143)

b1568 Перцептивні функції, інші уточнені

b1569 Перцептивні функції, неуточнені

b160 Функції мислення

Конкретні ментальні функції, пов'язані з ідеаційним компонентом розуму.

Включення: блок мислення; компульсії; незв'язність мислення; політ ідей; тиск мислення; функції логічного мислення; функції мислення, не спрямовані на завдання; функції мислення, спрямовані на завдання; делюзії; компульсії

Винятки: функції обчислення (b172); когнітивні функції вищого рівня (b164); інтелектуальні функції (b117); функції пам'яті (b144); ментальні функції мови (b167); перцептивні функції (b156); психомоторні функції (b147)

b1600 Темп мислення

Ментальні функції, які керують швидкістю процесу мислення.

b1601 Форма мислення

Ментальні функції, які організують процес мислення щодо його зв'язності та логіки.

Включення: дотичність; ідеаційна персеверація; патологічна ґрунтовність

b1602 Зміст мислення

Ментальні функції, що складаються з ідей, присутніх у процесі мислення, і в тому, що концептуалізується.

Включення: делюзії; надцінні ідеї; соматизація

b1603 Контроль мислення

Ментальні функції, залучені до розрізнення відмінностей у

смаках, зокрема солодкому, кислому, солоному та гіркому стимулах, що виявляються язиком.

Включення: вставка мислення; обсесія; передача мислення; роздумування

b1608 Функції мислення, інші уточнені

b1609 Функції мислення, неуточнені

b164 Когнітивні функції вищого рівня

Конкретні ментальні функції, особливо залежні від лобових часток головного мозку, що включають складні поведінки, спрямовані на завдання, зокрема, ухвалення рішень, абстрактне мислення, планування і виконання планів, ментальна гнучкість і вирішування, які поведінки є прийнятними, за яких обставин; часто їх називають виконавчими функціями.

Включення: категоризація; когнітивна гнучкість; формування концепту

Винятки: функції обчислення (b172); функції пам'яті (b144); ментальні функції мови (b167); функції мислення (b160)

b1640 Абстрагування

Ментальні функції творення загальних ідей, якостей або характеристик на основі та окремо від конкретних реалій, конкретних об'єктів або реальних випадків.

b1641 Організація та планування

Ментальні функції координування частин у ціле; систематизування; ментальна функція, залучена до розроблення методу провадження або дії.

b1642 Управління часом

Ментальні функції впорядкування подій у хронологічній послідовності, відводячи обсяги часу на події та

активності.

b1643 Когнітивна гнучкість

Ментальні функції змінювання стратегій або зсуву ментальних установок, особливо пов'язаних із розв'язуванням проблем.

b1644 Інсайт

Ментальні функції усвідомлення та розуміння себе і своєї поведінки.

b1645 Судження

Ментальні функції, залучені до розрізнення між різними варіантами та їхній фінальній оцінці, зокрема таких, що залучені до формування думки.

b1646 Розв'язування проблем

Ментальні функції визначення, аналізу та інтеграції плутаної або суперечливої інформації в розв'язок.

b1648 Когнітивні функції вищого рівня, інші уточнені

b1649 Когнітивні функції вищого рівня, неуточнені

b167 Ментальні функції мови

Конкретні ментальні функції розпізнавання та використання знаків, символів та інших компонентів мови.

Винятки: функції уваги (b140); функції пам'яті (b144); перцептивні функції (b156); функції мислення (b160); когнітивні функції вищого рівня (b164); функції обчислення (b172); ментальні функції складних рухів (b176); Розділ 2 сенсорні функції та біль (b210-b299); Розділ 3 функції голосу та мовлення (b310-b399)

b1670 Сприйняття мови

Конкретні ментальні функції розшифрування повідомлень в усній, письмовій та інших формах, таких як знакова мова, для отримання їхнього значення.

b16700 Сприйняття усної мови

Ментальні функції розшифрування усних повідомлень для отримання їхнього значення.

b16701 Сприйняття письмової мови

Ментальні функції розшифрування письмових повідомлень для отримання їх значення.

b16702 Сприйняття знакової мови

Ментальні функції розшифрування повідомлень у мовах, які використовують знаки, зроблені руками та інші рухи для отримання їхнього значення.

b16703 Сприйняття мови тіла

Ментальні функції розшифрування повідомлень у жестах тіла, зроблених руками та іншими рухами, для отримання їхнього значення.

b16708 Сприйняття мови, інша уточнене**b16709 Сприйняття мови, неуточнене****b1671 Вираження мови**

Конкретні ментальні функції, необхідні для продукування змістовних повідомлень в усній, письмовій, знаковій або інших формах мови.

b16710 Вираження усної мови

Ментальні функції, необхідні для продукування змістовних усних повідомлень.

b16711 Вираження письмової мови

Ментальні функції, необхідні для продукування змістовних письмових повідомлень.

b16712 Вираження знакової мови

Ментальні функції для продукування змістовних повідомлень в мовах, які використовують знаки, зроблені руками та іншими рухами.

b16713 Вираження мови тіла

Ментальні функції, необхідні для продукування повідомлень з використанням жестів, зроблених руками та інших рухів.

b16718 Вираження мови, інша уточнене

b16719 Вираження мови, не уточнене

b1672 Інтегративні функції мови

Ментальні функції, які організують семантичне і символічне значення, граматичну структуру і ідеї для продукування повідомлень в усній, письмовій або інших формах мови.

Включення: афазія Брока; афазія Верніке; експресивна афазія; кондуктивна афазія; рецептивна афазія

b1678 Ментальні функції мови, інші уточнені

b1679 Ментальні функції мови, не уточнені

b172 Функції обчислення

Конкретні ментальні функції визначення, апроксимації та маніпуляції математичними символами та процесами.

Винятки: функції уваги (b140); когнітивні функції вищого рівня (b164); функції пам'яті (b144); ментальні функції мови (b167); функції мислення (b160)

b1720 Просте обчислення

Ментальні функції обчислення за допомогою чисел,

зокрема, додавання, віднімання, множення і ділення.

b1721 Складні обчислення

Ментальні функції перекладання словесних проблем в арифметичні процедури, перекладаючи математичні формули в арифметичні процедури, та інших складних маніпуляцій з числами.

b1728 Функції обчислення, інші уточнені

b1729 Функції обчислення, неуточнені

b176 Ментальні функції впорядкування складних рухів

Конкретні ментальні функції впорядкування та координації складних, цілеспрямованих рухів.

Включення: апраксія мовлення; апраксія одягання; ідеаційна апраксія; идеомоторна апраксія; окорухова апраксія

Виятки: когнітивні функції вищого рівня (b164); психомоторні функції (b147); Розділ 7 Нейром'язовоскелетні та пов'язані з рухами функції (b710-b799)

b180 Функції досвіду себе та часу

Конкретні ментальні функції, пов'язані з усвідомленням своєї ідентичності, свого тіла, свого місця в реальності свого середовища і часу.

b1800 Досвід себе

Конкретні ментальні функції усвідомлення своєї ідентичності та свого місця в реальності свого середовища.

Включення: деперсоналізація; дереалізація

b1801 Образ тіла

Конкретні ментальні функції, пов'язані з репрезентацією та усвідомленням свого тіла.

Включення: фантомна кінцівка

b1802 Досвід часу

Конкретні ментальні функції суб'єктивного досвіду,

пов'язаного із тривалістю та плином часу

Включення: jamais vu та déjà vu

b1808 Функції досвіду себе та часу, інші уточнені

b1809 Функції досвіду себе та часу, не уточнені

b189 Конкретні ментальні функції, інші уточнені та не уточнені

b198 Ментальні функції, інші уточнені

b199 Ментальні функції, не уточнені

b2   ***Розділ 2. СЕНСОРНІ ФУНКЦІЇ ТА БІЛЬ***

У цьому розділі йдеться про функції чуття, бачення, слухання, смаку тощо, а також відчуття болю.

БАЧЕННЯ І ПОВ'ЯЗАНІ З НИМ ФУНКЦІЇ (b210-b229)

b210   **Функції бачення**

Сенсорні функції, пов'язані зі сприйманням наявності світла та відчуттям форми, розміру, обрисів і кольору візуальних подразників.

Включення: астигматизм; геміанопсія; гіперметропія; диплопія; кольорова сліпота; міопія; порушення адаптації до світла; центральна та периферична скотома

Винятки: перцептивні функції (b156)

b2100   **Функції гостроти зору**

Функції бачення щодо сприймання форми та обрисів як бінокулярним, так і монокулярним зором, як вдалину, так і зблизька.

b21000   **Бінокулярна гострота зору вдалину**

Функції бачення щодо сприймання розмірів, форми та обрисів об'єктів які перебувають на відстані від очей використовуючи обидва ока.

b21001   **Монокулярна гострота зору вдалину**

Функції бачення щодо сприймання розмірів, форми та обрисів об'єктів які перебувають на відстані від очей використовуючи праве або ліве око поодиноці.

b21002   **Бінокулярна гострота зору зблизька**

Функції бачення щодо сприймання розмірів,

форми та обрисів об'єктів які перебувають на близько від очей, використовуючи обидва ока.

b21003 Монокулярна гострота зору зблизька

Функції бачення щодо сприймання розмірів, форми та обрисів об'єктів які перебувають близько від очей використовуючи праве або ліве око поодинці.

b21008 Функції гостроти зору, інші уточнені

b21009 Функції гостроти зору, неуточнені

b2101 Функції поля зору

Функції бачення які відносяться до всієї області, яку можна побачити при фіксації погляду.

Включення: анопсія; скотома; тунельний зір

b2102 Якість зору

Функції бачення, що включають чутливість до світла, кольоровий зір, чутливість до контрасту і загальну якість образу.

b21020 Чутливість до світла

Функції бачення щодо сприймання мінімальної кількості світла (мінімальної освітленості) та мінімальної різниці в інтенсивності (порог світлової чутливості).

Включення: функції темної адаптації; нічна сліпота; фотофобія

b21021 Кольоровий зір

Функції бачення щодо розрізнення та зіставлення кольорів.

b21022 Чутливість до контрасту

Функції бачення щодо відокремлення фігури від фону, включно із мінімально необхідною яскравістю.

b21023 Візуальна якість зображення

Зорові функції, пов'язані з якістю зображення.

Включення: бачення зірок або спалахів; бачення розсіяних вогнів; зорове спотворення зображення; погіршена якість зображення (плаваюча або павутиння)

b21028 Якість зору, інші уточнена**b21029 Якість зору, не уточнена****b2108 Функції бачення, інші уточнені****b2109 Функції бачення, не уточнені****b215 Функції прилеглих до ока структур**

Функції структур всередині та довкола очей, що полегшують функції бачення.

Винятки: функції бачення (b210); Розділ 7 Нейром'язовоскелетні та пов'язані з рухами функції

b2150 Функції внутрішніх м'язів ока

Функції м'язів усередині ока, таких як м'язи райдужної оболонки, що регулюють форму і розмір зіниці та кришталика ока.

Включення: зіничний рефлекс; функції акомодациї

b2151 Функції повіки

Функції повіки, такі як захисний рефлекс.

b2152 Функції зовнішніх м'язів ока

Функції м'язів, які використовуються, щоб дивитися в

різних напрямках, стежити за об'єктом, який рухається в полі зору, продукувати саккадичні стрибки, щоби вловити рухому ціль і зафіксувати око.

Включення: відстеження рухів ока; довільні рухи ока; співпраця обох очей; фіксація ока; ксерофтальмія; ністагм; птоз

b2153 Функції слізних залоз

Функції слезових залоз і проток.

b2158 Функції прилеглих до ока структур, інші уточнені

b2159 Функції прилеглих до ока структур, не уточнені

b220 Відчуття, пов'язані з оком і прилеглими до ока структурами

Відчуття втоми, сухості та свербежу ока і пов'язані з цим відчуття.

Включення: відчуття тиску за оком; напруга очей; печіння в оці; подразнення очей; щось в оці

Винятки: сприйняття болю (b280)

b229 Бачення і пов'язані з ним функції, інші уточнені та не уточнені

ФУНКЦІЇ СЛУХАННЯ ТА ВЕСТИБУЛЯРНІ ФУНКЦІЇ (b230-b249)

b230 Функції слухання

Сенсорні функції, пов'язані зі сприйманням наявності звуків і розпізнаванням місця, висоти, гучності та якості звуків.

Винятки: перцептивні функції (b156); ментальні функції мови (b167)

b2300 Виявлення звуку

Сенсорні функції, пов'язані зі сприйманням наявності звуків.

Включення: втрата слуху; глухота

b2301 Розпізнавання звуків

Сенсорні функції, пов'язані зі сприйманням наявності звуку із залученням диференціації фону і бінаурального синтезу, поділу та злиття.

b2302 Локалізація джерела звуку

Сенсорні функції, пов'язані з визначенням місця розташування джерела звуку.

b2303 Латералізація звуку

Сенсорні функції, пов'язані з визначенням, з якого боку надходять звуки – справа чи зліва.

b2304 Розпізнавання мовлення

Сенсорні функції, пов'язані з визначенням усної мови та її розпізнаванням від інших звуків.

b2308 Функції слухання, інші уточнені**b2309 Функції слухання, не уточнені****b235 Вестибулярні функції**

Сенсорні функції внутрішнього вуха, пов'язані з положенням, рівновагою і рухом.

Винятки: відчуття, пов'язані зі функціями слухання і вестибулярними функціями (b240)

b2350 Вестибулярна функція положення

Сенсорні функції внутрішнього вуха, пов'язані з визначенням положення тіла.

b2351 Вестибулярна функція рівноваги

Сенсорні функції внутрішнього вуха, пов'язані з визначенням рівноваги тіла.

b2352 Вестибулярна функція визначення руху

Сенсорні функції внутрішнього вуха, пов'язані з визначенням руху тіла, зокрема напрямку і швидкості

руху.

b2358 Вестибулярні функції, інші уточнені

b2359 Вестибулярні функції, неуточнені

b240 Відчуття, пов'язані зі функцією слухання і вестибулярною функцією

Відчуття запаморочення, падіння, дзвону в вусі та головокружіння

Виятки: сприйняття болю (b280); вестибулярні функції (b235)

b2400 Дзвін у вухах або тинітус

Відчуття шипіння, сичання або дзвону низького тону у вусі.

b2401 Запаморочення

Відчуття руху за участю себе або оточення; відчуття обертання, гойдання або нахилання.

b2402 Відчуття падіння

Відчуття, що втрачаєш самоконтроль і падаєш.

b2403 Нудота, пов'язана із запамороченням або головокружінням

Відчуття потреби блювати внаслідок запаморочення і головокружіння.

b2404 Подразнення у вусі

Відчуття свербіння або інших подібних відчуттів у вусі.

b2405 Розпирання у вусі

Відчуття тиску у вусі.

b2408 Відчуття, пов'язані зі функцією слухання і вестибулярною функцією, інші уточнені

b2409 Відчуття, пов'язані зі функцією слухання і вестибулярною функцією, неуточнені

b249 Функції слухання та вестибулярні функції, інші уточнені та неуточнені

ДОДАТКОВІ СЕНСОРНІ ФУНКЦІЇ” (b250-b279)

b250 Смакова функція

Сенсорні функції відчущвання властивостей гіркоти, солодкості, кислоті і солоності.

Включення: густаторні функції

b255 Функція нюхання

Сенсорні функції відчущвання запахів і ароматів.

Включення: ольфакторні функції; функції відчущття запахів

b260 Пропріоцептивна функція

Сенсорні функції відчущвання відносного положення частин тіла.

Включення: функції статестезії та кінестезії

Винятки: відчущття, пов'язані з функціями м'язів і руху (b780); вестибулярні функції (b235)

b265 Функція дотику

Сенсорні функції відчущвання поверхонь, їх текстури або якості.

Включення: відчущття дотику; функції доторкання

Винятки: сенсорні функції, пов'язані з температурою та іншими стимулами (b270)

b270 Сенсорні функції, пов'язані з температурою та іншими стимулами

Сенсорні функції відчущвання температури, вібрації, тиску та стимулів пошкодження.

Винятки: сприйняття болю (b280); функції дотику (b265)

b2700 Чутливість до температури

Сенсорні функції відчущвання холоду і тепла.

b2701 Чутливість до вібрації

Сенсорні функції відчущвання трясіння або коливання.

b2702 Чутливість до тиску

Сенсорні функції відчущвання тиску на шкіру чи на шкірі.

Включення: чутливість до дотику; гіперестезія; гіпоестезія; оніміння; парестезія

b2703 Чутливість до стимулу пошкодження

Сенсорні функції відчущвання болісних або некомфортних відчущтів.

Включення: аллодінія; аналгезія; больова анестезія; гіперпатія; гіпоалгезія

b2708 Сенсорні функції, пов'язані з температурою та іншими стимулами, інші уточнені**b2709 Сенсорні функції, пов'язані з температурою та іншими стимулами, не уточнені****b279 Додаткові сенсорні функції, інші уточнені та не уточнені****БІЛЬ (b280-b289)****b280 Сприйняття болю**

Сприйняття неприємного відчущтя, що сигналізує про потенційне або фактичне пошкодження певної структури організму.

Включення: відчущтя генералізованого або локалізованого болю; колючий біль; ниючий біль; пекучий біль; тупий біль; аналгезія; гіпералгезія; міалгія

b2800 Генералізований біль

Сприйняття неприємного відчущтя, що сигналізує про потенційне або фактичне пошкодження певної структури організму і відчувається у всьому тілі або всім тілом.

b2801 Біль у частині тіла

Сприйняття неприємного відчущтя, що сигналізує про потенційне або фактичне пошкодження певної структури організму і відчувається у конкретній частині або частинах

тіла.

b28010 **Біль у голові та шиї**

Сприйняття неприємного відчуття, що сигналізує про потенційне або фактичне пошкодження певної структури організму і відчувається у голові та шиї.

b28011 **Біль у грудній клітці**

Сприйняття неприємного відчуття, що сигналізує про потенційне або фактичне пошкодження певної структури організму і відчувається у грудній клітці.

b28012 **Біль у шлунку чи животі**

Сприйняття неприємного відчуття, що сигналізує про потенційне або фактичне пошкодження певної структури організму і відчувається у шлунку чи животі.

Включення: біль у ділянці тазу

b28013 **Біль у спині**

Переживання неприємного відчуття, що сигналізує про потенційне або фактичне ушкодження якоїсь структури тіла і відчувається у спині.

Включення: біль у тулубі; поперековий біль

b28014 **Біль у верхній кінцівці**

Переживання неприємного відчуття, що сигналізує про потенційне або фактичне ушкодження якоїсь структури тіла і відчувається в одній або обох верхніх кінцівках, в тому числі в кистях.

b28015 Біль у нижній кінцівці

Переживання неприємного відчуття, що сигналізує про потенційне або фактичне ушкодження якоїсь структури тіла і відчувається в одній або обох нижніх кінцівках, в тому числі в стопах.

b28016 Біль у суглобах

Переживання неприємного відчуття, що сигналізує про потенційне або фактичне ушкодження якоїсь структури тіла і відчувається в одному або кількох суглобах, в тому числі в малих і великих суглобах.

Включення: біль у плечі; біль у стегні

b28018 Біль у частині тіла, інший уточнений**b28019** Біль у частині тіла, не уточнений**b2802** Біль у кількох частинах тіла

Сприйняття неприємного відчуття, що сигналізує про потенційне або фактичне пошкодження певної структури організму, локалізоване в кількох частинах тіла.

b2803 Випромінюючий біль у дерматомі

Сприйняття неприємного відчуття, що сигналізує про потенційне або фактичне пошкодження певної структури організму, локалізоване в ділянках шкіри, іннервованих одним нервовим корінцем.

b2804 Випромінюючий біль у сегменті або ділянці

Сприйняття неприємного відчуття, що сигналізує про потенційне або фактичне пошкодження певної структури організму, локалізоване в ділянках шкіри різних частин тіла, не іннервованих одним нервовим корінцем.

b289 Сприйняття болю, інше уточнене та не уточнене

b298 Сенсорні функції та біль, інші уточнені

b299 Сенсорні функції та біль, неуточнені

b3   **Розділ 3. ФУНКЦІЇ ГОЛОСУ І МОВЛЕННЯ**

У цьому розділі йдеться про функції продукування звуків і мовлення.

b310   **Функції голосу**

Функції продукування різних звуків шляхом проходження повітря через гортань.

Винятки: функції альтернативної вокалізації (b340); функції артикуляції (b320); ментальні функції мови (b167)

b3100   **Продукування голосу**

Функції продукування звуків шляхом координації гортані та навколишніх м'язів з дихальною системою.

Включення: гучність; функції фонації; афонія

b3101   **Якість голосу**

Функції продукування характеристик голосу, включаючи висоту, резонацію тощо.

Включення: функції високої або низької висоти; гіперназальність; гіпоназальність; дисфонія

b3108   **Функції голосу, інші уточнені**

b3109   **Функції голосу, не уточнені**

b320   **Функції артикуляції**

Функції продукування звуків мовлення.

Включення: артикуляція фонем; функції енунсіяціяанартрія; атактична дизартрія; в'яла дизартрія; спастична дизартрія

Винятки: ментальні функції мови (b167); функції голосу (b310)

b330   **Функції плинності та ритмічності мовлення**

Функції продукування потоку і темпу мовлення.

Винятки: функції артикуляції (b320); ментальні функції мови

(b167); функції голосу (b310)

b3300 Плинність мовлення

Функції продукування плавного, неперервного потоку мовлення.

Включення: функції плавного зв'язування мовлення; вроджене заїкання; набуте заїкання; порушення плинності мовлення; сповільнення мовлення

b3301 Ритм мовлення

Функції патернів модуляції, темпу та наголосу в мовленні.

b3302 Швидкість мовлення

Функції темпу продукування мовлення.

Включення: брадилалія; тахілалія

b3303 Мелодійність мовлення

Функції модуляції патернів висоти в мовленні

Включення: інтонація; просодика мовлення; монотонне мовлення

b3308 Функції плинності та ритмічності мовлення, інші уточнені

b3309 Функції плинності та ритмічності мовлення, не уточнені

b340 Функції альтернативної вокалізації

Функції продукування інших типів вокалізації

Виятки: функції артикуляції (b320); функції плинності та ритмічності мовлення (b330); ментальні функції мови (b167); функції голосу (b310)

b3400 Продукування тонів

Функція продукування музичних вокальних звуків.

Включення: підтримування, модулювання та припинення

продукування одиничних або пов'язаних вокалізацій з варіаціями в висоті, наприклад у співі, наспівуванні та скандуванні

b3401 Продукування різноманітних звуків

Функції продукування різноманітних вокалізацій.

Включення: булькання, напр. у дітей; воркування; кричання; лепетання, напр. у дітей; плач; плач вголос

b3408 Функції альтернативної вокалізації, інші уточнені

b3409 Функції альтернативної вокалізації, не уточнені

b398 Функції голосу і мовлення, інші уточнені

b399 Функції голосу і мовлення, не уточнені

b4

Розділ 4. ФУНКЦІЇ СЕРЦЕВО-СУДИННОЇ, ІМУННОЇ, ДИХАЛЬНОЇ СИСТЕМ І СИСТЕМИ КРОВІ

У цьому розділі йдеться про функції, пов'язані з серцево-судинною системою (функції серця і кровоносних судин), системою крові та імунною системою (функції кровотворення та імунітету) і дихальною системою (функції дихання і толерантності до фізичних навантажень).

ФУНКЦІЇ СЕРЦЕВО-СУДИННОЇ СИСТЕМИ (b410-b429)

b410 Функції серця

Функція перекачування крові в адекватній або необхідній кількості та з достатнім тиском по всьому організму.

Включення: серцева гемодинаміка; функції клапанів серця; кардіоміопатія; коронарна недостатність; міокардит; нерегулярне серцебиття; серцева недостатність

Винятки: функції артеріального тиску (b420); функції кровоносних судин (b415); функції толерантності до фізичного навантаження (b455)

b4100 Частота серцевих скорочень

Функції, пов'язані з кількістю скорочень серця за хвилину.

Включення: брадикардія; тахікардія

b4101 Серцевий ритм

Функції, пов'язані з регулярністю серцебиття.

Включення: аритмії

b4102 Сила скорочення м'язів шлуночків

Функції, пов'язані з об'ємом крові, який виштовхують м'язи шлуночків під час кожного скорочення.

Включення: знижений серцевий викид

b4103 Кровопостанання серця

Функції, пов'язані з об'ємом крові, доступним для серцевого м'яза

Включення: коронарна ішемія

b4108 Функції серця, інші уточнені

b4109 Функції серця, не уточнені

b415 Функції кровоносних судин

Функції транспортування крові по всьому тілу.

Включення: вазомоторні функції; функції легневих артерій; артеріосклероз; атеросклероз; тромбоемболія

Винятки: функції артеріального тиску (b420); функції толерантності до фізичного навантаження (b455); функції системи крові (b430); функції серця (b410)

b4150 Функції артерій

Функції, пов'язані з кровотоком в артеріях.

Включення: закупорка артерій; переміжна кульгавість

b4151 Функції капілярів

Функції, пов'язані з циркуляцією крові в капілярах

b4152 Функції вен

Функції, пов'язані з кровотоком у венах, і функції клапанів вен.

Включення: варикозне розширення вен; звуження вен; недостатнє закриття клапанів, як при варикозному розширенні вен

b4158 Функції кровоносних судин, інші уточнені

b4159 Функції кровоносних судин, неуточнені**b420 Функції артеріального тиску**

Функції підтримання тиску крові в артеріях

Винятки: функції кровоносних судин (b415); функції толерантності до фізичного навантаження (b455); функції серця (b410)

b4200 Підвищений артеріальний тиск

Функції, пов'язані зі збільшенням систолічного або діастолічного артеріального тиску вище вікової норми.

Включення: гіпертензія

b4201 Знижений артеріальний тиск

Функції, пов'язані зі зниженням систолічного або діастолічного артеріального тиску нижче вікової норми.

Включення: гіпотензія; постуральна гіпотензія

b4202 Підтримання кров'яного тиску

Функції, пов'язані з підтриманням належного кров'яного тиску у відповідь на зміни в організмі.

b4158 Функції артеріального тиску, інші уточнені**b4159 Функції артеріального тиску, неуточнені****b429 Функції серцево-судинної системи, інші уточнені та неуточнені****ФУНКЦІЇ СИСТЕМИ КРОВІ ТА ІМУННОЇ СИСТЕМИ (b430-b439)****b430 Функції системи крові**

Функції кровотворення, транспорту кисню і метаболітів, згортання.

Включення: функції селезінки пов'язані з кров'ю; функції утворення кісткового мозку

Винятки: функції толерантності до фізичного навантаження

(b455); функції серцево-судинної системи (b410-b429); функції імунної системи (b435)

b4300 Кровотворення

Функції, пов'язані з продукуванням крові та всіх її компонентів.

b4301 Киснево-транспортні функції крові

Функції, пов'язані зі здатністю крові переносити кисень по всьому організму

b4302 Функції крові, пов'язані з перенесенням метаболітів

Функції, пов'язані зі здатністю крові переносити метаболіти по всьому організму

b4303 Функції згортання

Функції, пов'язані зі згортанням крові, наприклад у місці травми.

Включення: анемія; гемофілія

b4308 Функції системи крові, інші уточнені

b4309 Функції системи крові, не уточнені

b435 Функції імунної системи

Функції організму, пов'язані з захистом від чужорідних речовин, зокрема інфекцій, за допомогою специфічних та неспецифічних імунних відповідей.

Включення: антитіло-опосередкований імунітет; відповідь на імунізацію; функції клітинно-опосередкованого імунітету; аутоімунітет

Виятки: функції системи крові (b430)

b4350 Імунна відповідь

Функції відповіді організму на сенсibiliзацію до чужорідних речовин, зокрема інфекцій.

b43500 Специфічна імунна відповідь

Функції відповіді організму, що передбачає сенсibiliзацію до специфічної чужорідної речовини.

b43501 Неспецифічна імунна відповідь

Функції загальної реакції організму на сенситизацію до сторонніх речовин, у тому числі інфекцій.

Включення: інфекції

b43508 Імунна відповідь, інша уточнена**b43509 Імунна відповідь, не уточнена****b4351 Реакції гіперчутливості**

Функції відповіді організму, що передбачають сенсibiliзацію до чужорідних речовин, такі як у випадку чутливості до різних антигенів.

Включення: алергії; гіперчутливості

Виятки: переносимість їжі (b5153)

b4352 Функції лімфатичних судин

Функції, пов'язані з судинними каналами, які транспортують лімфу.

Включення: лімфаденіт; лімфедема

b4353 Функції лімфатичних вузлів

Функції, пов'язані з залозами, розташованими вздовж лімфатичних судин.

b4358 Функції імунної системи, інші уточнені**b4359 Функції імунної системи, не уточнені**

б439 Функції системи крові та імунної системи, інші уточнені та неуточнені

ФУНКЦІЇ ДИХАЛЬНОЇ СИСТЕМИ (b440-b449)

б440 Дихальні функції

Функції вдихання повітря в легені, газообміну між повітрям і кров'ю та видихання повітря.

Включення: апное; верхня легенева обструкція; гіпервентиляція; емфізема легень; зменшення потоку повітря через верхні та нижні дихальні шляхи; нерегулярне дихання; парадоксальне дихання; спазм бронхів

Винятки функції толерантності до фізичного навантаження (b455); функції дихальних м'язів (b445); додаткові дихальні функції (b450)

б4400 Частота дихання

Функції, пов'язані з кількістю вдихів за хвилину.

Включення: брадипное; тахіпное

б4401 Ритм дихання

Функції, пов'язані з періодичністю і регулярністю дихання.

б4402 Глибина дихання

Функції, пов'язані з об'ємом розширення легень під час дихання.

б4408 Дихальні функції, інші уточнені

б4409 Дихальні функції, неуточнені

б445 Функції дихальних м'язів

Функції м'язів, що беруть участь у диханні.

Винятки: функції толерантності до фізичного навантаження

(b455); дихальні функції (b440); додаткові дихальні функції (b450)

b4450 Функції грудних дихальних м'язів

Функції грудних м'язів, пов'язані з диханням.

b4451 Функції діафрагми

Функції діафрагми, яка бере участь у диханні.

Включення: діафрагма, яка бере участь у диханні

b4452 Функції допоміжних дихальних м'язів

Функції додаткових м'язів, що беруть участь у диханні

b4458 Функції дихальних м'язів, інші уточнені

b4459 Функції дихальних м'язів, не уточнені

b449 Функції дихальної системи інші уточнені та не уточнені

ДОДАТКОВІ ФУНКЦІЇ ТА ВІДЧУТТЯ, ПОВ'ЯЗАНІ З СЕРЦЕВО-СУДИННОЮ І ДИХАЛЬНОЮ СИСТЕМАМИ (b450-b469)

b450 Додаткові функції дихальної системи

Додаткові функції, пов'язані з диханням, такі як вироблення та транспортування секрету, кашель, чхання та позіхання.

b4500 Функції дихання через рот

Включення: функції дмухання та свисту

b4501 Функції кашлю

b4502 Функції чхання

b4503 Функції позіхання

b4504 Функції, пов'язані зі слизом

b45040 Утворення слизу

Функції вироблення слизу верхніх і нижніх дихальних шляхів.

b45041 **Транспортування слизу**

Функції транспортування слизу верхніх і нижніх дихальних шляхів.

b45048 **Функції, пов'язані зі слизом, інші уточнені**

b45049 **Функції, пов'язані зі слизом, не уточнені**

b4508 **Додаткові функції дихальної системи, інші уточнені**

b4509 **Додаткові функції дихальної системи, не уточнені**

b455 **Функції толерантності до фізичного навантаження**

Функції, пов'язані з функціональним резервом дихальної та серцево-судинної систем, необхідним, щоб витримати фізичне навантаження.

Виятки: функції серцево-судинної системи (b410-b429); функції системи крові (b430); дихальні функції (b440); функції дихальних м'язів (b445); додаткові дихальні функції (b450)

b4550 **Загальна фізична витривалість**

Функції, пов'язані з загальним рівнем толерантності до фізичних навантажень або витривалістю.

Включення: витривалість; толерантність до фізичних навантажень

b4551 **Аеробна ємність**

Функції, пов'язані з тим, до якої міри особа може виконувати фізичні вправи без задишки.

Включення: ступінь фізичного навантаження без задишки

b4552 **Втомлюваність**

Функції, пов'язані зі сприйнятливістю до втоми за будь-

якого рівня навантажень.

b4558 Функції толерантності до фізичного навантаження, інші уточнені

b4559 Функції толерантності до фізичного навантаження, неуточнені

b460 Відчуття, пов'язані з серцево-судинною та дихальною функціями

Відчуття, такі як завмирання серця, пришвидшене серцебиття і задишка.

Включення: відчуття нерегулярного серцебиття; відчуття нестачі повітря; відчуття стиснення в грудній клітці; поклики до блювання; хрипи; ядуха; задишка

Винятки: сприйняття болю (b280)

b469 Додаткові функції та відчуття, пов'язані з серцево-судинною і дихальною системами, інші уточнені та неуточнені

b498 Функції серцево-судинної, імунної, дихальної систем і системи крові, інші уточнені

b499 Функції серцево-судинної, імунної, дихальної систем і системи крові, неуточнені

b5   ***Розділ 5. ФУНКЦІЇ ТРАВНОЇ,
ЕНДОКРИННОЇ СИСТЕМ І СИСТЕМИ
ОБМІНУ РЕЧОВИН***

У цьому розділі йдеться про функції проковтування їжі, травлення та виділення, а також функції, пов'язані з обміном речовин і ендокринними залозами.

ФУНКЦІЇ, ПОВ'ЯЗАНІ З ТРАВНОЮ СИСТЕМОЮ (b510-b539)

b510   **Функції проковтування**

Функції, пов'язані з прийняттям та маніпулюванням твердою їжею або рідинами через рот всередину організму.

Включення: аерофагія; аспірація їжі; дисфагія

Виятки: відчуття, пов'язані з травною системою (b535)

b5100   **Смоктання**

Функції зтягування їжі або рідин всередину ротової порожнини за допомогою сили всмоктування, створеної рухами щік, губ і язика

b5101   **Кусання**

Функції різання на, простромлювання або відривання їжі передніми зубами.

b5102   **Жування**

Функції подрібнення, перетирання і переминання їжі задніми зубами (напр., кутніми)

b5103   **Маніпуляції з їжею в роті**

Функції переміщення їжі в роті за допомогою зубів і язика.

b5104   **Слиновиділення**

Функція продукування слини в роті.

b5105 Ковтання

Функції проведення речовин, таких, як їжа, напої та слина через ротову порожнину, глотку і стравохід до шлунку з належними темпом і швидкістю.

Включення: порушення проходження речовин у стравоході

b51050 Ротова фаза ковтання

Функції проведення речовин через ротову порожнину з належними темпом і швидкістю.

Включення: слинотеча; ротова дисфагія

b51051 Глоткова фаза ковтання

Функція проведення речовин через глотку з належними темпом і швидкістю.

Включення: глоткова дисфагія

b51052 Стравохідна фаза ковтання

Функція проведення речовин через стравохід з належними темпом і швидкістю.

Включення: стравохідна дисфагія

b51058 Ковтання, інше уточнене**b51059 Ковтання, не уточнене****b5106 Функції виділення вмісту шлунку, стравоходу або глотки**

Функції переміщення речовин, таких, як їжа, рідина, медикаменти, навмисно чи ненавмисно проковтнуті об'єкти в напрямку зворотному відносно проковтування, такому, як при регургітації та блюванні.

b51060 Блювання

b51061 Зворотній рух

b5108 Функції проковтування, інші уточнені

b5109 Функції проковтування, не уточнені

b515 Функції травлення

Функції транспортування їжі шлунково-кишковим трактом, розщеплення їжі та всмоктування поживних речовин.

Винятки: функції асиміляції (b520); функції дефекації (b525); функції проковтування (b510); відчуття, пов'язані з травною системою (b535)

b5150 Транспортування їжі шлунком і кишківниками

Перистальтика і пов'язані з нею функції механічного переміщення їжі шлунком і кишківниками.

Включення: вироблення та дія ферментів в шлунку та кишківників; перистальтика зниження продукування жовчі; кишкова непрохідність; параліч кишківника; підвищена кислотність шлунку; підвищена моторика кишківника

b5151 Розщеплення їжі

Функції механічного роздроблювання їжі на менші частки у шлунково-кишковому тракті.

b5152 Всмоктування поживних речовин

Функції переходу поживних речовин з їжі та напоїв у потік крові вздовж кишківника.

Включення: порушення всмоктування

b5153 Переносимість їжі

Функції прийняття для травлення придатних їжі та напоїв і

відторгнення непридатних.

Включення: гіперчутливість; непереносимість глютену; непереносимість їжі

b5108 Функції травлення, інші уточнені

b5109 Функції травлення, неуточнені

b520 Функції асиміляції

Функції, за допомогою яких поживні речовини перетворюються у компоненти живого організму.

Включення: функції зберігання поживних речовин в організмі

Винятки: функції дефекації (b525); функції травлення (b515); загальні функції обміну речовин (b540); функції підтримання ваги (b530)

b525 Функції дефекації

Функції виведення відходів життєдіяльності та неперетравленої їжі у вигляді фекалій і пов'язані з цим функції.

Винятки: функції травлення (b515); відчуття, пов'язані з травною системою (b535); функції асиміляції (b520)

b5250 Виведення фекалій

Функції виведення відходів життєдіяльності з прямої кишки, зокрема функції скорочення м'язів живота з цією метою.

Включення: закрп

b5251 Консистенція фекалій

Консистенція фекалій, така як тверда, щільна, м'яка або водяниста.

Включення: водянистий стілець; діарея

b5252 Частота дефекації

Функції, пов'язані з частотою дефекації.

b5253 Тримання калу

Функції, пов'язані з довільним контролем над функцією випорожнення.

Включення: некомпетентність анального сфінктеру; нетримання калу

b5254 Метеоризм

Функції, пов'язані з виведенням надлишкового повітря або газів з кишківника.

b5258 Функції дефекації, інші уточнені**b5259 Функції дефекації, неуточнені****b530 Функції підтримання ваги**

Функції підтримання належної маси тіла, в тому числі набирання ваги упродовж періоду розвитку.

Включення: надмірна вага; недостатня вага; підтримання прийняттого індексу маси тіла; схуднення; виснаження; кахексія; первинне та вторинне ожиріння

Винятки: функції асиміляції (b520); функції залоз внутрішньої секреції (b555); загальні функції обміну речовин (b540)

b535 Відчуття, пов'язані з травною системою

Відчуття, що виникають у зв'язку зі споживанням їжі, напоїв і пов'язаними з цим функціями травлення.

Винятки: функції дефекації (b525); функції травлення (b515); функції проковтування (b510); сприйняття болю (b280)

b5250 Відчуття нудоти

Відчуття потреби блювати.

Включення: печія

b5251 Відчуття здуття

Відчуття розпирання у шлунку або животі.

Включення: відчуття кулі; газ в шлунку; переповненість шлунку

b5252 Відчуття кишкових коліків

Відчуття спастичних або болісних скорочень гладких м'язів шлунково-кишкового тракту.

Включення: спазм шлунку

b5258 Відчуття, пов'язані з травною системою, інші уточнені

b5259 Відчуття, пов'язані з травною системою, не уточнені

b539 Функції, пов'язані з травною системою, інші уточнені та не уточнені

ФУНКЦІЇ, ПОВ'ЯЗАНІ З ОБМІНОМ РЕЧОВИН ТА ЕНДОКРИННОЮ СИСТЕМОЮ (b540-b559)

b540 Загальні функції обміну речовин

Функції регулювання основних компонентів організму, таких як вуглеводи, білки та жири, перетворення одних в інші та їх розщеплення для вивільнення енергії.

Включення: анаболізм; вироблення енергії організмом; катаболізм

Винятки: функції асиміляції (b520); функції терморегуляції (b550); функції водного, мікроелементного та електролітного балансу (b545); функції підтримання ваги (b530); функція залоз внутрішньої секреції (b555)

b5400 Основний обмін речовин

Функції, пов'язані зі споживанням організмом кисню за визначених умов стану спокою і температури.

Включення: зниження основного обміну речовин; підвищення основного обміну речовин; гіпертиреоз; гіпотиреоз

b5401 Вуглеводний обмін речовин

Функції, пов'язані з процесом, у ході якого вуглеводи з раціону накопичуються і розщеплюються на глюкозу, а потім на двоокис вуглецю та воду.

b5402 Білковий обмін речовин

Функції, пов'язані з процесом, у ході якого білки з раціону перетворюються на амінокислоти, а потім розщеплюються в організмі.

b5403 Жировий обмін речовин

Функції, пов'язані з процесом, у ході якого жири з раціону накопичуються і розщеплюються в організмі.

b5408 Загальні функції обміну речовин, інші уточнені**b5409 Загальні функції обміну речовин, не уточнені****b545 Функції водного, мікроелементного та електролітного балансу**

Функції регулювання води, мікроелементів і електролітів в організмі.

Винятки: функції залоз внутрішньої секреції (b555); загальні функції обміну речовин (b540); функції системи крові (b430)

b5450 Водний баланс

Функції, пов'язані з підтриманням рівня або кількості води в організмі.

Включення: дегідратація; регідратація

b54500 Затримка води

Функції, пов'язані з утриманням води в організмі.

b54501 Підтримання водного балансу

Функції, пов'язані з підтриманням

оптимальної кількості води в організмі.

b54508 Функції водного балансу, інші уточнені

b54509 Функції водного балансу, неуточнені

b5451 Мінеральний баланс

Функції, пов'язані з підтримуванням рівноваги між прийманням, накопиченням, використанням і виведенням мікроелементів в організмі.

Включення: баланс заліза; баланс мінералів, таких як кальцій; баланс цинку; гіперкаліємія; гіперкальціємія; гіпернатріємія; гіпокаліємія; гіпокальціємія; гіпонатріємія; дефіцит заліза

b5452 Електролітний баланс

Функції, пов'язані з підтримуванням рівноваги між прийманням, накопиченням, використанням і виведенням електролітів в організмі.

Включення: баланс електролітів; баланс калію; баланс натрію

b5458 Функції водного, мікроелементного та електролітного балансу, інші уточнені

b5459 Функції водного, мікроелементного та електролітного балансу, неуточнені

b550 Функції терморегуляції

Функції регуляції температури тіла.

Винятки: функції залоз внутрішньої секреції (b555); загальні функції обміну речовин (b540)

b5500 Температура тіла

Функції, пов'язані з регулюванням внутрішньої

температури тіла.

Включення: гіпертермія; гіпотермія

b5501 Підтримання температури тіла

Функції, пов'язані з підтримуванням оптимальної температури тіла при змінах температури середовища.

Включення: толерантність до тепла та холоду

b5508 Функції терморегуляції, інші уточнені

b5509 Функції терморегуляції, не уточнені

b555 Функції залоз внутрішньої секреції

Функції продукування і регулювання рівня гормонів в організмі, в тому числі циклічні зміни.

Включення: функції гормонального балансу; гіперадреналізм; гіпергонадізм; гіперпаратиреоз; гіперпітуїтаризм; гіпертиреоз; гіпоадреналізм; гіпогонадізм; гіпопаратиреоз; гіпопітуїтаризм; гіпотиреоз

Винятки: загальні функції обміну речовин (b540); менструальні функції (b650); сексуальні функції (b640); функції терморегуляції (b550); функції водного, мікроелементного та електролітного балансу (b545)

b5550 Пубертатні функції

Функції, пов'язані з настанням статевого дозрівання і проявами первинних і вторинних статевих ознак.

b55500 Розвиток волосся на тілі та лобку

Функції, пов'язані з розвитком волосся на тілі та лобку.

b55501 Розвиток грудей і сосків

Функції, пов'язані з розвитком грудей і сосків.

b55502   Розвиток статевого члена, яєчок і калитки

Функції, пов'язані з розвитком статевого члена, яєчок і калитки.

b55508   Пубертатні функції, інші уточнені

b55509   Пубертатні функції, не уточнені

b559   Функції, пов'язані з обміном речовин та ендокринною системою, інші уточнені та не уточнені

b598   Функції травної, ендокринної систем і системи обміну речовин, інші уточнені

b599   Функції травної, ендокринної систем і системи обміну речовин, не уточнені

b6   **Розділ 6. СЕЧОСТАТЕВА І РЕПРОДУКТИВНА ФУНКЦІЇ**

У цьому розділі йдеться про функції сечовиділення і репродукції, зокрема сексуальні функції та функції продовження роду.

ФУНКЦІЇ СЕЧОВИДІЛЕННЯ (b610-b639)

b610   **Функції сечоутворення**

Функції фільтрування і накопичення сечі.

Винятки: функції сечовипуску (b620)

b6100   **Фільтрування сечі**

Функції фільтрування сечі нирками.

Включення: анурія; гідронефроз; ниркова недостатність; олігурія

b6101   **Накопичення сечі**

Функції накопичення та зберігання сечі сечоводами та сечовим міхуром.

Включення: гіпотонічний сечовий міхур; обструкція сечоводу

b6108   **Функції сечоутворення, інші уточнені**

b6109   **Функції сечоутворення, не уточнені**

b620   **Функції сечовипуску**

Функції виведення сечі з сечового міхура.

Винятки: відчуття, пов'язані з функціями сечовиділення (b630); функції сечоутворення (b610)

b6200 Сечовипуск

Функції випорожнення сечового міхура.

Включення: затримка сечі

b6201 Частота сечовипуску

Функції, пов'язані з тим, скільки разів відбувається сечовипуск.

b6202 Сечотримання

Функції контролю над сечовипуском.

Включення: автоматичний сечовий міхур; імперативний позив; ішурія парадокса; переповнення; змішане нетримання; імперативне нетримання; постійне нетримання; рефлекторне нетримання; стресове нетримання

b6208 Функції сечовипуску, інші уточнені**b6209 Функції сечовипуску, не уточнені****b630 Відчуття, пов'язані з функціями сечовиділення**

Відчуття, що з'являються при випорожненні та пов'язаних із ним функціях сечовиділення.

Включення: відчуття неповного сечовипуску; відчуття переповненості сечового міхура

Виятки: функції сечовипуску (b620); відчуття болю (b280)

b639 Функції сечовиділення, інші уточнені та не уточнені**СТАТЕВІ ТА РЕПРОДУКТИВНІ ФУНКЦІЇ (b640-b679)****b640 Сексуальні функції**

Ментальні та фізичні функції, пов'язані зі статевим актом, в тому числі стадії збудження, підготовки, оргазму і розслаблення.

Включення: вагінізм; імпотенція; пріапізм; фригідність

Виятки: функції продовження роду (b660); відчуття, пов'язані зі

статевими та репродуктивними функціями (b670)

b6400 Функції фази сексуального збудження
Функції сексуального інтересу та збудження.

Включення: сексуальний інтерес

b6401 Функції фази сексуальної підготовки
Функції залучення до статевого акту.

*Включення: ерекція клітора; ерекція статевого члена;
змащення піхви; сексуальне виконання*

b6402 Функції фази оргазму
Функції досягнення оргазму.

*Включення: еякуляція; оргазм; затримка еякуляції;
передчасна еякуляція*

b6403 Функції фази сексуального розслаблення
Функції задоволення після оргазму та пов'язаної з ним релаксації.

Включення: невдоволення оргазмом

b6408 Сексуальні функції, інші уточнені

b6409 Сексуальні функції, не уточнені

b650 Менструальні функції
Функції, пов'язані з менструальним циклом, в тому числі регулярність менструації та виведення менструальних виділень.

Включення: передменструальне напруження; ретроградна менструація

Виятки: функції продовження роду (b660); сприйняття болю (b280); відчуття, пов'язані зі статевими та репродуктивними функціями (b670); сексуальні функції (b640)

b6500 Регулярність менструального циклу

Функції, що відповідають за регулярність менструального циклу.

Включення: занадто мала поява менструації; занадто часта поява менструації

b6501 Інтервал між менструаціями

Функції, пов'язані з проміжком часу між двома менструальними циклами.

b6502 Обсяг менструальної кровотечі

Функції, що відповідають за кількість менструальних виділень.

Включення: занадто велика менструальна кровотеча (менорагія, гіперменорея); занадто мала менструальна кровотеча (гіпоменорея); поліменорея

b6503 Початок менструації

Функції, пов'язані з початком першої менструації (менархе).

Включення: менархе

b6504 Припинення менструації

Функції, пов'язані з тимчасовим або постійним припиненням менструації.

Включення: вторинна аменорея; менопауза; первинна аменорея; передчасна менопауза

b6508 Менструальні функції, інші уточнені**b6509 Менструальні функції, не уточнені****b660 Функції продовження роду**

Функції, пов'язані з фертильністю, вагітністю, пологами та лактацією.

Виятки: менструальні функції (b650); сексуальні функції (b640)

b6600 Функції, пов'язані з фертильністю

Функції, пов'язані зі здатністю продукувати гамети для продовження роду.

Включення: жіноча фертильність; чоловіча фертильність; азооспермія; олігозооспермія; стерильність; субфертильність

b6601 Функції, пов'язані з вагітністю

Функції, залучені до настання вагітності та продовження вагітності.

Включення: гідроамніон; ектопічна вагітність; малий плід; невиношування; спонтанні аборти

b6602 Функції, пов'язані з пологами

Функції, залучені під час пологів.

Включення: затримка пологів; передчасні пологи

b6603 Лактація

Функції, залучені в утворенні молока і забезпеченні доступу до нього дитині.

Включення: агалакторея; алактація; галакторея

b6608 Функції продовження роду, інші уточнені**b6609 Функції продовження роду, не уточнені****b670 Відчуття, пов'язані зі статевими та репродуктивними функціями**

Відчуття, пов'язані із статевим актом, менструацією і пов'язаними з ними статевими або репродуктивними функціями.

Винятки: менструальні функції (b650); функції продовження роду (b660); сприйняття болю (b280); відчуття, пов'язані з функціями сечовиділення (b630); сексуальні функції (b640)

b6700 Відчуття, пов'язані із статевим актом

Відчуття, пов'язані зі сексуальним збудженням, підготовкою, статевим актом, оргазмом і розслабленням.

Включення: біль під час статевого акту

b6701 Відчуття, пов'язані з менструальним циклом

Відчуття, пов'язані з менструацією, зокрема пре- і постменструальною фазами.

Включення: дисменорея

b6702 Відчуття, пов'язані із менопаузою

Відчуття, пов'язані з припиненням менструального циклу.

Включення: нічна пітливість під час менопаузи; припливи під час менопаузи

b6703 Відчуття, пов'язані з статевими функціями

Функції, пов'язані зі збудженням статевих органів.

Включення: відчуття, пов'язані з самотимуляцією статевих органів;

Виятки: сексуальні функції (b640); функції продовження роду (b660)

b6708 Відчуття, пов'язані зі статевими та репродуктивними функціями, інші уточнені

b6709 Відчуття, пов'язані зі статевими та репродуктивними функціями, не уточнені

b679 Статеві та репродуктивні функції, інші уточнені

b698 Сечостатева і репродуктивна функції, інші уточнені

b699 Сечостатева і репродуктивна функції, не уточнені

b7   **Розділ 7. НЕЙРОМ'ЯЗОВОСКЕЛЕТНІ ТА ПОВ'ЯЗАНІ З РУХАМИ ФУНКЦІЇ**

У цьому розділі йдеться про функції руху та мобільності, зокрема функції суглобів, кісток, рефлексів і м'язів.

ФУНКЦІЇ СУГЛОБІВ І КІСТОК (b710-b729)

b710   **Функції рухливості суглобів**

Функції діапазону і легкості рухів суглоба.

Включення: артрит; заморожені суглоби

Винятки: функції контролю довільного руху (b760); функції стабільності суглобів (b715)

b7100   **Рухливість окремого суглоба**

Функції діапазону і легкості рухів одного суглоба.

Включення: рухливість зап'ястка; рухливість коліна; рухливість ліктьового суглоба; рухливість надп'яtkово-гомількової ділянки; рухливість плечового суглоба; рухливість стегна; заморожене плече

b7101   **Рухливість кількох суглобів**

Функції діапазону і легкості рухів більш ніж одного суглоба.

Включення: рухливість дрібних суглобів рук; рухливість дрібних суглобів стоп; рухливість хребцевих суглобів

b7102   **Загальна рухливість суглобів**

Функції діапазону і легкості рухів суглобів по всьому організму.

Включення: гіпермобільність суглобів

b7108   **Функції рухливості суглобів, інші уточнені**

b7109 Функції рухливості суглобів, не уточнені**b715 Функції стабільності суглобів**

Функції підтримання структурної цілісності суглобів.

Виятки: функції рухливості суглобів (b710)

b7150 Стабільність окремого суглоба

Функції підтримання структурної цілісності одного суглобу.

Включення: вивих плеча; вивих стегна; вивих суглоба; нестабільний плечовий суглоб

b7151 Стабільність кількох суглобів

Функції підтримання структурної цілісності кількох суглобів.

b7152 Загальна стабільність суглобів

Функції підтримання структурної цілісності суглобів по всьому організму.

b7158 Функції стабільності суглобів, інші уточнені**b7159 Функції стабільності суглобів, не уточнені****b720 Функції рухливості кісток**

Функції діапазону і легкості руху кісток лопатки, тазу, зап'ястка і заплесна.

Виятки: функції рухливості суглобів (b710)

b7200 Рухливість лопатки

Функції діапазону і легкості рухів лопатки.

Включення: витягування лопатки; внутрішня ротація лопатки; зовнішня ротація лопатки; ретракція лопатки; заморожена лопатка

b7201 Рухливість тазу

Функції діапазону і легкості рухів тазу.

Включення: ротація тазу; заморожений таз

b7202 Рухливість кісток зап'ястка

Функції діапазону і легкості руху кісток зап'ястка.

b7203 Рухливість кісток заплесна

Функції діапазону і легкості руху кісток заплесна.

b7208 Функції рухливості кісток, інші уточнені

b729 Функції суглобів і кісток, інші уточнені та не уточнені

ФУНКЦІЇ М'ЯЗІВ (b730-b749)

b730 Функції м'язової сили

Функції, пов'язані з силою, що виробляється внаслідок скорочення м'яза або груп м'язів

Винятки: функції прилеглих до ока структур (b215); функції м'язової витривалості (b740); функції м'язового тонусу (b735)

b7300 Сила окремих м'язів і груп м'язів

Функції, пов'язані з силою, що виробляється внаслідок скорочення одиничних м'язів або груп м'язів

Включення: слабкість дрібних м'язів рук; слабкість дрібних м'язів стоп

b7301 Сила м'язів однієї кінцівки

Функції, пов'язані з силою, що виробляється внаслідок скорочення м'язів або груп м'язів однієї руки або ноги.

Включення: монопарез; моноплегія

b7302 Сила м'язів однієї сторони тіла

Функції, пов'язані з силою, що виробляється внаслідок скорочення м'язів або груп м'язів правої або лівої сторони

тіла.

Включення: геміплегія; геміпарез

b7303 Сила м'язів нижньої половини тіла

Функції, пов'язані з силою, що виробляється внаслідок скорочення м'язів або груп м'язів нижньої половини тіла.

Включення: паранарез; параналегія

b7304 Сила м'язів усіх кінцівок

Функції, пов'язані з силою, що виробляється внаслідок скорочення м'язів або груп м'язів усіх чотирьох кінцівок.

Включення: квадраналегія; тетрапарез; тетрапалегія

b7305 Сила м'язів тулуба

Функції, пов'язані з силою, що виробляється внаслідок скорочення м'язів або груп м'язів тулуба.

Включення: квадраналегія

b7306 Сила всіх м'язів тіла

Функції, пов'язані з силою, що виробляється внаслідок скорочення всіх м'язів або груп м'язів тіла.

Включення: акінетичний мутизм

b7308 Функції м'язової сили, інші уточнені

b7309 Функції м'язової сили, не уточнені

b735 Функції м'язового тону

Функції, пов'язані з напруженням, наявним у м'язах в стані спокою та опір, який надається при спробі пасивного руху м'язами.

Включення: гіпертонія; гіпотонія; міотонія; м'язова спастичність; параміотонія

Виятки: функції м'язової витривалості (b740); функції м'язової сили (b730)

b7350 Тонус окремих м'язів та м'язових груп

Функції, пов'язані з напруженням, наявним в окремих м'язах та групах м'язів у стані спокою та з опором, який надається при спробі пасивно рухати ці м'язи.

Включення: тортиколіс; фокальні дистонії

b7351 Тонус м'язів однієї кінцівки

Функції, пов'язані з напруженням, наявним у м'язах та групах м'язів однієї руки або ноги у стані спокою та з опором, який надається при спробі пасивно рухати ці м'язи.

Включення: монопарез; моноплегія

b7352 Тонус м'язів одної сторони тіла

Функції, пов'язані з напруженням, наявним у м'язах та групах м'язів правої або лівої сторони тіла у стані спокою та з опором, який надається при спробі пасивно рухати ці м'язи.

Включення: геміплегія; геміпарез

b7353 Тонус м'язів нижньої половини тіла

Функції, пов'язані з напруженням, наявним у м'язах та групах м'язів нижньої половини тіла у стані спокою та з опором, який надається при спробі пасивно рухати ці м'язи.

Включення: парапарез; параплегія

b7354 Тонус м'язів усіх кінцівок

Функції, пов'язані з напруженням, наявним у м'язах та групах м'язів усіх чотирьох кінцівок у стані спокою та з опором, який надається при спробі пасивно рухати ці м'язи.

Включення: квадріплегія; тетрапарез; тетраплегія

b7355 Тонус м'язів тулуба

Функції, пов'язані з напруженням, наявним у м'язах та групах м'язів тулубу у стані спокою та з опором, який

надається при спробі пасивно рухати ці м'язи.

b7356 Тонус усіх м'язів тіла

Функції, пов'язані з напруженням, наявним у м'язах та групах м'язів усього тіла у стані спокою та з опором, який надається при спробі пасивно рухати ці м'язи.

Включення: генералізовані дистонії; загальний параліч; загальний парез; хвороба Паркінсона

b7358 Функції м'язового тону, інші уточнені

b7359 Функції м'язового тону, не уточнені

b740 Функції м'язової витривалості

Функції, що відносяться до підтримування скорочення м'язів упродовж необхідного відрізка часу.

Включення: міастенія

Винятки: функції толерантності до фізичного навантаження (b455); функції м'язової сили (b730); функції м'язового тону (b735)

b7400 Витривалість окремих м'язів

Функції, що відносяться до підтримування скорочення окремих м'язів упродовж необхідного відрізка часу.

b7401 Витривалість груп м'язів

Функції, що відносяться до підтримування скорочення окремих груп м'язів упродовж необхідного відрізка часу.

Включення: геміплегія; геміпарез; монопарез; моноплегія; парапарез; параплегія

b7402 Витривалість усіх м'язів тіла

Функції, що відносяться до підтримування скорочення усіх м'язів тіла упродовж необхідного відрізка часу.

Включення: загальний параліч; загальний парез; тетрапарез; тетраплегія

b7408 Функції м'язового тону, інші уточнені

b7409 Функції м'язового тону, не уточнені

b749 Функції м'язів, інші уточнені та не уточнені

ФУНКЦІЇ РУХУ (b750-b789)

b750 Функції рухового рефлексу

Функції мимовільного скорочення м'язів автоматично викликані конкретними стимулами.

Включення: автоматичний локальний суглобовий рефлекс; виникнення і постійність рефлексів

b7500 Руховий рефлекс розтягування

Функції мимовільного скорочення м'язів автоматично викликані розтягуванням.

Включення: ахіллів рефлекс; променевий рефлекс; рефлекс двоголового м'яза; рефлекс наколінка; рефлекс чотириголового м'яза

b7501 Рефлекси, викликані стимулами пошкодження

Функції мимовільних скорочень м'язів автоматично викликані больовими подразниками або іншими стимулами пошкодження.

Включення: рефлекс відміни

b7502 Рефлекси, викликані іншими екстероцептивними стимулами

Функції мимовільних скорочень м'язів автоматично викликані зовнішніми стимулами іншими, ніж стимули пошкодження.

Включення: вкорінення; дотягування; інші примітивні рефлекси; смоктання

b7508 Функції рухового рефлексу, інші уточнені

б7509 Функції рухового рефлексу, неуточнені**б755 Функції контролю мимовільної рухової реакції**

Функції мимовільних скорочень великих м'язів цілого тіла, викликаних положенням тіла, рівновагою та загрозовими стимулами.

Включення: адаптаційні реакції тіла; виправні реакції; захисні реакції; підтримуючі реакції; реакції рівноваги; функції постуральних реакцій

Виятки: функції рухового рефлексу (b750)

б760 Функції контролю довільного руху

Функції, пов'язані з контролем над та координацією довільних рухів.

Виятки: функції патерну ходи (b770); функції мимовільного руху (b765); функції м'язової сили (b730)

б7600 Контроль простих довільних рухів

Функції, пов'язані з контролем над та координацією простих або ізольованих довільних рухів.

б7601 Контроль складних довільних рухів

Функції, пов'язані з контролем над та координацією складних довільних рухів.

б7602 Координація довільних рухів

Функції, пов'язані з координацією простих і складних довільних рухів, виконанням рухів у впорядкованій комбінації.

Включення: координація візуально спрямованих рухів; координація очей – ніг; координація очей – рук; координація право-ліво; дисдіадохінез

б7603 Підтримуючі функції руки або ноги

Функції, пов'язані з контролем над та координацією довільних рухів шляхом перенесення ваги або на руки (лікть чи долоні), або на ноги (коліна чи ступні)

b7608 Функції контролю довільного руху, інші уточнені

b7609 Функції контролю довільного руху, неуточнені

b761* Спонтанні рухи

Функції, пов'язані з частотою, плавністю та складністю рухів загальних і окремих частин тіла, зокрема спонтанних рухів немовлят і патернів рухів.

Винятки: функції контролю мимовільної рухової реакції (b755); функції мимовільного руху (b765); функції рухового рефлексу (b750)

* Примітка про кодування: Цей код має бути застосованим лише до немовлят віком менш, ніж коригований вік 6 місяців.

b7610 Загальні рухи

Репертуар і якість загальних спонтанних рухів, специфічних для віку, наприклад “звиваючі” рухи та “невсидючі” рухи в ранньому віці.

b7611 Конкретні спонтанні рухи

Репертуар і якість інших спонтанних рухів, які зазвичай спостерігаються в перші постнатальні місяці, наприклад, рухи рук і ніг у напрямку до середньої лінії, рухи пальців і удари ногами.

b7618 Спонтанні рухи, інші уточнені

b7619 Спонтанні рухи, неуточнені

b765 Функції мимовільного руху

Функції ненавмисних, нецілеспрямованих або напівцілеспрямованих мимовільних скорочень м'яза або групи м'язів.

Винятки: функції контролю довільного руху (b760); функції патерну ходи (b770)

b7650 Мимовільні скорочення м'язів

Функції ненавмисних, нецілеспрямованих або напівцілеспрямованих мимовільних скорочень м'яза або

групи м'язів, зокрема тих, що залучені, як частина психологічної дисфункції.

Включення: атетоз; дискінезія; дистонічні рухи; рухові розлади, пов'язані зі сном; хореатичні або атетоїдні рухи; хорія

b7651 Трemor

Функції перемінного скорочення і розслаблення групи м'язів навкруги суглобу, що призводять до тремтіння.

b7652 Тик і манеризми

Функції повторюваних, квазі-цілеспрямованих, мимовільних скорочень групи м'язів.

Включення: бруксизм; вокальні тики; копролалія

b7653 Стереотипії та моторна персеверація

Функції спонтанних, нецілеспрямованих рухів, такі як повторюване розгойдування взад-вперед, кивання головою або вигинання.

b7658 Функції мимовільного руху, інші уточнені

b7659 Функції мимовільного руху, неуточнені

b770 Функції патерну ходи

Функції патернів руху, пов'язані з ходінням, біганням або іншими рухами всього тіла.

Включення: патерни бігу; асиметрична хода; геміплегічна хода; параплегічна хода; патерн жорсткої ходи; спастична хода; шкутильгання

Винятки: функції контролю довільного руху (b760); функції мимовільного руху (b765); функції м'язової сили (b730); функції м'язового тону (b735)

b780 Відчуття, пов'язані з функціями м'язів і руху

Відчуття, пов'язані з м'язами або групами м'язів тіла та їх рухом.

Включення: відчуття тяжкості м'язів

Винятки: сприйняття болю (b280)

b7800 Відчуття скутості м'язів

Відчуття напруженості або скутості м'язів.

b7801 Відчуття м'язового спазму

Відчуття мимовільного скорочення м'яза або групи м'язів.

Включення: звуження м'язу

b7808 Відчуття, пов'язані з функціями м'язів і руху, інші уточнені

b7809 Відчуття, пов'язані з функціями м'язів і руху, не уточнені

b789 Функції руху, інші уточнені та не уточнені

b798 Нейром'язовоскелетні та пов'язані з рухами функції, інші уточнені

b799 Нейром'язовоскелетні та пов'язані з рухами функції, не уточнені

b8   **Розділ 8. ФУНКЦІЇ ШКІРИ ТА ПОВ'ЯЗАНИХ СТРУКТУР**

У цьому розділі йдеться про функції шкіри, нігтів і волосся.

ФУНКЦІЇ ШКІРИ (b810-b849)

b810   **Захисні функції шкіри**

Функції шкіри із захисту організму від фізичних, хімічних і біологічних загроз.

Включення: утворення мозолі; функція захисту від сонця та іншого випромінення; загартовування; ізолююча функція шкіри; фотосенситивність; пігментація; якість шкіри; пролежні; порушена шкіра; витончення шкіри; виразки

Винятки: відновлювальні функції шкіри (b820); інші функції шкіри (b830)

b820   **Відновлювальні функції шкіри**

Функції шкіри з відновлення порушень та інших пошкоджень шкіри.

Включення: загоєння; рубцювання; синці; утворення келоїдів; функції утворення струпа

Винятки: захисні функції шкіри (b810); інші функції шкіри (b830)

b830   **Інші функції шкіри**

Функції шкіри, інші, ніж захист та відновлення, такі як охолодження і потовиділення.

Включення: функції залоз шкіри та отримання запаху; функції потовиділення

Винятки: захисні функції шкіри (b810); відновлювальні функції шкіри (b820)

b840   **Відчуття, пов'язані зі шкірою**

Відчуття, пов'язані зі шкірою, такі як свербіння, печіння і поколювання

Включення: відчуття повзання; відчуття шпильки і голки

Винятки: сприйняття болю (b280)

b849 Функції шкіри, інші уточнені та не уточнені

ФУНКЦІЇ ВОЛОССЯ І НІГТІВ (b850-b899)

b850 Функції волосся

Функції волосся, такі як захисна, пігментна й естетична.

Включення: пігментація волосся; розташування волосся; функції росту волосся; алопеція; втрата волосся

b860 Функції нігтів

Функції нігтів, зокрема захисна, функція дряпання та естетична.

Включення: зростання нігтів; пігментація нігтів; якість нігтів

b869 Функції волосся і нігтів, інші уточнені та не уточнені

b898 Функції шкіри та пов'язаних структур, інші уточнені

b899 Функції шкіри та пов'язаних структур, не уточнені

КОМПОНЕНТ “СТРУКТУРИ ОРГАНІЗМУ”

Структурами організму є анатомічні частини організму, такі, як органи, кінцівки та їх компоненти. Порухення є проблемами у функціях та структурах організму, такі, як значне відхилення або втрата.

s1   Розділ 1. СТРУКТУРИ НЕРВОВОЇ СИСТЕМИ

s110   Структура головного мозку

s1100   Структура часток кори

s11000   Лобова частка

s11001   Скронева частка

s11002   Тім'яна частка

s11003   Потилична частка

s11008   Структура часток кори, інше уточнене

s11009   Структура часток кори, не уточнене

s1101   Структура середнього мозку

s1102   Структура проміжного мозку

s1103   Базальні ганглії та структури, що з ними пов'язані

s1104   Структура мозочка

s1105   Структура стовбура мозку

s11050   Довгастий мозок

- s11051 Міст
- s11058 Структура стовбура мозку, інша уточнена
- s11059 Структура стовбура мозку, не уточнена

- s1106 Структура черепних нервів
- s1108 Структура головного мозку, інша уточнена
- s1109 Структура головного мозку, не уточнена

- s120 Спинний мозок та пов'язані з ним структури
  - s1200 Структура спинного мозку
    - s12000 Шийний відділ спинного мозку
    - s12001 Грудний відділ спинного мозку
    - s12002 Попереково-крижовий відділ спинного мозку
    - s12003 Кінський хвіст
    - s12008 Структура спинного мозку, інша уточнена
    - s12009 Структура спинного мозку, не уточнена

  - s1201 Спинномозкові нерви
  - s1208 Спинний мозок та пов'язані з ним структури, інші уточнені
  - s1209 Спинний мозок та пов'язані з ним структури, не уточнені

- s130 Структура мозкових оболонок
- s140 Структура симпатичної нервової системи
- s150 Структура парасимпатичної нервової системи

s198 Структури нервової системи, інші уточнені

s199 Структури нервової системи, неуточнені

**s2   Розділ 2. ОКО, ВУХО І ПОВ'ЯЗАНІ З НИМИ
СТРУКТУРИ****s210   Структура очниці****s220   Структура очного яблука****s2200   Кон'юнктива, склера, судинна оболонка ока****s2201   Рогівка****s2202   Райдужка****s2203   Сітківка****s2204   Кришталик****s2205   Скliste тіло****s2208   Структура очного яблука, інша уточнена****s2209   Структура очного яблука, не уточнена****s230   Структури навколо ока****s2300   Слізна залоза та пов'язані з нею структури****s2301   Повіка****s2303   Зовнішні м'язи ока****s2308   Структури навколо ока, інші уточнені****s2309   Структури навколо ока, не уточнені****s240   Структура зовнішнього вуха****s250   Структура середнього вуха****s2500   Барабанна перетинка**

- s2501 Євстахієва труба**
- s2502 Слухові кісточки**
- s2508 Структура середнього вуха, інші уточнені**
- s2509 Структура середнього вуха, не уточнені**

s260 Структура внутрішнього вуха

- s2600 Завитка**
- s2601 Вестибулярний лабіринт**
- s2602 Напівкругні каналці**
- s2603 Внутрішній слуховий хід**
- s2608 Структура внутрішнього вуха, інша уточнена**
- s2609 Структура внутрішнього вуха, не уточнена**

s298 Око, вухо та пов'язані з ними структури, інші уточнені

s299 Око, вухо та пов'язані з ними структури, не уточнені

**s3   *Розділ 3. СТРУКТУРИ, ЩО БЕРУТЬ
УЧАСТЬ У ГОЛОСОУТВОРЕННІ ТА
МОВЛЕННІ***

s310   Структура носа

s3100   Зовнішній ніс

s3101   Носова перегородка

s3102   Носова порожнина

s3108   Структура носа, інша уточнена

s3109   Структура носа, не уточнена

s320   Структура рота

s3200   Зуби

s32000   Первинний зубний ряд

s32001   Постійний зубний ряд

s32008   Зуби, інші уточнені

s32009   Зуби, не уточнені

s3201   Ясна

s3202   Структура піднебіння

s32020   Тверде піднебіння

s32021   М'яке піднебіння

- s3203 Язык**
- s3204 Структура губ**
  - s32040 Верхня губа**
  - s32041 Нижня губа**
- s3205 Верхньогубний жолобок**
- s3208 Структура рота, інша уточнена**
- s3209 Структура рота, не уточнена**

- s330 Структура глотки**
- s340 Структура гортані**
- s398 Структури, що беруть участь у голосоутворенні та мовленні, інші уточнені**
- s399 Структури, що беруть участь у голосоутворенні та мовленні, не уточнені**

s4   ***Розділ 4. СТРУКТУРИ СЕРЦЕВО-СУДИННОЇ, ІМУННОЇ ТА ДИХАЛЬНОЇ СИСТЕМ***

s410   **Структура серцево-судинної системи**

s4100   **Серце**

s41000   **Передсердя**

s41001   **Шлуночки**

s41008   **Структура серця, інша уточнена**

s41009   **Структура серця, не уточнена**

s4101   **Артерії**

s4102   **Вени**

s4103   **Капіляри**

s4108   **Структура серцево-судинної системи, інша уточнена**

s4109   **Структура серцево-судинної системи, не уточнена**

s420   **Структура імунної системи**

s4200   **Лімфатичні судини**

s4201   **Лімфатичні вузли**

s4202   **Тимус**

s4203   **Селезінка**

s4204   **Кістковий мозок**

- s4208 Структура імунної системи, інша уточнена
- s4209 Структура імунної системи, неуточнена

- s430 Структура дихальної системи
  - s4300 Трахея
  - s4301 Легені
    - s43010 Бронхіальне дерево
    - s43011 Альвеоли
    - s43018 Структура легень, інша уточнена
    - s43019 Структура легень, неуточнена
  - s4302 Грудна клітка
  - s4303 Дихальні м'язи
    - s43030 Міжреберні м'язи
    - s43031 Діафрагма
    - s43038 Дихальні м'язи, інші уточнені
    - s43039 Дихальні м'язи, неуточнені
  - s4308 Структура дихальної системи, інша уточнена
  - s4309 Структура дихальної системи, неуточнена

- s498 Структури серцево-судинної, імунної та дихальної систем, інші уточнені
- s499 Структури серцево-судинної, імунної та дихальної систем, неуточнені

**s5   *Розділ 5. СТРУКТУРИ, ПОВ'ЯЗАНІ З
ТРАВНОЮ, МЕТАБОЛІЧНОЮ ТА
ЕНДОКРИННОЮ СИСТЕМАМИ***

- s510   Структура слинних залоз
- s520   Структура стравоходу
- s530   Структура шлунку
- s540   Структура кишківника
  - s5400   Тонкий кишківник
  - s5401   Товстий кишківник
  - s5408   Структура кишківника, інша уточнена
  - s5409   Структура кишківника, не уточнена
- s550   Структура підшлункової залози
- s560   Структура печінки
- s570   Структура жовчного міхура та жовчних проток
- s580   Структура залоз внутрішньої секреції
  - s5800   Гіпофіз
  - s5801   Щитоподібна залоза
  - s5802   Паращитоподібна залоза
  - s5803   Наднирник
  - s5808   Структура залоз внутрішньої секреції, інша уточнена
  - s5809   Структура залоз внутрішньої секреції, не уточнена
- s598   Структури, пов'язані з травною, метаболічною та ендокринною системами, інші уточнені
- s599   Структури, пов'язані з травною, метаболічною та ендокринною

системами, інші уточнені

s6   ***Розділ 6. СТРУКТУРИ, ПОВ'ЯЗАНІ З
СЕЧОСТАТЕВОЮ ТА
РЕПРОДУКТИВНОЮ СИСТЕМАМИ***

s610   **Структура сечовидільної системи**

s6100   **Нирка**

s6101   **Сечоводи**

s6102   **Сечовий міхур**

s6103   **Сечівник**

s6108   **Структура сечовидільної системи, інша уточнена**

s6109   **Структура сечовидільної системи, не уточнена**

s620   **Структура тазового dna**

s630   **Структура репродуктивної системи**

s6300   **Яєчники**

s6301   **Структура матки**

s63010   **Тіло матки**

s63011   **Шийка матки**

s63012   **Фаллопієві труби**

s63018   **Структура матки, інша уточнена**

s63019   **Структура матки, не уточнена**

- s6302 Молочна залоза та сосок**
- s6303 Структура піхви та зовнішніх статевих органів**
  - s63030 Клітор**
  - s63031 Великі статеві губи**
  - s63032 Малі статеві губи**
  - s63033 Вагінальний канал**
- s6304 Яєчка та калитка**
- s6305 Структура статевого члена**
  - s63050 Голівка статевого члена**
  - s63051 Тіло статевого члена**
  - s63058 Структура статевого члена, інша уточнена**
  - s63059 Структура статевого члена, не уточнена**
- s6306 Передміхурова залоза**
- s6308 Структури репродуктивної системи, інші уточнені**
- s6309 Структури репродуктивної системи, не уточнені**
- s698 Структури, пов'язані з сечостатевою та репродуктивною системами, інші уточнені**
- s699 Структури, пов'язані з сечостатевою та репродуктивною системами, не уточнені**

**s7   *Розділ 7. СТРУКТУРИ, ПОВ'ЯЗАНІ З
РУХОМ***

s710   Структура голови та ділянки шиї

s7100   Кістки черепа

s7101   Кістки лицевого черепа

s7102   Кістки ділянки шиї

s7103   Суглоби голови та ділянки шиї

s7104   М'язи голови та ділянки шиї

s7105   Зв'язки та фасції голови та ділянки шиї

s7108   Структура голови та ділянки шиї, інша уточнена

s7109   Структура голови та ділянки шиї, не уточнена

s720   Структура плечової ділянки

s7200   Кістки плечової ділянки

s7201   Суглоби плечової ділянки

s7202   М'язи плечової ділянки

s7203   Зв'язки та фасції плечової ділянки

s7208   Структура плечового ділянки, інша уточнена

s7209   Структура плечового ділянки, не уточнена

s730   Структура верхньої кінцівки

s7300   Структура плеча

- s73000 Кістки плеча**
- s73001 Ліктьовий суглоб**
- s73002 М'язи плеча**
- s73003 Зв'язки та фасції плеча**
- s73008 Структура плеча, інша уточнена**
- s73009 Структура плеча, інша уточнена**

s7301 Структура передпліччя

- s73010 Кістки передпліччя**
- s73011 Променево-зап'ястковий суглоб**
- s73012 М'язи передпліччя**
- s73013 Зв'язки та фасції передпліччя**
- s73018 Структура передпліччя, інша уточнена**
- s73019 Структура передпліччя, не уточнена**

s7302 Структура кисті

- s73020 Кістки кисті**
- s73021 Суглоби кисті та пальців**
- s73022 М'язи кисті**
- s73023 Зв'язки та фасції кисті**
- s73028 Структура кисті, інша уточнена**
- s73029 Структура кисті, не уточнена**

s7308 Структура верхньої кінцівки, інша уточнена

s7309 Структура верхньої кінцівки, не уточнена

s740 Структура ділянки таза

s7400 Кістки ділянки таза

s7401 Суглоби ділянки таза

s7402 М'язи ділянки таза

s7403 Зв'язки та фасції ділянки таза

s7408 Структура ділянки таза, інші уточнена

s7409 Структура ділянки таза, не уточнена

s750 Структура нижньої кінцівки

s7500 Структура стегна

s75000 Кістки стегна

s75001 Кульшовий суглоб

s75002 М'язи стегна

s75003 Зв'язки та фасції стегна

s75008 Структура стегна, інша уточнена

s75009 Структура стегна, не уточнена

s7501 Структура гомілки

s75010 Кістки гомілки

s75011 Колінний суглоб

s75012 М'язи гомілки

- s75013 Зв'язки та фасції гомілки
- s75018 Структура гомілки, інша уточнена
- s75019 Структура гомілки, не уточнена

s7502 Структура надп'яtkово-гомілкової ділянки і стопи

- s75020 Кістки надп'яtkово-гомілкової ділянки і стопи
- s75021 Надп'яtkово-гомілковий суглоб і суглоби стопи та пальців
- s75022 М'язи надп'яtkово-гомілкової ділянки та стопи
- s75023 Зв'язки та фасції надп'яtkово-гомілкової ділянки та стопи
- s75028 Структура надп'яtkово-гомілкової ділянки і стопи, інша уточнена
- s75029 Структура надп'яtkово-гомілкової ділянки і стопи, не уточнена

s7508 Структура нижньої кінцівки, інша уточнена

s7509 Структура нижньої кінцівки, не уточнена

s760 Структура тулуба

s7600 Структура хребтового стовпа

- s76000 Шийний відділ хребта
- s76001 Грудний відділ хребта
- s76002 Поперековий відділ хребта

- s76003 Крижовий відділ хребта
- s76004 Куприк
- s76008 Структура хребтового стовпа, інша уточнена

- s7601 М'язи тулуба
- s7602 Зв'язки та фасції тулуба
- s7608 Структура тулуба, інша уточнена
- s7609 Структура тулуба, не уточнена

- s770 Додаткові м'язово-скелетні структури, пов'язані з рухом
  - s7700 Кістки
  - s7701 Суглоби
  - s7702 М'язи
  - s7703 Позасуглобові зв'язки, фасції, позам'язові апоневрози, тримачі, перегородки, сумки, не уточнені
  - s7708 Додаткові м'язово-скелетні структури, пов'язані з рухом, інші уточнені
  - s7709 Додаткові м'язово-скелетні структури, пов'язані з рухом, не уточнені

- s798 Структури, пов'язані з рухом, інші уточнені
- s799 Структури, пов'язані з рухом, не уточнені

**s8   *Розділ 8. ШКІРА І ПОВ'ЯЗАНІ З НЕЮ
СТРУКТУРИ***

s810   Структура ділянок шкіри

- s8100   Шкіра голови та ділянки шиї**
- s8101   Шкіра плечової ділянки**
- s8102   Шкіра верхньої кінцівки**
- s8103   Шкіра ділянки таза**
- s8104   Шкіра нижньої кінцівки**
- s8105   Шкіра тулуба і спини**
- s8108   Структура ділянок шкіри, інша уточнена**
- s8109   Структура ділянок шкіри, не уточнена**

s820   Структура шкірних залоз

- s8200   Потові залози**
- s8201   Сальні залози**
- s8208   Структура шкірних залоз, інша уточнена**
- s8209   Структура шкірних залоз, не уточнена**

s830   Структура нігтів

- s8300   Нігті пальців рук**
- s8301   Нігті пальців ніг**
- s8308   Структура нігтів, інша уточнена**

s8309 Структура нігтів, неуточнена

s840 Структура волосся

Включення: пушкове та термінальне волосся

s8400 Волосся на голові

Включення: волосся у вусі

Винятки: волосся на обличчі (s8401)

s8401 Волосся на обличчі

Включення: волосся бороди та вус, ніздрів, вій і брів

s8402 Волосся пахвової ділянки

s8403 Лобкове волосся

s8404 Волосся на тілі

*Включення: волосся на грудній клітці; волосся на спині;
волосся на тулубі*

*Винятки: волосся пахвової ділянки (s8402); лобкове волосся
(s8403)*

s8408 Структура волосся, інша уточнена

s8409 Структура волосся, неуточнена

s898 Шкіра і пов'язані з нею структури, інші уточнені

s899 Шкіра і пов'язані з нею структури, неуточнені

КОМПОНЕНТ “АКТИВНІСТЬ ТА УЧАСТЬ”

Активність - це виконання завдання чи дії особою.

Участь – це залучення до життєвої ситуації.

Обмеження активності – це труднощі, які може мати особа під час виконання активності.

Обмеження можливості участі – це проблеми, з якими людина може зіткнутися під час участі в життєвих ситуаціях.

Домени для компонента “Активність та участь” наведено в єдиному списку, який охоплює весь спектр сфер життя (від базового навчання та спостереження до складних сфер, таких як соціальні завдання). Цей компонент можна використовувати для визначення активності (а) або участі (р) або обох.

Двома кваліфікаторами компонента “Активність та участь” є кваліфікатор виконання та кваліфікатор здатності.

Кваліфікатор виконання описує те, що людина робить у своєму поточному середовищі. Оскільки поточне середовище вносить соціальний контекст, виконання, зафіксоване цим кваліфікатором, також може бути зрозуміле як “залученість до життєвої ситуації” або “життєвий досвід” людей у фактичному контексті, в якому вони живуть. Цей контекст включає фактори середовища – усі аспекти фізичного, соціального та світоглядного світу, які можуть бути закодовані за допомогою компонента Фактори середовища. Кваліфікатор здатності описує здібність особи виконувати завдання чи дію. Цей кваліфікатор визначає найвищий імовірний рівень функціонування, якого людина може досягти в даному домені в даний момент. Здатність вимірюється в однорідному або стандартному середовищі і, таким чином, відображає навколишні здібності індивіда.

Компонент Фактори середовища можна використовувати для опису особливостей цього уніфікованого або стандартного середовища. Кваліфікатори здатності та виконання можуть бути використані з або без допоміжних пристроїв чи особистої допомоги відповідно до такої шкали:

d1   ***Розділ 1. НАВЧАННЯ І ЗАСТОСУВАННЯ ЗНАНЬ***

У цьому розділі йдеться про навчання, застосування здобутих знань, мислення, розв'язування проблем і ухвалення рішень.

ЦІЛЕСПРЯМОВАНЕ ЧУТТЄВЕ СПРИЙНЯТТЯ (d110-d129)

d110   **Спостереження**

Цілеспрямоване використання відчуття бачення для сприймання зорових стимулів, зокрема візуальне відстеження об'єкта, спостереження за спортивною подією, людьми, або за дітьми під час гри.

d115   **Слухання**

Цілеспрямоване використання відчуття слухання для сприймання для сприймання слухових стимулів, зокрема слухання радіо, голосу людини, музики, лекції або розказаної історії.

d120   **Інші цілеспрямовані чуттєві сприйняття**

Цілеспрямоване використання інших основних органів чуття для сприймання подразників, таке як торкання і відчуття на дотик текстури, смакування цукерок або нюхання квітів.

d1200   **Дослідження за допомогою рота**

Дослідження об'єктів за допомогою рота або губ.

d1201   **Доторкання**

Дослідження об'єктів за допомогою рук, пальців або інших кінцівок чи частин тіла.

d1202   **Нюхання**

Дослідження предметів, підносячи їх до носа або носом до об'єктів.

d1203   **Дегустування**

Дослідження смаку їжі або рідини шляхом кусання, жування, смоктання.

d129   **Цілеспрямоване чуттєве сприйняття, інше уточнене або**

неуточнене

БАЗОВЕ НАВЧАННЯ (d130-d159)

d130 Копіювання

Імітація або наслідування як базовий компонент навчання, таке як копіювання виразу обличчя, жесту, звуку або літер абетки.

Винятки: перенесення, переміщення та поводження з об'єктами. (d430-d449); гра (d9200)

d131 Навчання за допомогою дій з об'єктами

Навчання за допомогою простих дій з одним об'єктом, двома чи більше об'єктами, символічна та удавана гра, зокрема удари об об'єкт, стукіт кубиками та ігри з ляльками чи машинками.

Винятки: перенесення, переміщення та поводження з об'єктами. (d430-d449); гра (d9200)

d1310 Навчання за допомогою простих дій з одним об'єктом

Прості дії з одним об'єктом або іграшкою шляхом маніпуляції, стукання, переміщення, кидання тощо.

d1311 Навчання через дії, що пов'язують предмети

Прості дії, пов'язані з двома чи більше об'єктами, іграшками чи іншими матеріалами, без урахування специфічних ознак об'єктів, іграшок чи матеріалів.

d1312 Навчання через дії, що пов'язують предмети з урахуванням конкретних ознак

Дії, що пов'язують два або більше об'єкти, іграшки або матеріали відносно до певних характеристик, наприклад, кришка на коробці, чашка на блюдце.

d1313 Навчання шляхом символічного відношення до об'єктів.

Символічне відношення до об'єктів, іграшок або матеріалів, зокрема годування чи одягання ляльки або використання імітованого середовища.

d1318 Навчання за допомогою дій з об'єктами, інше уточнене

d1319 Навчання за допомогою дій з об'єктами, неуточнене

d132 Засвоєння мови

Розвиток компетентностей представляти осіб, об'єкти, події, почуття за допомогою слів, символів, фраз і речень.

Включення: повторне засвоєння мови

Винятки: засвоєння додаткової мови (d133); комунікація

d1320 Засвоєння окремих слів або значущих символів

Навчання словам або значущим символам, таким як графічні або ручні знаки чи символи.

d1321 Поєднання слів у фрази

Навчання поєднанню слів у фрази.

d1322 Засвоєння синтаксису

Навчання продукуванню правильно побудованих речень або набору речень.

d1328 Засвоєння мови, інше уточнене**d1329 Засвоєння мови, не уточнене****d133 Засвоєння додаткової мови**

Розвиток компетентності представляти особи, об'єкти, події, почуття за допомогою слів, символів, фраз і речень, зокрема додатковою мовою або підписом.

Винятки: засвоєння мови (d132); комунікація

d135 Повторення

Повторення послідовності дій або символів як базовий компонент навчання, зокрема підрахунок десятками або відпрацювання декламації вірша жестами або струнами на музичному інструменті.

d137 Засвоєння понять

Розвиток компетентності розуміти та використовувати основні та складні поняття, пов'язані з характеристиками, властивостями та ознаками, що визначають речі, осіб чи події.

d1370 Засвоєння основних понять

Навчання використанню таких понять, як розмір, форма, кількість, довжина, те саме, протилежне.

d1371 Засвоєння складних понять

Навчання використанню таких понять, як класифікація, групування, оборотність, серійність.

d1378 Засвоєння понять, інше уточнене**d1379 Засвоєння понять, неуточнене****d138 Засвоєння інформації**

Отримання фактів про людей, речі та події, зокрема запитуючи чому, що, де і як, запитуючи імена.

Винятки: засвоєння понять (d137); засвоєння навичок (d155)

d140 Навчання читанню

Розвиток компетентності читати письмовий матеріал (включаючи шрифт Брайля та інші символи) з плинністю та точністю, зокрема, розпізнавати символи та букви алфавіту, озвучувати написані слова з правильною вимовою та розуміти написані слова та фрази.

d1400 Засвоєння навичок розпізнавання символів

Навчання базовим діям з розшифровки символів, зокрема цифр та значків, символів, букв алфавіту та слів.

d1401 Засвоєння навичок озвучувати написані слова

Навчання базовим діям з озвучування символів, символів букв алфавіту та слів з правильною вимовою.

d1402 Засвоєння навичок розуміння написаних слів і фраз

Навчання базовим діям розуміння значення написаних слів і текстів.

d1408 Навчання читанню, інше уточнене**d1409 Навчання читанню, неуточнене****d145 Навчання письму**

Розвиток компетентності продукувати символи, які представляють звуки, слова чи фрази, щоб передати значення (включаючи шрифт Брайля та інші символи), зокрема орфограму та ефективно використання правильної граматики.

d1450 Засвоєння навичок користування письмовим приладдям
 Навчання базовим діям із запису символів або букв алфавіту, зокрема тримання олівця, крейди чи пензля, написання літери або символу на аркуші паперу, за допомогою брайлера, клавіатури чи периферійного пристрою (миші).

d1451 Засвоєння навичок написання символів, літер та букв алфавіту
 Навчання базовим діям з транспонування звуку (морфеми) в символ або літеру (графему).

d1452 Засвоєння навичок писати слова та фрази
 Навчання базовим діям для трансляції вимовлених слів чи ідей у написані слова чи фрази.

d1458 Навчання письму, інше уточнене

d1459 Навчання письму, неуточнене

d150 Навчання обчисленню
 Розвиток компетентності маніпулювати числами та виконувати прості та складні математичні операції, зокрема використовуючи математичні знаки додавання і віднімання та застосовуючи правильну математичну дію для розв'язання задачі.

d1500 Засвоєння навичок числової грамотності
 Навчання базовим навичкам числової грамотності, таким як рахування, упорядкування та групування.

d1501 Засвоєння навичок розпізнавання чисел, арифметичних знаків та символів
 Навчання розпізнаванню і використанню цифр.

d1502 Засвоєння навичок користування базовими операціями
 Навчання розпізнаванню символів, пов'язаних з операціями додавання, віднімання, множення та ділення та використовувати їх.

d1508 Навчання обчисленню, інше уточнене

d1509 Навчання обчисленню, неуточнене

d155 Засвоєння навичок

Розвиток базових і складних компетентностей в інтегрованих комплексах дій або завдань, щоб розпочати та розвинути освоєння навичок, зокрема маніпулювання інструментами або іграшками або гра в ігри.

d1550 Засвоєння базових навичок

Навчання базовим, цілеспрямованим діям, зокрема навчання користуванню простими інструментами, зокрема олівцем або столовими приборами.

d1551 Засвоєння складних навичок

Навчання інтегрованим наборам дій з метою дотримання правил та послідовності і координації своїх рухів, зокрема навчання грати в ігри (напр., футбол або шахи) та користування будівельним інструментом.

d1558 Засвоєння навичок, інше уточнене**d1559 Засвоєння навичок, не уточнене****d159 Базове навчання, інше уточнене та не уточнене*****ЗАСТОСУВАННЯ ЗНАНЬ (d160-d179)*****d160 Фокусування уваги**

Цілеспрямоване фокусування на конкретних стимулах, зокрема відфільтровуючи звуки, що відволікають.

d1600 Фокусування уваги на особі

Навмисно звертати увагу на риси інших осіб, такі як їхнє обличчя, дотик чи голос.

d1601 Фокусування уваги на середовищі

Навмисне звернення уваги до якогось елемента середовища, зокрема як зміни якості, кількості або інтенсивності фізичних або соціальних стимулів.

d1608 Фокусування уваги, інше уточнене**d1609 Фокусування уваги, не уточнене**

d163 Мислення

Формулювання ідей, концептів та образів і маніпулювання ними, чи то цілеспрямовано, чи ні, як самотійно, так і разом з іншими, зокрема створення оповідей, доказування теореми, гра з ідеями, мозковий штурм, медитація, розмірковування, спекулювання або рефлексування.

Винятки: ухвалення рішень (d177); розв'язування проблем (d175)

d166 Читання

Виконання активностей, пов'язаних із розумінням і тлумаченням письмової мови (напр., книжок, інструкцій або газет у вигляді звичайного тексту або тексту шрифтом Брайля) з метою отримання загальних знань або конкретної інформації.

Винятки: навчання читанню (d140)

d170 Писання

Використання або продукування символів чи мови для передавання інформації, зокрема продукування письмового запису подій або ідей чи складання листа.

Винятки: навчання письму (d145)

d1700 Використання загальних навичок і стратегій процесу писання

Застосування слів, які передають відповідне значення, використання умовної структури речень.

d1701 Використання граматичних та механічних конвенцій у письмових композиціях

Застосування стандартної орфографії, пунктуації та правильних відмінкових форм тощо.

d1702 Використання загальних навичок і стратегій для завершення композицій

Застосування слів і речень для передачі складного значення та абстрактних ідей.

d1708 Писання, інше уточнене**d1709 Писання, неуточнене**

d172 Обчислення

Виконання обчислень, застосовуючи математичні принципи для розв'язання задач, викладених словами, і продукування або демонстрація результатів, зокрема обчислення суми трьох чисел або частки при діленні одного числа на інше.

Виятки: навчання обчисленню (d150)

d1720 Використання навичок та стратегій для виконання простих числових обчислень

Виконання простих числових операцій, таких як підрахунок, групування, упорядкування та арифметичні обчислення.

d1721 Використання навичок і стратегій для виконання складних числових операцій і обчислень

Застосування математичних процедур і методів, таких як алгебра, числення та геометрія, для розв'язування задач.

d1728 Обчислення, інше уточнене**d1729 Обчислення, не уточнене****d175 Розв'язування проблем**

Знаходження розв'язків питань або ситуацій, визначаючи та аналізуючи аспекти, розробляючи варіанти та розв'язки, оцінюючи потенційні наслідки рішень та виконуючи обраний розв'язок, зокрема при розв'язанні суперечки між двома людьми.

Виятки: ухвалення рішень (d177); мислення (d163)

d1750 Розв'язування простих проблем

Знаходження розв'язків простої проблеми, пов'язаної з одним проблемним аспектом або питанням, розробкою розв'язків, оцінюванням потенційних наслідків цих розв'язків і виконанням обраного розв'язку.

d1751 Розв'язування складних проблем

Знаходження розв'язків складної проблеми, що охоплює низку взаємопов'язаних аспектів або кілька пов'язаних проблем, шляхом визначення та аналізу питання, розробки розв'язків, оцінювання потенційних наслідків цих

розв'язків і виконання обраного розв'язку.

d1758 Розв'язування проблем, інше уточнене

d1759 Розв'язування проблем, неуточнене

d177 Ухвалення рішень

Здійснення вибору між варіантів, впровадження вибраного, оцінювання наслідків вибору, зокрема обрання і купівля конкретного товару або ухвала виконати і виконання одного з кількох завдань, які треба зробити.

Винятки: розв'язування проблем (d175); мислення (d163)

d179 Застосування знань, інше уточнене та неуточнене

d198 Навчання і застосування знань, інше уточнене

d199 Навчання і застосування знань, неуточнене

d2   Розділ 2. ЗАГАЛЬНІ ЗАВДАННЯ І ВИМОГИ

У цьому розділі йдеться про загальні аспекти виконання окремих або кількох завдань, організацію нормального режиму роботи та поведження зі стресом. Ці пункти можуть використовуватися у поєднанні з конкретнішими завданнями або діями для визначення засадничих особливостей виконання завдань за різних обставин.

d210   Взяття на себе одного завдання

Виконання простих або складних і координованих дій, пов'язаних із психічними та фізичними складниками окремого завдання, такими як запуск завдання, організація часу, простору і матеріалів для завдання, регулювання темпу реалізації завдання, а також виконання, завершення і підтримування завдання.

Винятки: засвоєння навичок (d155); ухвалення рішень (d177); розв'язування проблем (d175); взяття на себе кількох завдань (d220)

d2100   Взяття на себе простого завдання

Підготовка, ініціювання і облаштування часу і простору, потрібних для простого завдання; виконання простого завдання з одним основним компонентом, зокрема читання книжки, написання листа або застеляння ліжка.

d2101   Взяття на себе складного завдання

Підготовка, ініціювання і облаштування часу і простору, потрібних для окремого складного завдання; виконання складного завдання з кількома компонентами, які можуть здійснюватися послідовно або одночасно, зокрема розставляння меблів удома або завершення виконання шкільного домашнього завдання.

d2102   Взяття на себе одного завдання самостійно

Підготовка, ініціювання і облаштування часу і простору, потрібних для простого або складного завдання; організація і виконання завдання самостійно, без допомоги інших.

d2103 Взяття на себе одного завдання в групі

Підготовка, ініціювання і облаштування часу і простору, потрібних для простого або складного окремого завдання; організація і виконання завдання разом з людьми, залученими до деяких або всіх етапів завдання.

d2108 Взяття на себе одного завдання, інше уточнене**d2109 Взяття на себе одного завдання, неуточнене****d220 Взяття на себе кількох завдань**

Почергове або одночасне виконання простих або складних і координованих дій як компонентів кількох, інтегрованих і складних завдань.

Винятки: засвоєння навичок (d155); ухвалення рішень (d177); розв'язування проблем (d175); взяття на себе одного завдання (d210)

d2200 Виконання кількох завдань

Підготовка, ініціювання і облаштування часу і простору, потрібних для кількох завдань; організація і виконання кількох завдань разом або по черзі.

d2201 Завершення кількох завдань

Завершення низки завдань разом або по черзі.

d2202 Взяття на себе кількох завдань самотійно

Підготовка, ініціювання і облаштування часу і простору для кількох завдань, а також організація і виконання низки завдань разом або по черзі самотійно, без допомоги інших.

d2203 Взяття на себе кількох завдань у групі

Підготовка, ініціювання і облаштування часу і простору для кількох завдань, а також організація і виконання низки завдань разом або по черзі з іншими людьми, залученими до деяких або всіх етапів кількох завдань.

d2208 Взяття на себе кількох завдань, інше уточнене**d2209 Взяття на себе кількох завдань, неуточнене**

d230 Виконання щоденного розпорядку

Виконання простих або складних та координованих дій, спрямованих на планування, організацію та звершення вимог щоденних процедур або обов'язків, таких як розподіл часу і розплановування окремих видів активностей впродовж дня.

Винятки: взяття на себе кількох завдань (d220)

d2301 Організація щоденного розпорядку

Виконання простих або складних і координованих дій, спрямованих на планування та організацію вимог щоденних процедур або обов'язків.

d2302 Завершення щоденного розпорядку

Виконання простих або складних і скоординованих дій для виконання вимог звичайного щоденного розпорядку або обов'язків, зокрема одягання, вживання сніданку, вихід до школи чи роботи та повернення додому в кінці дня.

d2303 Керування рівнем своєї активності

Виконання дій та поведінкових актів для облаштування вимог щодо енергії та часу повсякденних процедур або обов'язків

d2304 Адаптація до змін у щоденному розпорядку

Переривання та зміщення завдань і дій у відповідь на нові вимоги або перехід від звичайної моделі активності до нового набору активностей як засобів виконання щоденних завдань.

d2308 Виконання щоденного розпорядку, інше уточнене**d2309 Виконання щоденного розпорядку, не уточнене****d240 Поводження зі стресом та іншими психологічними вимогами**

Виконання простих або складних і координованих дій, для регулювання і контролю психологічних вимог для виконання завдань, які вимагають значної відповідальності та пов'язані зі стресом, відволіканням або кризовими ситуаціями, зокрема керування автомобілем в умовах інтенсивного транспортного руху

або догляд за великою кількістю дітей

d2400 Поводження з обов'язками

Виконання простих або складних і координованих дій, спрямованих на керування обов'язками з виконання завдань і оцінювання вимог цих обов'язків.

d2401 Поводження зі стресом

Виконання простих або складних і координованих дій, спрямованих на те, щоб упоратися з тиском, екстремими ситуаціями або стресом, пов'язаними з виконанням завдань.

d2402 Поводження із кризою

Виконання простих або складних і координованих дій, спрямованих на те, щоб упоратися з вирішальними поворотними моментами в певній ситуації або в період гострої небезпеки чи скрути.

d2408 Поводження зі стресом та іншими психологічними вимогами, інше уточнене

d2409 Поводження зі стресом та іншими психологічними вимогами, неуточнене

d298 Загальні завдання і вимоги, інші уточнені

d299 Загальні завдання і вимоги, інші уточнені

d3   *Розділ 3. КОМУНІКАЦІЯ*

В цьому розділі йдеться про загальні та конкретні особливості комунікації за допомогою мови, знаків і символів, зокрема отримання та продукування повідомлень, ведення розмов і використання засобів і прийомів комунікації.

КОМУНІКУВАННЯ – ОТРИМАННЯ” (d310-d329)

d310   Комунікування з – отримання - усних повідомлень

Розуміння буквального і переносного значення повідомлень розмовною мовою, зокрема розуміння, що речення є ствердженням факту або ідіоматичним висловом.

d3101   Комунікування з – отримання - простих усних повідомлень

Розуміння буквального значення, яке передається простими усними повідомленнями.

d3102   Комунікування з – отримання - складних усних повідомлень

Розуміння буквального значення, яке передається складними усними повідомленнями.

d3108   Комунікування з – отримання - усних повідомлень, інше уточнене

d3109   Комунікування з – отримання - усних повідомлень, не уточнене

d315   Комунікування - отримання невербальних повідомлень

Розуміння буквального і переносного значення повідомлень, передаваних жестами, символами або малюнками, зокрема розуміння, що дитина втомлена, коли вона тре очі, або що звук сигнального пристрою свідчить про пожежу.

d3150   Комунікування з - отримання- жестів тіла

Розуміння значення виразів обличчя, рухів або знаків руками, поз тіла або інших форм мови тіла.

- d3151 Комунікування з - отримання - загальних знаків і символів**
Розуміння значення стандартизованих знаків і символів, зокрема дорожніх знаків, попереджувальних символів, музичної нотації або експоненційного запису і піктограми.
- d3152 Комунікування з - отримання - малюнків і фотографій**
Розуміння значення, представленого малюнками (наприклад, креслення, картини, графічні проєкти, тривимірні моделі), графіками, схемами та фотографіями, зокрема розуміння, що стрілка вгору на таблиці зросту означає, що дитина росте.
- d3158 Комунікування - отримання невербальних повідомлень, інше уточнене**
- d3159 Комунікування - отримання невербальних повідомлень, не уточнене**

d320 Комунікування з - отримання- повідомлень формальною жестовою мовою

Приймання і розуміння буквального і переносного значення повідомлень формальною жестовою мовою.

d325 Комунікування з - отримання- письмових повідомлень

Розуміння буквального і переносного значення повідомлень розмовною мовою, зокрема розуміння, що речення є ствердженням факту або ідіоматичним висловом.

d329 Комунікування– отримання, інше уточнене або не уточнене

КОМУНІКУВАННЯ - ПРОДУКУВАННЯ (d330-d349)

d330 Усне мовлення

Продукування слів, фраз і довших фрагментів тексту в усних повідомленнях з буквальним і переносним значенням, зокрема усне констатування факту або розповідання історії

d331 Немовленсва вокальна експресія

Вокалізація , коли ви усвідомлюєте, що інша особа в найближчому середовищі, зокрема, як видавати звук, коли мати є поруч; лепетіння; лепет в почергових діях. Вокалізація у відповідь на мовлення шляхом імітації мовних звуків у процедурі виконання

черги.

d332 Спів

Продукування тонів у послідовності, що призводить до мелодії для передачі повідомлень.

Включення: дзижчання; скандування

d335 Продукування невербальних повідомлень

Використання жестів, символів і малюнків для передавання повідомлень, зокрема хитання головою на знак незгоди або малювання картини чи діаграми, щоб донести факт або складну ідею.

d3350 Продукування мови тіла

Передавання значення через рухи тіла, такі як вирази обличчя (напр., усміхаючись, насупившись, підморгуючи), рухи рук, пози (напр., обіймаючи когось на знак симпатії).

d3351 Продукування знаків і символів

Передавання значення за допомогою знаків і символів (напр., піктограм, бліссимволіки, наукових символів), а також систем умовних позначень, таке як використання музичної нотації для запису мелодії.

d3352 Створення малюнків і фотографій

Передавання значення за допомогою малюнків, зображень, ескізів і створення діаграм, зображень або фотографій, таке як малювання карти, щоб показати комусь, як добратися до певного місця.

d3358 Продукування невербальних повідомлень, інше уточнене

d3359 Продукування невербальних повідомлень, неуточнене

d340 Продукування повідомлень формальною жестовою мовою

Передавання формальною жестовою мовою буквального і переносного значення

d345 Написання повідомлень

Продукування буквальних і переносних значень повідомлень, що передаються за допомогою письмової мови, зокрема написання листа другу.

d349 Комунікування - продукування, інше уточнене та неуточнене

*РОЗМОВА І ВИКОРИСТАННЯ КОМУНІКАЦІЙНИХ ПРИСТРОЇВ І ТЕХНІК
(d350-d369)*

d350 Розмова

Зав'язання, підтримування і закінчення обміну думками та ідеями за допомогою усної, письмової, жестової або інших форм мови з однією або кількома знайомими або незнайомими людьми у формальній або неформальній обстановці.

d3500 Зав'язання розмови

Початок діалогу або бесіди, зокрема представляючись, вітаючись або вводячи тему чи ставлячи запитання.

d3501 Підтримання розмови

Підтримування діалогу, по черзі озвучуючи, розмовляючи або використовуючи знаки, додаючи ідеї, вводячи нову тему або відновлюючи тему, яка була згадана раніше.

d3502 Закінчення розмови

Завершення діалогу або бесіди за допомогою узвичаєних фраз або висловів і доводячи до кінця обговорювану тему.

d3503 Розмова з однією особою

Зав'язання, підтримування, формування і закінчення діалогу або бесіди з однією особою, зокрема обговорення погоди з другом.

d3504 Розмова з кількома людьми

Зав'язання, підтримування, формування і закінчення діалогу або бесіди з кількома особами, зокрема зав'язання групової бесіди або участь у ній.

d3508 Розмова, інша уточнена

d3509 Розмова, не уточнена

d355 Дискусія

Зав'язання, підтримування і закінчення обміну думками та ідеями за допомогою усної, письмової, жестової або інших форм мови з однією або кількома знайомими або незнайомими людьми у формальній або неформальній обстановці.

Включення: дискусія з однією або багатьма особами

- d3550** **Дискусія з однією особою**
Ініціювання, підтримання, формування або припинення суперечки чи дебатів з однією особою.
- d3551** **Дискусія з кількома людьми**
Ініціювання, підтримання, формування або припинення суперечки чи дебатів з кількома особами.
- d3558** **Дискусія, інша уточнена**
- d3559** **Дискусія, неуточнена**
- d360** **Використання комунікаційних пристроїв і технік**
Використання пристроїв, технік та інших засобів для цілей комунікації, зокрема телефонування друзіві.
- d3600** **Використання телекомунікаційних пристроїв**
Використання телефонів, комп'ютерів та інших електронних пристроїв, як засобів комунікації
- d3601** **Використання апаратів для письма**
Використання апаратів для писання, зокрема друкарських машинок, комп'ютерів, приладів для письма шрифтом Брайля, як засобів комунікації.
- d3602** **Використання комунікаційних технік**
Виконання дій і завдань, пов'язаних із техніками комунікації, зокрема читання по губах.
- d3608** **Використання комунікаційних пристроїв і технік, інше уточнене**
- d3609** **Використання комунікаційних пристроїв і технік, неуточнене**
- d369** **Розмова і використання комунікаційних пристроїв і технік, інші уточнені та неуточнені**
- d398** **Комунікація, інша уточнена**
- d399** **Комунікація, неуточнена**

d4   **Розділ 4. МОБІЛЬНІСТЬ**

У цьому розділі йдеться про переміщення шляхом зміни положення або розташування тіла, або перенесення з одного місця до іншого, шляхом перенесення, переміщення або маніпулювання об'єктами, ходьбою, бігом або лазінням та використанням різних видів транспортування.

ЗМІНЕННЯ І УТРИМАННЯ ПОЛОЖЕННЯ ТІЛА (d410-d429)

d410   **Змінення основного положення тіла**

Вхід та вихід з положення тіла та переміщення з одного місця до іншого, наприклад, вставання з крісла, щоб лягти на ліжко або вхід та вихід з положень сидячи, стоячи, на колінах або навпочіпки.

Виятки: перенесення себе (d420)

d4100   **Лежання**

Вхід та вихід з положення лежачи або зміна положення тіла з горизонтального на будь-яке інше положення, наприклад, вставання або сідання.

Включення: вхід у положення лежачи

d4101   **Сидіння навпочіпки**

Вхід та вихід з положення сидячи або зігнутого положення навпочіпки із щільно зігнутими колінами або сидячи на п'ятах, наприклад, як може бути необхідним у туалетах, що знаходяться на рівні підлоги, або змінюючи положення тіла з сидіння навпочіпки до будь-якого іншого положення, наприклад, стоячи.

d4102   **Стояння навколішки**

Вхід та вихід з положення, де тіло спирається на коліна, при цьому ноги зігнуто, наприклад, як під час молитви або зміна положення тіла з стояння навколішки на будь-яке інше положення, наприклад, вставання.

d4103   **Сидіння**

Вхід та вихід з положення сидячи та зміна положення тіла

з положення сидячі на будь-яке інше положення, наприклад, стоячи або лежачи.

Включення: вхід у положення сидячи з опорою або без опори ніг; вхід у положення сидячи із зігнутими або схрещеними ногами

d4104 Стояння

Вхід та вихід з положення стоячи або зміна положення тіла зі стояння до будь-якого іншого положення, наприклад, лежання або сидіння.

d4105 Згинання

Згинання спини донизу або вбік з нахилом тулуба, наприклад, при поклоні або діставанні до об'єкту внизу.

d4106 Зміщення центру тяжіння тіла

Пристосування або перенесення ваги тіла з одного положення до іншого при сидінні, стоянні або лежанні, наприклад, переміщення з однієї ноги на іншу при стоянні.

Винятки: перенесення себе (d420); ходьба (d450)

d4107 Перекочування

Переміщення тіла з одного положення в інше при лежанні, наприклад, повертання з боку на бік або з живота на спину.

d4108 Змінення основного положення тіла, інше уточнене

d4109 Змінення основного положення тіла, неуточнене

d415 Утримання положення тіла

Перебування в одному положенні тіла за потреби, наприклад, залишатися сидячи або стоячи для виконання завдання, під час гри, роботи або школи.

d4150 Утримання положення лежачи

Перебування в положенні лежачи стільки часу, скільки потрібно, наприклад, залишатися в положенні на животі в ліжку.

Включення: перебування в положенні лежачи (обличчям вниз або долілиць); перебування в положенні лежачи

горілиць (обличчям догори); перебування в положенні лежачи на боці

d4151 Утримання положення навпочіпки

Перебування в положенні навпочіпки, наприклад, в положенні сидячи на підлозі без сидіння.

d4152 Утримання положення на колінах

Перебування в положенні на колінах, при якому тіло спирається на коліна, а ноги зігнуті протягом певного часу, наприклад, під час молитви в церкві.

d4153 Утримання положення сидячи

Перебування в положенні сидячи на сидінні або на підлозі, протягом певного часу, наприклад, під час сидіння за партою або столом.

Включення: перебування в положенні сидячи з прямими ногами або зі схрещеними ногами, без опори на стопи; перебування в положенні сидячи з прямими ногами або зі схрещеними ногами, з опорою на стопи

d4154 Утримання положення стоячи

Перебування в положенні стоячи протягом певного часу, наприклад, під час стояння в черзі.

Включення: перебування в положенні стоячи на твердих поверхнях; перебування в положенні стоячи на схилі; перебування в положенні стоячи на слизьких поверхнях

d4155 Утримання положення голови

Контролювання положення голови та підтримування її ваги протягом визначеного періоду часу.

d4108 Утримання положення тіла, інше уточнене

d4109 Утримання положення тіла, неуточнене

d420 Перенесення себе

Переміщення з однієї поверхні на іншу, наприклад, посування на лавці або переміщення з ліжка на стілець без зміни положення тіла.

Виятки: змінення основного положення тіла (d410)

d4200 Перенесення себе в положенні сидячи

Переміщення з положення сидячи на одному сидінні на інше сидіння на тому ж або іншому рівні, наприклад, переміщення зі стільця на ліжку.

Включення: переміщення зі крісла колісного на сидіння автомобіля; переміщення зі стільця на інше сидіння, наприклад, сидіння унітазу

Виятки: змінення основного положення тіла (d410)

d4201 Перенесення себе в положенні лежачи

Переміщення з одного положення лежачи до іншого на тому ж або іншому рівні, наприклад, переміщення з одного ліжка на інше.

Виятки: змінення основного положення тіла (d410)

d4208 Перенесення себе, інше уточнене

d4209 Перенесення себе, неуточнене

d429 Змінення і утримання положення тіла, інше уточнене та неуточнене

ПЕРЕНЕСЕННЯ, ПЕРЕМІЩЕННЯ ТА ПОВОДЖЕННЯ ОБ'ЄКТАМИ (d430-d449) 3

d430 Підіймання і перенесення об'єктів

Підіймання об'єкта або переміщення чогось з одного місця в інше, наприклад, при підйомі чашки або іграшки, або перенесення коробки, або дитини з однієї кімнати в іншу.

d4300 Підіймання

Підіймання об'єкта для того, щоб перемістити його з нижчого рівня на вищий, наприклад коли підіймають склянку зі столу.

d4301 Перенесення в кистях

Взяття або транспортування об'єкта з одного місця в інше

за допомогою кистей, наприклад, коли переносять склянку для пиття або валізу.

d4302 Перенесення в руках

Взяття або транспортування об'єкта з одного місця в інше з використанням рук та кистей, наприклад, коли несуть тварину або дитину, або інший великий об'єкт.

d4303 Перенесення на плечах, стегнах і спині

Взяття або транспортування об'єкта з одного місця в інше з використанням плечей, стегон або спини, або їх комбінації, наприклад, при перенесенні великого пакунку або шкільної сумки.

d4304 Перенесення на голові

Взяття або транспортування об'єкта з одного місця в інше з використанням голови, наприклад, при носінні ємності з водою на голові.

d4305 Опускання об'єктів

Використання кистей, рук та інших частин тіла, щоб покласти об'єкт вниз на поверхню або місце, наприклад, коли ємність із водою опускають на землю.

d4308 Підіймання і перенесення об'єктів, інше уточнене

d4309 Підіймання і перенесення об'єктів, неуточнене

d435 Переміщення об'єктів нижніми кінцівками

Виконання координованих дій, спрямованих на переміщення об'єкта за допомогою ніг і стоп, наприклад, копання м'яча або натискання на педалі велосипеда.

d4350 Штовхання нижніми кінцівками

Використання ніг і стоп для прикладання сили до об'єкта, щоб відсунути його, наприклад, відштовхування стільця стопою.

d4351 Копання

Використання ніг і стоп, щоб привести щось у рух, наприклад, копання м'яча.

- d4358** **Переміщення об'єктів нижніми кінцівками, інше уточнене**
- d4359** **Переміщення об'єктів нижніми кінцівками, неуточнене**

d440 **Дрібна моторика кисті**

Виконання координованих дій поводження з об'єктами, їх підбирання, маніпулювання та відпускання, використовуючи свою кисть, пальці та великий палець, які необхідні, щоб підняти монети зі столу або повернути диск, або ручку.

Винятки: підіймання і перенесення об'єктів (d430)

d4400 **Підбирання**

Піднімання або піднесення дрібних об'єктів кистями та пальцями, наприклад, коли підбирають олівець.

d4401 **Хапання**

Використання однієї або обох кистей, щоб схопити та втримати щось, наприклад, коли хапають інструмент або ручку дверей.

d4402 **Маніпулювання**

Використання пальців та кистей, щоб контролювати, спрямовувати чи направляти щось, наприклад, під час поводження з монетами або іншими дрібними об'єктами, такими, як ножиці, шнурки для взуття, олівці, палички, ножі та виделки.

d4403 **Відпускання**

Використання пальців і кистей для відпускання або звільнення чогось так, щоб це впало або змінило положення, наприклад під час падіння предмета одягу або шматка їжі для домашньої тварини.

d4408 **Дрібна моторика кисті, інша уточнена**

d4409 **Дрібна моторика кисті, неуточнена**

d445 **Використання кисті та руки**

Виконання координованих дій, які потрібні, щоб перемістити об'єкти або маніпулювати ними з використанням кистей та рук, наприклад, коли повертають ручку дверей або кидають, або ловлять об'єкт.

Винятки: дрібна моторика кисті (d440)

d4450 Тягнення

Використання пальців, кистей і рук для принесення об'єкту до себе або переміщення його з одного місця в інше, наприклад, коли тягнуть за мотузку або тягнуть двері, щоб зачинити.

d4451 Штовхання

Використання пальців, кистей і рук для відштовхування чогось від себе або переміщення його з місця на місце, наприклад, коли відштовхують від себе іграшку або тварину.

d4452 Дотягування

Використання кистей і рук, щоб витягнутися назовні та торкнутися або схопити щось, наприклад, коли тягнуться через стіл або парту за книгою.

d4453 Повертання або викручування кистей або рук

Використання пальців, кистей або рук, щоб обертати, повертати або згинати об'єкт, як це потрібно для відкривання банки або користування такими інструментами, як зубна щітка або викрутка.

d4454 Кидання

Використання пальців, кистей та рук, щоб підняти щось та, приклавши силу, штовхнути його крізь повітря, наприклад, коли підкидаєш м'яч.

d4455 Ловіння

Використання пальців, кистей та рук, щоб схопити об'єкт, який рухається для його зупинки та утримання, наприклад, коли ловиш м'яч.

d4458 Використання кисті та руки, інше уточнене

d4459 Використання кисті та руки, неуточнене

d446 Дрібна моторика стопи

Виконання координованих дій поводження з об'єктами, їх підбирання, маніпулювання та відпускання, використовуючи свою стопу та пальці.

d449 Перенесення, переміщення та поводження з об'єктами, інше уточнене та неуточнене

ХОДЬБА ТА ПЕРЕМІЩЕННЯ (d450-d469)

d450 Ходьба

Переміщення по поверхні пішки, крок за кроком, так, щоб одна нога завжди була на землі, наприклад, під час бродіння, прогулянки, ходьби вперед, назад або вбік.

Винятки: переміщення довкола (d455); перенесення себе (d420)

d4500 Ходьба на короткі дистанції

Ходьба на відстань менше кілометра, наприклад, ходіння кімнатами або коридорами, в межах будівлі або на короткій відстані надворі.

d4501 Ходьба на довгі дистанції

Ходьба більше кілометра, наприклад, через село або місто, між селами або відкритими ділянками.

d4502 Ходьба по різних поверхнях

Ходьба похилими, нерівними або рухомими поверхнями, наприклад, травою, гравієм, льодом або снігом, чи ходьба на борту корабля, поїзда чи іншого транспортного засобу.

d4503 Ходьба в обхід перешкод

Ходьба шляхом уникнення рухомих та нерухомих об'єктів, людей, тварин і транспортних засобів, наприклад, ходьба в обхід ринкової площі або магазину, в обхід або через транспортний потік або інші місця скупчення людей.

d4508 Ходьба, інша уточнена

d4509 Ходьба, неуточнена

d451 Піднімання та спускання сходами

Переміщення вгору та вниз так, щоб принаймні одна нога завжди була на землі, наприклад, підйом і спуск по сходах або бордюрах.

Винятки: лазіння (d4551); ходьба (d450)

d455 Переміщення довкола

Переміщення всього тіла з одного місця в інше за допомогою інших способів, ніж ходьба, наприклад, перелазити через камінь або бігти вулицею, підстрибувати, бігти стрімголов, стрибати, робити сальто або оббігати перешкоди.

Винятки: перенесення себе (d420); ходьба (d450)

d4550 Повзання

Переміщення всього тіла в положенні на животі з одного місця в інше за допомогою кистей або кистей і рук, та колін.

d4551 Лазіння

Переміщення всього тіла догори або додолу по поверхнях або об'єктах, наприклад, лазіння сходами, скелями, драбинами чи сходами, бордюрами чи іншими предметами.

Винятки: піднімання та спускання сходами (d451)

d4552 Бігання

Переміщення швидкими кроками, при якому обидві ноги одночасно можуть перебувати не на землі.

d4553 Стрибання

Переміщення вгору, відриваючись від землі, за допомогою згинання і випрямлення ніг, наприклад, стрибки на одній нозі, підскакування, стрибки на скакалці та підстрибування або пірнання у воду.

d4554 Плавання

Рухання усього тіла у воді за допомогою рухів кінцівок і тіла без опори знизу на землю.

d4558 Переміщення довкола, інше уточнене**d4559 Переміщення довкола, неуточнене****d460 Переміщення в різних місцях**

Ходьба та переміщення в різних місцях і ситуаціях, наприклад, ходьба між кімнатами в будинку, всередині будівлі або вулицею міста.

d4600 Переміщення в межах дому

Ходьба та переміщення в межах свого дому, в межах кімнати, між кімнатами та територією всього помешкання або житлової площі.

Включення: переміщення в обмеженій зоні, наприклад, у дворі, танку або саду; переміщення з поверху на поверх; переміщення на прибудованому балконі

d4601 Переміщення в межах будівель, які не є домом

Ходьба та переміщення в будівлях, інших, ніж місце проживання когось, наприклад, переміщення будинками інших людей, іншими приватними будівлями, громадськими та публічними будівлями та закритими територіями.

Включення: переміщення всередині, зовні та навколо будівель, як громадських, так і приватних; переміщення між поверхами; переміщення по всіх частинах будівель та закритих приміщень

d4602 Переміщення поза межами дому та інших будівель

Ходьба та переміщення поблизу або на відстані від дому та інших будівель без використання приватного або громадського транспорту, наприклад, прогулянка на короткі чи великі відстані по місту чи селу.

Виятки: переміщення між містами, без використання транспорту; ходьба або переміщення вулицями в районі, місті, селі чи місті

d4608 Переміщення в різних місцях, інше уточнене**d4609 Переміщення в різних місцях, не уточнене****d465 Переміщення за допомогою обладнання**

Переміщення усього тіла з місця на місце, будь-якою поверхнею або простором, з використанням спеціальних пристроїв, призначених для полегшення переміщення або створення інших способів переміщення довкола, наприклад, за допомогою ковзанів, лиж або спорядження для підводного плавання, або переміщення вулицею на самохідному кріслі колісному, або ходунках.

Виятки: кермування (d475); переміщення довкола (d455); перенесення себе (d420); використання транспорту (d470); ходьба (d450)

d469 Ходьба та переміщення, інші уточнені та неуточнені*ПЕРЕМІЩЕННЯ З ВИКОРИСТАННЯМ ТРАНСПОРТУ (d470-d489)***d470 Використання транспорту**

Використання транспорту для переміщення довкола, як пасажир, наприклад, їздити в автомобілі, автобусі, рикші, джитні, колясці або повозці, кріслі колісному, транспортному засобі, що приводиться в рух твариною, приватному чи громадському таксі, поїзді, трамваї, метро, човні чи літаку та використовувати людей для транспортування.

Винятки: кермування (d475); переміщення за допомогою обладнання (d465)

d4700 Використання транспортних засобів, що приводяться в рух людиною

Транспортування в якості пасажиром транспортним засобом, який приводиться в рух однією або кількома людьми, наприклад, їзда в колясці або повозці, кріслі колісному, яке рухається іншим, рикші або гребному човні.

d4701 Використання приватного моторизованого транспорту

Транспортування в якості пасажиром приватним моторизованим наземним, водним або повітряним транспортним засобом, наприклад, автомобілем, таксі або приватним літаком або човном.

d4702 Використання громадського моторизованого транспорту

Транспортування в якості пасажиром моторизованим транспортним засобом, призначеним для громадського транспортування землею, водою або повітрям, наприклад, в якості пасажиром автобусу, поїзду, метро чи літака.

d4703 Використання людей для транспортування

Транспортування іншою особою, наприклад, носіння на руках, в простирадлі, в рюкзаку або транспортному пристрої.

d4708 Використання транспорту, інше уточнене

d4709 Використання транспорту, неуточнене**d475 Кермування**

Контролювання та приведення в рух транспортного засобу або тварини, яка його тягне, подорожуючи під власним керівництвом або маючи у своєму розпорядженні будь-який вид транспорту, відповідно до віку, наприклад, автомобіль, велосипед, човен або транспортні засоби, що приводяться в рух твариною.

*Виятки: переміщення за допомогою обладнання (d465);
використання транспорту (d470)*

d4750 Кермування транспортним засобом, що приводиться в рух силою людини

Кермування транспортним засобом, що приводяться в рух силою людини, наприклад, велосипедом, трициклом або весловим човном.

d4751 Кермування моторизованими транспортними засобами

Кермування транспортним засобом з двигуном, наприклад, автомобілем, мотоциклом, моторним човном або повітряним судном.

d4752 Кермування транспортними засобами, що приводиться в рух твариною

Кермування транспортним засобом, що приводиться в рух твариною, наприклад, підвода або екіпаж з кінною тягою.

d4758 Кермування, інше уточнене**d4759 Кермування, неуточнене****d480 Їзда верхи на тваринах для перевезення**

Їзда на спині тварини, наприклад, коня, вола, верблюда або слона.

d489 Переміщення з використанням транспорту, інше уточнене та неуточнене**d498 Мобільність, інша уточнена****d499 Мобільність, неуточнена**

d5   Розділ 5. САМООБСЛУГОВУВАННЯ

У цьому розділі йдеться про догляд за собою, миття і висушування свого тіла, догляд за своїм тілом і частинами тіла, одягання, споживання їжі та пиття, турботу про своє здоров'я

d510   Миття

Миття і висушування всього свого тіла, або частин тіла, з використанням води та належних матеріалів і методів очищення і висушування, таких як приймання ванни, душу, миття рук і стоп, обличчя і волосся, висушування рушником.

Винятки: догляд за частинами тіла (d520); користування туалетом (d530)

d5100   Миття частин тіла

Нанесення води, мила та інших речовин на частини тіла, такі як руки, обличчя, стопи, волосся або нігті, щоб очистити їх.

d5101   Миття всього тіла

Нанесення води, мила та інших речовин на ціле тіло, щоб очистити себе, таке як приймання ванни або душу.

d5102   Висушування

Використання рушника або інших засобів для висушування частини або частин тіла, або цілого тіла, наприклад після миття.

d5108   Миття, інше уточнене

d5109   Миття, не уточнене

d520   Догляд за частинами тіла

Догляд за частинами тіла, такими як шкіра, обличчя, зуби, шкіра голови, нігті та геніталії, що потребують більш ніж миття та висушування.

Винятки: користування туалетом (d530); миття (d510)

- d5200** **Догляд за шкірою**
Догляд за текстурою і зволоженням своєї шкіри, зокрема видаляючи мозолі чи ороговілості та використовуючи зволожуючі лосьйони або косметичні засоби.
- d5201** **Догляд за зубами**
Піклування про гігієну зубів, зокрема шляхом чищення зубів, користування зубною ниткою, догляду за зубними протезами та ортезами.
- d5202** **Догляд за волоссям**
Догляд за волоссям на голові та обличчі, зокрема шляхом розчісування, вкладання, гоління або підстригання.
- d5203** **Догляд за нігтями на руках**
Чищення, підстригання або полірування нігтів на руках.
- d5204** **Догляд за нігтями на ногах**
Чищення, підстригання або полірування нігтів на ногах.
- d5205** **Догляд за носом**
Чищення носу, піклування про гігієну носа.
- d5208** **Догляд за частинами тіла, інший уточнений**
- d5209** **Догляд за частинами тіла, не уточнений**

d530 **Користування туалетом**

Планування і здійснення виведення виділень людського організму (менструація, сечовипуск, дефекація) і подальше очищення себе.

Винятки: догляд за частинами тіла (d520); користування одягом і взуттям (d540); переміщення в межах дому (d4600); ходьба (d450); миття (d510)

d5300 **Регуляція сечовипуску**

Координація та контроль сечовипуску, такі як визначення потреби, займання належного положення, обрання і добирання до належного місця для сечовипуску, поводження з одягом до і після сечовипуску та очищення себе після сечовипуску.

d5301 Регуляція дефекації

Координація та контроль дефекації, такі як визначення потреби, займання належного положення, обрання і добирання до належного місця для дефекації, поводження з одягом до і після дефекації та очищення себе після дефекації.

d5302 Догляд під час менструації

Координація, планування і догляд, пов'язані з менструацією, такі як передбачення менструації та використання гігієнічних прокладок і серветок.

d5308 Користування туалетом, інше уточнене**d5309 Користування туалетом, не уточнене****d540 Користування одягом і взуттям**

Проведення скоординованих дій і завдань щодо вдягання і знімання одягу і взуття у певній послідовності та відповідно до кліматичних і соціальних умов, зокрема одягаючи, поправляючи та знімаючи сорочки, спідниці, блузки, штани, спідню білизну, сарі, кімоно, колготки, капелюхи, рукавиці, плащі, туфлі, чоботи, сандалі та капці.

d5400 Одягання

Проведення координованих завдань із вдягання одягу на різні частини тіла, таких як натягування одягу через голову, на руки та плечі, на нижню і верхню половини тіла; надівання рукавиць і головних уборів.

d5401 Знімання одягу

Проведення координованих завдань щодо знімання одягу з різних частин тіла, таких як знімання одягу з голови та через голову, з рук і плечей, з нижньої та верхньої половини тіла; знімання рукавиць і головних уборів.

d5402 Одягання взуття

Проведення координованих завдань щодо одягання шкарпеток, панчох і взуття.

d5403 Зняття взуття

Проведення координованих завдань щодо знімання

шкарпеток, панчох і взуття.

d5404 Обрання відповідного одягу

Дотримання негласних або відкрито виражених дрескодів і звичаїв свого суспільства або культури та одягання відповідно до кліматичних умов.

d5408 Користування одягом і взуттям, інше уточнене

d5409 Користування одягом і взуттям, не уточнене

d550 Вживання їжі

Проведення координованих завдань і дій щодо вживання поданої їжі, піднесення її до рота і споживання в культурально прийнятний спосіб, розрізання або подрібнення їжі на частини, відкривання контейнерів та пакетів, користування столовими приборами, харчування, частування або гостювання.

Виятки: пиття (d560); приготування страв (d630)

d560 Пиття

Взяття напою, донесення його до рота і споживання напою в культурально прийнятний спосіб, змішування, перемішування та наливання рідин для пиття, відкривання пляшок і банок; пиття через трубочку або пиття проточної води, як-от з крана або джерела; вживання грудного молока.

Виятки: вживання їжі (d550)

d570 Піклування про власне здоров'я

Забезпечення фізичного комфорту, здоров'я, фізичного і психічного благополуччя, зокрема шляхом збалансованого харчування, належного рівня фізичної активності, тримаючись у теплі або прохолоді, уникаючи шкоди для здоров'я, дотримуючись безпечних сексуальних практик, в тому числі користуючись презервативами, отримуючи щеплення і регулярно проходячи медичні обстеження.

d5700 Забезпечення власного фізичного комфорту

Догляд за собою шляхом усвідомлення потреби забезпечити та забезпечення комфортного положення тіла, щоб було не надто спекотно або холодно, та належного освітлення.

- d5701 Контроль над раціоном і фізичною формою**
Догляд за собою шляхом усвідомлення відповідної потреби, вибору і споживання поживної їжі та підтримання фізичної форми.
- d5702 Підтримання власного здоров'я**
Догляд за собою шляхом усвідомлення відповідної потреби та виконання дій, потрібних для піклування про власне здоров'я, як для того, щоб реагувати на ризики, пов'язані зі здоров'ям так і задля профілактики захворювань, таких, як пошук допомоги (професійної та непрофесійної); дотримання медичних та інших рекомендацій щодо здоров'я; та керування ризиками для здоров'я, таких як травми, інфекційні захворювання, вживання наркотиків і хвороби, що передаються статевим шляхом.
- d5708 Піклування про власне здоров'я, інше уточнене**
- d5709 Піклування про власне здоров'я, не уточнене**
- d598 Самообслуговування, інше уточнене**
- d599 Самообслуговування, не уточнене**

d6   **Розділ 6. ДОМАШНЄ ЖИТТЯ**

У цьому розділі йдеться про виконання домашніх та повсякденних дій і завдань. Сфери домашнього життя включають догляд за своїми речами та приміщенням, придбання їжі, одягу та інших предметів першої необхідності, прибирання та ремонт вдома, догляд за особистими та іншими домашніми речами та допомога іншим.

ОТРИМАННЯ ПРЕДМЕТІВ ПЕРШОЇ НЕОБХІДНОСТІ (d610-d629)

d610   **Отримання місця проживання**

Купівля, оренда, умеблювання та облаштування кімнати, будинку, квартири або іншого помешкання.

Винятки: придбання товарів і послуг (d620); догляд за домашніми об'єктами (d650)

d6100   **Купівля місця проживання**

Набуття права власності на будинок, квартиру або інше помешкання.

d6101   **Оренда місця проживання**

Набуття права користування будинком, квартирою або іншим помешканням, що належить іншій особі за оплату.

d6102   **Меблювання місця проживання**

Оснащення та облаштування житлового простору меблями, конструкціями та іншим обладнанням, а також внутрішнє оздоблення кімнат.

d6108   **Отримання місця проживання, інше уточнене**

d6109   **Отримання місця проживання, не уточнене**

d620   **Придбання товарів і послуг**

Вибір, купівля і транспортування всіх товарів і послуг, потрібних для повсякденного життя, зокрема вибір, купівля, транспортування та зберігання їжі, напоїв, одягу, мийних засобів, палива, предметів домашнього вжитку, столових приборів, кухонного приладдя,

матеріалів для ігор та відпочинку, побутової техніки та інструментів; купівля комунальних та інших побутових послуг та а також збирання та доставлення паперової пошти або пакетів.

Винятки: придбання товарів і послуг (d620); догляд за домашніми об'єктами (d650)

d6200 Купування

Отримання в обмін на гроші товарів і послуг, необхідних для повсякденного життя (в тому числі інструктування та нагляд за посередником, який здійснюватиме покупки), зокрема продуктів харчування, напоїв, мийних засобів, предметів домашнього вжитку або одягу у магазині чи на ринку; порівняння якості та ціни потрібних товарів, торгування та оплата обраних товарів чи послуг, транспортування товарів.

d6201 Збирання предметів першої необхідності

Отримання без обміну на гроші товарів і послуг, потрібних для повсякденного життя (в тому числі інструктування та нагляд за посередником, який збиратиме предмети першої необхідності), зокрема збирання врожаю овочів і фруктів, діставання води та палива, та збирання та доставлення паперової пошти або пакетів.

d6208 Придбання товарів і послуг, інше уточнене

d6209 Придбання товарів і послуг, неуточнене

d629 Отримання предметів першої необхідності, інше уточнене та неуточнене

ЗАВДАННЯ ПО ГОСПОДАРСТВУ (d630-d649)

d630 Приготування страв

Планування, організація, приготування і подача простих і складних страв для себе і для інших, зокрема складання меню, добір їстівних продуктів і напоїв, збирання до купи інгредієнтів для приготування страв, приготування за допомогою термічної обробки та підготовка

холодних продуктів і напоїв, подача їжі.

Винятки: придбання товарів і послуг (d620); догляд за домашніми об'єктами (d650); виконання домашньої роботи (d640); пиття (d560); вживання їжі (d550); догляд за іншими (d660)

d6300 Приготування простих страв

Планування, приготування і подача страв із невеликою кількістю інгредієнтів, які потребують простих методів приготування та подачі, зокрема приготування перекусу або невеликої страви та обробка інгредієнтів шляхом нарізання і перемішування, кип'ятіння і нагрівання продуктів, таких як рис або картопля.

d6301 Приготування складних страв

Планування, приготування і подача страв з великою кількістю інгредієнтів, які потребують складних методів приготування та подачі, зокрема приготування страв із кількох блюд і обробка інгредієнтів за допомогою комбінованих дій - чищення, нарізання на скибки, змішування, замішування, перемішування, демонстрування та подача їжі у спосіб, що відповідає нагоді та культурі.

Винятки: використання побутових приладів (d6403)

d6308 Приготування страв, інше уточнене

d6309 Приготування страв, не уточнене

d640 Виконання домашньої роботи

Ведення домашнього господарства шляхом прибирання в будинку, прання одягу, користування побутовими приладами, зберігання їжі та утилізації сміття, зокрема замітання, миття підлоги шваброю, миття робочих поверхонь, стін та інших поверхонь; збирання та утилізація побутових відходів; прибирання в кімнатах, шафах і шухлядах; збирання, прання, сушіння, складання та прасування одягу; чищення взуття; користування віниками, щітками та пилососами; користування пральними машинами, сушарками та прасками.

Винятки: отримання місця проживання (d610); придбання товарів і послуг (d620); догляд за домашніми об'єктами (d650); приготування

страв (d630); догляд за іншими (d660)

- d6400** **Прання і сушіння одягу і окремих предметів одяжі**
Ручне прання одягу і окремих предметів одяжі та розвішування їх сушитися на повітрі.
- d6401** **Прибирання зони приготування їжі та посуду**
Прибирання після приготування їжі, зокрема миття тарілок, каструль, горщиків та посуду та прибирання столів і підлоги навколо зони приготування їжі та приймання їжі.
- d6402** **Прибирання житлової зони**
Прибирання житлових зон помешкання, зокрема наведення ладу і витирання пилу, замітання, протирання підлоги, миття підлоги шваброю, прибирання вікон і стін, прибирання у ванних кімнатах і туалетах, прибирання предметів побутових меблів.
- d6403** **Використання побутових приладів**
Використання всіх видів побутових приладів, зокрема пральних машин, сушарок, прасок, пилососів та посудомийних машин.
- d6404** **Зберігання предметів першої необхідності**
Зберігання їжі, напоїв, одягу та інших предметів побуту, що потрібні для повсякденного життя; підготовка їжі до консервування шляхом виготовлення консервів, засолювання або заморожування, зберігання продуктів свіжими та в місцях, недоступних для тварин.
- d6405** **Утилізація сміття**
Утилізація домашніх відходів, зокрема збирання сміття і непотребу в помешканні, підготовка сміття до утилізації, використання приладдя для утилізації; спалювання сміття.
- d6408** **Виконання домашньої роботи, інше уточнене**
- d6409** **Виконання домашньої роботи, не уточнене**

d649 **Завдання по господарству, інші уточнені та не уточнені**

ДОГЛЯД ЗА ДОМАШНІМИ РЕЧАМИ ТА ДОПОМОГА ІНШИМ (d650-d669)

d650 Догляд за домашніми об'єктами

Обслуговування і ремонт помешкання та інших особистих речей, зокрема матеріалів для ігор, будинку і його вмісту, одягу, матеріалів для ігор та відпочинку, транспортних засобів і допоміжних засобів, та догляд за рослинами та тваринами, такий як фарбування і обклеювання стін шпалерами, лагодження меблів, ремонт сантехніки, забезпечення належного робочого стану транспортних засобів, поливання рослин, розчісування та годування домашніх улюбленців і свійських тварин та і догляд за входами, доріжками та під'їздами.

Винятки: отримання місця проживання (d610); придбання товарів і послуг (d620); виконання домашньої роботи (d640); трудові відносини (інший вид зайнятості) (d850); догляд за іншими (d660)

d6500 Виготовлення і ремонт одягу

Виготовлення і ремонт одягу, зокрема шиття, виготовлення або лагодження одягу; пришивання гудзиків і застібок; прасування одягу, ремонт і чищення взуття.

Винятки: використання побутових приладів (d6403)

d6501 Обслуговування житла і меблів

Ремонт житла і догляд за ним, його зовнішнім виглядом, інтер'єром і вмістом, зокрема шляхом фарбування, лагодження конструкцій та меблів, та використання належних інструментів для ремонтних робіт.

d6502 Обслуговування побутових приладів

Ремонт і догляд за всіма побутовими приладами для приготування їжі, прибирання і ремонту, зокрема змащування і лагодження інструментів та обслуговування пральних машин.

d6503 Обслуговування транспортних засобів

Ремонт і догляд за моторизованими та немоторизованими транспортними засобами для особистого користування, зокрема велосипедами, візками, автомобілями та човнами.

d6504 Обслуговування допоміжних засобів

Ремонт і догляд за допоміжними засобами, зокрема протезами, ортезами, спеціалізованими інструментами та допоміжними засобами для ведення домашнього господарства і догляду за собою; обслуговування і ремонт допоміжних засобів для особистої мобільності, таких як тростини, ходунки, крісла колісні та скутери; обслуговування засобів комунікації та рекреаційних засобів.

d6505 Догляд за рослинами, в приміщенні та надворі

Догляд за рослинами всередині та назовні будинку, зокрема садіння, поливання і підживлення рослин; садівництво і вирощування їжі для власного споживання.

d6506 Догляд за тваринами

Догляд за свійськими тваринами та домашніми улюбленцями, зокрема годування, очищення, розчісування і вихулювання домашніх улюбленців; стеження за здоров'ям тварин; планування догляду за тваринами на час своєї відсутності.

d6507 Догляд за доріжками та під'їздами

Догляд за домашніми доріжками, такими як пішохідні доріжки та під'їзди або входи до будинків (критих чи незакритих), наприклад, видалення снігу, листя, щебеню чи піску з під'їздів, а також розсипання піску чи іншого матеріалу.

Виятки: догляд за рослинами в приміщенні та на вулиці (d6505); утримання житла та меблів (d6501)

d6508 Догляд за домашніми об'єктами, інший уточнений**d6509 Догляд за домашніми об'єктами, не уточнений****d660 Допомога іншим**

Допомога членам домогосподарства та іншим з навчанням, комунікацією, самообслуговуванням, рухом, вдома або надворі; турбота про добробуту членів домогосподарства та інших.

Виятки: трудові відносини (інший вид зайнятості) (d850)

- d6600** **Допомога іншим з самообслуговування**
Допомога членам сім'ї та іншим у самообслуговуванні, зокрема допомога іншим зі споживанням їжі, купанням і одяганням; догляд за дітьми та членами сім'ї, які хворіють або мають труднощі з базовим самообслуговуванням; допомога іншим у користуванні туалетом.
- d6601** **Допомога іншим у русі**
Допомога членам домогосподарства та іншим у рухах та переміщеннях поза домом, зокрема у житловому районі або в місті, до і зі школи, робочого місця чи іншого місця.
- d6602** **Допомога іншим у комунікації**
Допомога членам домогосподарства та іншим у комунікації, зокрема допомога з мовленням, писанням або читанням.
- d6603** **Допомога іншим у міжособистісних зв'язках**
Допомога членам сім'ї та іншим у міжособистісних взаємодіях, зокрема допомагаючи з ініціюванням, підтриманням або припиненням стосунків.
- d6604** **Допомога іншим у харчуванні**
Допомога членам домогосподарства або іншим у харчуванні, зокрема допомога з приготуванням або споживанням їжі.
- d6605** **Допомога іншим у підтриманні здоров'я**
Допомога членам сім'ї та іншим з формальною та неформальною допомоги з охорони здоров'я, зокрема забезпечення проходження дитиною регулярних медичних обстежень або регулярного приймання літнім родичем необхідних медикаментів.
- d6608** **Допомога іншим, інша уточнена**
- d6609** **Допомога іншим, не уточнена**
- d669** **Догляд за домашніми речами та допомога іншим, інший уточнений та не уточнений**
- d698** **Домашнє життя, інше уточнене**

d699 Домашнє життя, неуточнене

d7 Розділ 7. МІЖСОБИСТІСНІ ВЗАЄМОДІЇ ТА СТОСУНКИ

У цьому розділі йдеться про виконання дій і завдань, потрібних для базових і складних взаємодій з людьми (незнайомцями, друзями, родичами, членами сім'ї та коханими) в контекстуально і соціально прийнятний спосіб.

ЗАГАЛЬНІ МІЖСОБИСТІСНІ ВЗАЄМОДІЇ (d710-d729)

d710 Базові міжособистісні взаємодії

Взаємодія з людьми в контекстуально і соціально прийнятний спосіб, зокрема виявляючи увагу та повагу, коли це доречно, або реагуючи на почуття інших.

d7100 Повага і тепло у стосунках

Демонстрування та реагування на увагу і повагу в контекстуально і соціально прийнятний спосіб.

d7101 Цінування у стосунках

Демонстрування та реагування на задоволення і вдячність у контекстуально і соціально прийнятний спосіб.

d7102 Толерантність у стосунках

Демонстрування та реагування на розуміння і прийняття поведінки у контекстуально і соціально прийнятний спосіб.

d7103 Критика у стосунках

Надавання і реагування на приховані та відверті розбіжності в поглядах або незгоду в контекстуально і соціально прийнятний спосіб.

d7104 Соціальні сигнали у стосунках

Транслявання і адекватне реагування на сигнали та підказки, що виникають у соціальних взаємодіях.

d7105 Фізичний контакт у стосунках

Вступання в та реагування на тілесний контакт з іншими у

контекстуально і соціально прийнятний спосіб.

d7106 Диференціація знайомих осіб

Демонстрування різних реакцій на людей, наприклад, потягнутися до знайомої людини, відрізняючи її від незнайомих і реагуючи належним чином.

d7108 Базові міжособистісні взаємодії, інші уточнені

d7109 Базові міжособистісні взаємодії, неуточнені

d720 Складні міжособистісні взаємодії

Підтримування і контролювання взаємодій з іншими людьми у контекстуально і соціально прийнятний спосіб, зокрема через регулювання емоцій та імпульсів, контролювання вербальної та фізичної агресії, чинення незалежно під час соціальних взаємодій та вчинення дій відповідно до соціальних правил і умовностей, наприклад, під час гри, навчання або роботи з іншими.

d7200 Формування стосунків

Початок та підтримування взаємодій з іншими на недовгий або тривалий період часу в контекстуально і соціально прийнятний спосіб, зокрема представлення себе, пошук і налагодження дружби і професійних зв'язків, започаткування стосунків, які можуть стати постійними, романтичними або інтимними.

d7201 Припинення стосунків

Припинення взаємодій у контекстуально і соціально прийнятний спосіб, зокрема закінчення тимчасових стосунків наприкінці візиту, закінчення довготривалих стосунків з друзями через переїзд до іншого міста або закінчення стосунків з колегами по роботі, колегами по професії і постачальниками послуг, закінчення романтичних або інтимних стосунків.

d7202 Регулювання поведінок під час взаємодій

Регулювання емоцій та імпульсів, вербальною і фізичною агресією у взаємодіях з іншими у контекстуально і соціально прийнятний спосіб.

d7203 Взаємодія за соціальними правилами

Чинення незалежно під час соціальних взаємодій і

дотримання соціальних умовностей, що регулюють роль, позицію або інші елементи соціального статусу у взаємодіях з іншими.

d7204 Підтримування соціального простору

Усвідомлення і дотримання контекстуально, соціально і культурно прийнятної відстані між собою та іншими.

d7208 Складні міжособистісні взаємодії, інші уточнені

d7209 Складні міжособистісні взаємодії, неуточнені

d729 Загальні міжособистісні взаємодії, інші уточнені та неуточнені

ОСОБЛИВІ МІЖОСОБИСТІСНІ ВЗАЄМОДІЇ (d730-d779)

d730 Взаємини з незнайомцями

Залучення у тимчасові контакти та зв'язки з незнайомцями для конкретних цілей, зокрема щоб дізнатися дорогу або зробити покупку.

Залучення у тимчасові контакти та зв'язки з незнайомцями для конкретних цілей, зокрема щоб дізнатися про інформацію, дорогу або зробити покупку.

d740 Формальні стосунки

Створення і підтримування конкретних стосунків у формальних умовах, зокрема з роботодавцями, фахівцями або постачальниками послуг.

d7400 Взаємини з особами, наділеними владою

Створення і підтримування формальних стосунків з людьми на владних посадах, вищими за рангом або престижем відносно власної соціальної позиції, такими як роботодавець.

d7401 Взаємини з підлеглими

Створення і підтримування формальних стосунків з людьми на посадах нижчого рангу або престижу відносно власної соціальної позиції, зокрема найманий працівник або служник.

d7402 Взаємини з рівними собі

Створення і підтримування формальних стосунків з

людьми рівня влади, рангу або престижу, що відповідає власній соціальній позиції.

d7208 Формальні стосунки, інші уточнені

d7209 Формальні стосунки, не уточнені

d750 Неформальні соціальні стосунки

Вступання в стосунки з іншими, зокрема невимушені стосунки з людьми, що живуть у тій самій громаді або місці проживання, або з колегами, студентами, товаришами по іграх або людьми схожого походження чи фаху.

d7500 Неформальні стосунки з друзями

Створення і підтримування дружніх стосунків, яким властива взаємоповага і спільні інтереси.

d7501 Неформальні стосунки з сусідами

Створення і підтримування неформальних стосунків з людьми, які живуть у сусідніх помешканнях або житлових зонах.

d7502 Неформальні стосунки зі знайомими

Створення і підтримування неформальних стосунків з людьми, яких особа знає, але які не є близькими друзями.

d7503 Неформальні стосунки зі співмешканцями

Створення і підтримування неформальних стосунків з людьми, які спільно проживають у тому ж приватному чи громадському будинку або іншому помешканні, для будь-яких цілей.

d7504 Неформальні стосунки з рівними собі особами

Створення і підтримування неформальних стосунків з людьми свого віку з однаковими інтересами або іншими спільними рисами.

d7508 Неформальні соціальні стосунки, інші уточнені

d7509 Неформальні соціальні стосунки, не уточнені

d760 Родинні стосунки

Створення і підтримання близьких стосунків, зокрема із членами найближчої родини, розширеної родини, патронатної сім'ї, прийомної сім'ї, зведеними родичами, дальшими родичами, такими

як троюрідні брати/сестри, або з законними опікунами.

d7600 Стосунки батько-дитина

Ставання батьками та перебування в статусі батьків, рідних або прийомних, зокрема народивши дитину та ставши їй батьками або налагодивши батьківські стосунки з прийомною дитиною і забезпечуючи фізичне, інтелектуальне та емоційне піклування про рідну або прийомну дитину.

d7601 Стосунки дитина-батько

Створення і підтримування стосунків зі своїми батьками, так як коли маленька дитина кориться своїм батькам або доросла дитина доглядає за літніми батьками.

d7602 Стосунки між братами та сестрами

Створення і підтримування братерських або сестринських стосунків з особою, з якою людина має спільних батьків - одного чи обох, рідних, прийомних чи через шлюб.

d7603 Стосунки з розширеною родиною

Створення і підтримування стосунків з членами розширеної родини, зокрема з двоюрідними братами та сестрами, тітками та дядьками, дідусями та бабусями.

d7608 Родинні стосунки, інші уточнені

d7609 Родинні стосунки, не уточнені

d770 Інтимні стосунки

Створення і підтримування близьких або романтичних стосунків між особами, зокрема між чоловіком і дружиною, закоханими або сексуальними партнерами.

d7700 Романтичні стосунки

Створення і підтримування стосунків, ґрунтованих на емоційній та фізичній привабливості, що потенційно веде до тривалих інтимних стосунків.

d7701 Подружні стосунки

Створення і підтримування інтимних стосунків правового характеру з іншою особою, зокрема як у законному шлюбі, в тому числі ставання законним подружжям і перебування

у статусі законного подружжя або фактичні шлюбні стосунки без статусу подружжя.

d7702 Сексуальні стосунки

Створення і підтримування стосунків сексуального характеру з членом подружжя або іншим партнером.

d7708 Інтимні стосунки, інші уточнені

d7709 Інтимні стосунки, не уточнені

d779 Особливі міжособистісні взаємодії, інші уточнені та не уточнені

d798 Міжособистісні взаємодії та стосунки, інші уточнені

d799 Міжособистісні взаємодії та стосунки, не уточнені

d8   **Розділ 8. ОСНОВНІ СФЕРИ ЖИТТЯ**

У цьому розділі йдеться про виконання завдань і дій, потрібних для долучення до освіти, роботи та працевлаштування та для проведення економічних операцій.

ОСВІТА (d810-d839)

d810   **Інформальна освіта**

Навчання вдома або в іншому неінституційному середовищі, зокрема переймання ремесел або інших навичок від батьків або членів родини чи сімейне навчання.

d815   **Дошкільна освіта**

Навчання на початковому рівні організованого вишколу, що має на меті передусім ознайомити дитину з середовищем шкільного типу та підготувати її до обов'язкової освіти, зокрема через набуття навичок у закладі денного догляду або подібному для підготовки до навчання в школі.

d820   **Шкільна освіта**

Зарахування до школи, освіта, долучення до всіх пов'язаних зі школою обов'язків і прав, та засвоєння навчального матеріалу і предметів, виконання інших вимог навчальних програм початкової чи середньої освіти, в тому числі регулярне відвідування школи, співпраця з іншими учнями, виконання вказівок учителів, організація, вивчення та виконання поставлених завдань і проєктів, і просування до інших ступенів освіти.

d825   **Професійна освіта**

Долучення до усіх активностей програми професійної освіти та засвоєння матеріалу навчального плану, готуючись до роботи за фахом, на посаді або за професією.

d830   **Вища освіта**

Долучення до усіх активностей, просунутих освітніх програм університетів, коледжів та професійних шкіл і вивчення всіх аспектів навчального плану, потрібних для отримання ступенів, дипломів, сертифікатів та інших видів акредитації, зокрема, закінчення університетської бакалаврської або магістерської освіти,

медичної школи або іншої професійної школи.

d835 Освітнє життя

Залучення до аспектів життя закладів освіти, наприклад, асоціації, пов'язані з університетами та школами, зокрема: клуби, спортивні, пов'язані громадські організації (наприклад, шкільна рада) та інші інституційно-організовані ініціативи, які не є частиною академічної програми.

d839 Освіта, інша уточнена та не уточнена

ЗАЙНЯТИСТЬ ТА ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ (d840-d859)

d840 Підготовка до роботи

Долучення до програм, пов'язаних з підготовкою до працевлаштування, зокрема виконання завдань, передбачених підготовкою до роботи, інтернатурою, випробуванням та стажуванням за професією (спеціальністю).

Виятки: професійна освіта (d825)

d845 Працевлаштування (випробування), збереження роботи та звільнення

Пошук, знаходження і вибір працевлаштування, винаймання до та прийняття на роботу, підтримання та просування за фахом, посадою, заняттям або професією та вивільнення належним чином.

d8450 Пошук працевлаштування

Знаходження і вибір роботи за фахом, професією або іншої формі працевлаштування та виконання потрібних завдань, для прийняття на роботу, зокрема прибуття на місце працевлаштування або участь у співбесіді щодо роботи.

Включення: контактування із роботодавцями; підготовка інтерв'ю; підготовка резюме або автобіографії

d8451 Збереження роботи

Виконання пов'язаних із роботою завдань для збереження заняття, посади, професії або іншої форми працевлаштування та отримання підвищення та інших просувань у сфері зайнятості.

Включення: контроль за виконанням власної роботи

d8452 Вивільнення

Залишення або вивільнення з роботи у відповідний спосіб.

Включення: отримання повідомлення

d8458 Працевлаштування (випробування), збереження роботи та звільнення, інше уточнене

d8459 Працевлаштування (випробування), збереження роботи та звільнення неуточнене

d850 Трудові відносини (інший вид зайнятості)

Залучення до усіх аспектів працевлаштування, за фахом, посадою або професією, як працівника, з повною або неповною зайнятістю, або як самозайнятої особи, зокрема, пошуку та отримання роботи, виконання завдань, яких вимагає робота, відвідування роботи у зазначений час, супервізія інших працівників або робота під наглядом, та виконання необхідних завдань самостійно або в групах.

d8500 Самозайнятість

Залучення до трудових відносин (іншого виду зайнятості) особи, яка є фізичною особою — підприємцем або провадить незалежну професійну діяльність за умови, що така особа не є працівником в межах підприємницької чи незалежної професійної діяльності, зокрема, сезонна сільськогосподарська робота, робота позаштатним письменником або консультантом, робота за короткостроковим контрактом, робота митцем чи майстром, володіння та керування крамницею або іншим бізнесом.

Виятки: неповна зайнятість (d8501); повна зайнятість (d8502)

d8501 Неповна зайнятість

Трудові відносини (інший вид зайнятості) працівника на умовах робочого часу, що менший від норми часу, передбаченої законодавством, і може встановлюватися за договором між працівником і роботодавцем з оплатою праці пропорційно відпрацьованому часу або залежно від виробітку, зокрема пошук та отримання роботи, виконання

завдань, яких вимагає робота, відвідування роботи в зазначений час, супервізія інших працівників або робота під наглядом, та виконання необхідних завдань самостійно або в групах.

d8502 Повна зайнятість

Трудові відносини (інший вид зайнятості) працівника за нормою робочого часу, передбаченою згідно із законодавством, колективним або трудовим договором, зокрема пошук та отримання роботи, виконання завдань, яких вимагає робота, відвідування роботи в зазначений час, супервізія інших працівників або робота під наглядом, та виконання необхідних завдань самостійно або в групах.

d8508 Трудові відносини (інший вид зайнятості), інші уточнені

d8509 Трудові відносини (інший вид зайнятості), не уточнені

d855 Неоплачувана робота

Залучення до усіх аспектів роботи, при яких оплата не передбачена, повний або неповний робочий день, в тому числі організована робоча активність, виконання завдань, яких вимагає робота, відвідування роботи в зазначений час, супервізія інших працівників або робота під наглядом, та виконання необхідних завдань самостійно або в групах, зокрема волонтерська робота, благодійна робота, робота для громади або релігійної групи без оплати, робота вдома без оплати.

Винятки: Розділ 6 Домашнє життя

d859 Зайнятість та працевлаштування, інші уточнені та не уточнені

Економічне життя (d860-d879)

d860 Основні економічні операції

Долучення до будь-якої форми простої економічній операції, зокрема використання грошей для придбання їжі або обміну, обмін товарами та послугами; заощадження грошей.

d865 Складні економічні операції

Долучення до будь-якої форми складної економічної операції, що включає обмін капіталу або майна і створення прибутків або

економічної вартості, зокрема купівля бізнесу, фабрики або обладнання, володіння банківським рахунком або торгівля товарами.

d870 Економічна самодостатність

Можливість розпоряджатися економічними ресурсами з приватних або державних джерел з метою забезпечення економічної безпеки для теперішніх і майбутніх потреб.

d8700 Особисті економічні ресурси

Можливість розпоряджатися особистими або приватними економічними ресурсами з метою забезпечення економічної безпеки для теперішніх і майбутніх потреб.

d8701 Державні господарські права

Можливість розпоряджатися державними економічними ресурсами з метою забезпечення економічної безпеки для теперішніх і майбутніх потреб.

d8708 Економічна самодостатність, інша уточнена

d8709 Економічна самодостатність, не уточнена

d879 Економічне життя, інше уточнене та не уточнене

d898 Основні сфери життя, інші уточнені

d899 Основні сфери життя, не уточнені

d9   *Розділ 9. ЖИТТЯ В ГРОМАДІ, СОЦІАЛЬНЕ І ГРОМАДСЬКЕ ЖИТТЯ*

У цьому розділі йдеться про дії та завдання, потрібні для долучення до організованого соціального життя поза сім'єю, в громаді, соціальній та громадській сферах життя.

d910   Життя в громаді

Долученість до всіх аспектів соціального життя громади, зокрема участь у благодійних організаціях, клубах послуг або професійних соціальних організаціях.

Винятки: неоплачувана робота (d855); політичне життя і громадянство (d950); відпочинок і дозвілля (d920); релігія і духовність (d930)

d9100   Неформальні об'єднання

Долученість до соціальних об'єднань або об'єднань громади, організованих людьми зі спільними інтересами, зокрема місцевих соціальних клубів або етнічних груп.

d9101   Формальні об'єднання

Долучення до професійних або інших виняткових соціальних груп, зокрема об'єднань юристів, лікарів або науковців.

d9102   Церемонії

Долучення до нерелігійних обрядів або соціальних церемоній, зокрема весіль, похорон або церемоній ініціації.

d9108   Життя в громаді, інше уточнене

d9109   Життя в громаді, не уточнене

d920   Відпочинок і дозвілля

Залучення до будь-якої форми гри, відпочинку чи дозвілля, наприклад, неформальні або організовані ігри та спорт, програм фізичної підготовки, релаксації, забав або розваг, відвідування художніх галерей, музеїв, кіно чи театрів; залучення до рукоділля або хобі, читання для задоволення, гри на музичних інструментах; екскурсій, туризму і подорожування для задоволення.

Винятки: політичне життя і громадянство (d950); релігія і

духовність (d930); їзда верхи на тваринах для перевезення (d480); трудові відносини (інший вид зайнятості) (d850) та неоплачувана робота (та) (d855)

d9200 Гра

Залучення до ігор з правилами або неструктурованих чи неорганізованих ігор і спонтанних видів відпочинку, наприклад, гра в шахи або карти або дитячі ігри.

d9201 Спорт

Залучення до змагальницьких та неформальних або офіційно організованих ігор або спортивних подій, що виконуються самостійно або в групі, наприклад, боулінг, гімнастика або футбол.

d9202 Мистецтво та культура

Залучення до, або поцінування образотворчих мистецтв або культурних подій, наприклад, відвідування театру, кіно, музею, художньої галереї або гри у виставі, читанні, читанні для когось, танці, співі чи грі на музичному інструменті для задоволення.

d9203 Майстрування

Долучення до ремесел, зокрема, гончарство або в'язання.

d9204 Хобі

Долучення до занять, зокрема колекціонування марок, монет або антикваріату.

d9205 Неформальне спілкування

Долучення до неформальних або неофіційних зібрань з іншими, зокрема відвідування друзів або родичів чи неформальні зустрічі в громадських місцях

d9208 Відпочинок і дозвілля, інші уточнені

d9209 Відпочинок і дозвілля, не уточнені

d930 Релігія і духовність

Залучення до релігійної або духовної діяльності, організацій і практик для самореалізації, пошуку сенсу, релігійної чи духовної цінності та встановлення зв'язку з божественною силою, наприклад, участь у відвідуванні церкви, храму, мечеті чи синагоги, молитві чи

співі для релігійні цілі та духовне споглядання.

d9300 Організована релігія

Залучення до організованих релігійних церемоній, активностей та подій.

d9301 Духовність

Залучення до духовних активностей або подій за межами організованої релігії.

d9308 Релігія і духовність, інші уточнені

d9309 Релігія і духовність, не уточнені

d940 Права людини

Користування всіма визнаними на національному та міжнародному рівні правами, які надаються людям лише через їхню гуманність, наприклад, права людини, визнані Загальною декларацією прав людини Організації Об'єднаних Націй (1948 р.), Конвенцією ООН про права дитини (1989 р.), Стандартні правила ООН щодо рівних можливостей для осіб з обмеженнями життєдіяльності (1993 р.) та Конвенція Організації Об'єднаних Націй про права осіб з інвалідністю (2006 р.); право на самовизначення або автономію; і право розпоряджатися своєю долею.

Виятки: політичне життя і громадянство (d950)

d950 Політичне життя і громадянство

Залучення до суспільного, політичного, державного життя громадянина, наявність правового статусу громадянина та користування правами, захистом, привілеями та обов'язками, пов'язаними з цією роллю, наприклад, право голосувати та балотуватися на політичні посади, створювати політичні об'єднання, користування правами та свободами, пов'язаними з громадянством (наприклад, права на свободу слова, асоціації, релігії, захист від необґрунтованого обшуку та вилучення, право на адвоката, на судовий розгляд та інші законні права та захист від дискримінації); наявність юридичного становища як громадянин.

Виятки: права людини (d940)

d998 Життя в громаді, соціальне і громадське життя, інше уточнене

d999 Життя в громаді, соціальне і громадське життя, не уточнене

КОМПОНЕНТ “ФАКТОРИ СЕРЕДОВИЩА”

Фактори середовища складають фізичне, соціальне та установкове середовище, в якому люди живуть і ведуть своє життя.

Фактори середовища є складовою частини 2 (Контекстуальні фактори) класифікації. Ці фактори мають бути враховані для кожного компонента функціонування та відповідним чином кодуватися. Фактори середовища повинні кодуватися з точки зору людини, чия ситуація описується. Наприклад, розрізи бордюрів без фактурного покриття можуть бути закодовані як сприяння для користувача крісла колісного, але як бар'єр для людини з порушенням зору. Перший кваліфікатор вказує, наскільки фактор є сприятливим чинником або бар'єром. Існує кілька причин, чому фактор середовища може бути сприятливим чинником або бар'єром, і в якій мірі. Для сприятливих чинників кодувальник повинен пам'ятати про такі питання, як доступність ресурсу, надійність чи змінний доступ, хорошу чи погану якість тощо. У випадку бар'єрів може бути важливо, як часто якийсь фактор заважає людині, є великою чи маленькою перешкодою, яку можна уникнути, чи ні. Слід також пам'ятати, що фактор середовища може бути бар'єром як через його наявність (наприклад, негативне ставлення до осіб з обмеженнями життєдіяльності), так і через його відсутність (наприклад, відсутність необхідної послуги). Вплив факторів середовища на життя людей із станами здоров'я є різноманітним і складним, є надія, що майбутні дослідження приведуть до кращого розуміння цієї взаємодії і, можливо, покажуть корисність другого кваліфікатора для цих факторів. У деяких випадках різноманітна сукупність факторів середовища узагальнюється одним терміном, таким як бідність, розвиток, сільське чи міське середовище чи соціальний капітал. Ці узагальнюючі терміни самі по собі не зустрічаються в класифікації. Швидше, кодувальник повинен відокремити складові фактори та закодувати їх. Знову ж таки, необхідні подальші дослідження, щоб визначити, чи існують чіткі та послідовні набори факторів середовища, які складають кожен із цих узагальнюючих термінів. Перший кваліфікатор. Нижче наведено негативну та позитивну шкалу для того, наскільки фактор середовища діє як бар'єр або сприятливий чинник. Сама крапка або роздільник визначає бар'єр, а знак "+" визначає

сприятливий чинник.

e1   **Розділ 1. ЗАСОБИ ТА ТЕХНОЛОГІЇ**

У цьому розділі йдеться про природні або створені людиною засоби чи системи засобів, обладнання та технології у найближчому середовищі індивіда, які збираються, створюються, виробляються чи виготовляються. Класифікацією технічних засобів ISO 9999 їх визначено, як "будь-який засіб, інструмент, обладнання або технічна система, що використовується особою з обмеженням життєдіяльності, спеціально виготовлена або загальнодоступна, яка запобігає, компенсує, відслідковує, полегшує або нейтралізує" обмеження життєдіяльності. Було визнано, що будь-який засіб або технологія можуть бути допоміжними. (Див. *ISO 9999 Технічні засоби для осіб з обмеженням життєдіяльності – Класифікація (друга редакція); ISO/TC 173/SC 2; ISO/DIS 9999 (оновл.)*). Для потреби цієї класифікації факторів середовища допоміжні засоби та технології мають вужче визначення – будь-які засоби, інструменти, обладнання або технології, адаптовані або спеціально виготовлені для покращення функціонування осіб з обмеженням життєдіяльності.

e110   **Засоби або речовини для особистого вживання**

Будь-які природні або створені людиною об'єкти або речовини, зібрані, оброблені або виготовлені для ковтання.

e1100   **Харчові продукти**

Будь-які природні або створені людиною об'єкти або речовини, зібрані, оброблені або виготовлені для споживання, зокрема сирі, оброблені та приготовані харчові продукти та рідини різної консистенції (включно із грудним молоком), трави та мінерали (вітаміни та інші добавки)

e1101   **Ліки**

Будь-які природні або створені людиною об'єкти або речовини, зібрані, оброблені або виготовлені для медичних цілей, такі як алопатичні та натуропатичні медичні препарати.

e1102 **Питна вода**

Вода придатна та безпечна для особистого споживання

e1108 **Засоби або речовини для особистого вживання, інші уточнені****e1109** **Засоби або речовини для особистого вживання, не уточнені****e115** **Засоби та технології для особистого користування у повсякденному житті**

Обладнання, засоби та технології, якими користуються люди у активностях повсякденного життя, включно із адаптованими або спеціально розробленими, розташованими всередині особи, що їх використовує, на ній або біля неї.

Винятки: засоби та технології для комунікації (e125); засоби та технології для особистої мобільності та транспортування в приміщенні та надворі (e120)

e1150 **Загальні засоби та технології для особистого користування у повсякденному житті**

Обладнання, засоби та технології, якими користуються люди у активностях повсякденного життя, такі як одяг, текстильні вироби, меблі, пристрої, мийні засоби та інструменти, що не є адаптованими або спеціально розробленими.

e1151 **Допоміжні засоби та технології для особистого користування у повсякденному житті**

Адаптоване або спеціально розроблене обладнання, засоби та технології, які допомагають людям у повсякденному житті, такі як протезні та ортезні пристрої, нейронні протези (напр., пристрої функціональної стимуляції, що контролюють кишечник, сечовий міхур, дихання та серцебиття), та модулі для контролю середовища, призначені для полегшення контролю людьми умов в приміщенні (сканери, системи дистанційного управління, системи голосового управління, таймери-вимикачі).

e1158 **Засоби та технології для особистого користування у повсякденному житті, інші уточнені****e1159** **Засоби та технології для особистого користування у**

повсякденному житті, неуточнені

e120 Засоби та технології для особистої мобільності та транспортування в приміщенні та надворі

Обладнання, засоби та технології, які використовують люди в активностях, пов'язаних із переміщенням всередині та поза будівлями, включно із адаптованими або спеціально розробленими, розташовані всередині особи, що їх використовує, на ній або біля неї.

e1200 Загальні засоби та технології для особистої мобільності та транспортування в приміщенні та надворі

Обладнання, засоби та технології, для використання людьми в активностях, пов'язаних із переміщенням всередині та поза будівлями, такі як моторизовані та немоторизовані транспортні засоби, що використовуються для наземного, наводного і повітряного перевезення людей (напр., автобуси, автомобілі, фургони, інші транспортні засоби з двигуном та гужовий транспорт), що не є адаптованими або спеціально розробленими.

e1201 Допоміжні засоби та технології для особистої мобільності та транспортування в приміщенні та надворі

Адаптоване або спеціально розроблене обладнання, засоби та технології, які допомагають людям в переміщенні всередині та поза будівлями, такі як пристрої для ходіння (такі, як палиці та милиці), спеціальні автомобілі, фургони, пристосування до транспортних засобів, крісел колісних, скутерів та засобів для переміщення.

e1208 Засоби та технології для особистої мобільності та транспортування в приміщенні та надворі, інші уточнені

e1209 Засоби та технології для особистої мобільності та транспортування в приміщенні та надворі, неуточнені

e125 Засоби та технології для комунікації

Обладнання, засоби та технології, які використовуються людьми у активностях для надсилання та отримання інформації, включно із адаптованими або спеціально розробленими засобами, розташованими всередині особи, що їх використовує, на ній або біля

неї.

e1250 Загальні засоби та технології для комунікації

Обладнання, засоби та технології, які використовуються людьми у активностях для надсилання та отримання інформації, такі як оптичні та слухові пристрої, звукозаписувальні пристрої та приймачі, телевізійне та відеообладнання, телефонні пристрої, системи передавання звуку та пристрої комунікації віч-на-віч, що не є адаптованими або спеціально розробленими.

e1251 Допоміжні засоби та технології для комунікації

Адаптоване або спеціально розроблене обладнання, засоби і технології, за допомогою яких люди можуть надсилати та отримувати інформацію, такі як спеціальні прилади для зору, прилади для малювання та рукопису, системи сигналізування та спеціальне комп'ютерне програмне й апаратне забезпечення, кохлеарні імплантати, слухові апарати, слухові тренажери з FM-системою, голосові протези, комунікаційні дошки, окуляри, контактні лінзи.

e1258 Засоби та технології для комунікації, інші уточнені

e1259 Засоби та технології для комунікації, не уточнені

e130 Засоби та технології для освіти

Обладнання, засоби, методи та технології, що використовуються для здобування загальних та спеціальних знань або навичок, зокрема адаптовані або спеціально розроблені.

e1300 Загальні засоби та технології для освіти

Обладнання, засоби, методи та технології, які використовують для здобування знань, компетентності або навичок на будь-якому рівні, такі як книжки, підручники, розвивальні іграшки, комп'ютерне апаратне і програмне забезпечення, які не є адаптованими або спеціально розробленими.

e1301 Допоміжні засоби та технології для освіти

Адаптоване та спеціально розроблене обладнання, засоби, процеси, методи та технології, що використовуються з метою здобуття загальних та спеціальних знань або

навичок, такі як спеціалізовані комп'ютерні технології.

e1308 Засоби та технології для освіти, інші уточнені

e1309 Засоби та технології для освіти, не уточнені

e135 Засоби та технології для працевлаштування

Обладнання, засоби та технології, що використовуються з метою працевлаштування для полегшення робочої активності.

e1350 Загальні засоби та технології для працевлаштування

Обладнання, засоби та технології, для використовуються з метою працевлаштування для полегшення робочої активності, які не є адаптованими або спеціально розробленими.

e1351 Допоміжні засоби та технології для працевлаштування

Адаптовані або спеціально розроблені обладнання, засоби та технології які використовуються з метою працевлаштування для полегшення робочої активності, такі як регульовані столи, парти та шафи для документів; дистанційне керування для входу та виходу через офісні двері; комп'ютерне апаратне, програмне забезпечення, аксесуари та модулі контролю середовища з метою полегшення виконання людиною робочих завдань та керування робочим середовищем (напр., сканери, системи дистанційного керування, керовані голосом системи та реле часу).

e1358 Засоби та технології для працевлаштування, інші уточнені

e1359 Засоби та технології для працевлаштування, не уточнені

e140 Засоби та технології для культури, відпочинку і спорту

Обладнання, засоби та технології, які використовуються для проведення та поліпшення культурних, відпочинкових і спортивних активностей, зокрема адаптовані або спеціально розроблені.

e1400 Загальні засоби та технології для культури, відпочинку і спорту

Обладнання, засоби та технології, що використовуються для проведення та поліпшення культурних, відпочинкових

і спортивних активностей, які не є адаптованими або спеціально розробленими.

e1401 Допоміжні засоби та технології для культури, відпочинку і спорту

Адаптовані або спеціально розроблені пристрої, засоби та технології, що використовуються з метою проведення та поліпшення культурних, відпочинкових і спортивних активностей, таких як модифіковані засоби мобільності для спорту, пристосування для музичної або іншої мистецької діяльності.

e1408 Засоби та технології для культури, відпочинку і спорту, інші уточнені

e1409 Засоби та технології для культури, відпочинку і спорту, неуточнені

e145 Засоби та технології для практикування релігії та духовності

Засоби та технології, унікальні або масового виробництва, яким надається або які набувають символічного значення в контексті практикування релігії або духовності, в тому числі адаптовані або спеціально розроблені.

e1450 Загальні засоби та технології для практикування релігії та духовності

Засоби та технології, унікальні або масового виробництва, яким надається або які набувають символічного значення в контексті практикування релігії або духовності, такі як будинки духів, травневі дерева, ритуальні головні убори, маски, розп'яття, менори та молитовні килимки, що не є адаптованими або спеціально розробленими.

e1451 Допоміжні засоби та технології для практикування релігії та духовності

Адаптовані або спеціально розроблені засоби та технології, яким надається або які набувають символічного значення в контексті практикування релігії або духовності, такі як релігійні книжки шрифтом Брайля, карти таро шрифтом Брайля, спеціальний захист на колеса крісла колісного для входу в храм.

e1458 Засоби та технології для практикування релігії та

- духовності, інші уточнені**
- e1459 Засоби та технології для практикування релігії та духовності, неуточнені**
- e150 Проєктування, конструювання і виготовлення засобів і технологій для будівель громадського призначення**
Засоби та технології, що становлять створене людиною середовище особи в приміщенні та надворі, і які плануються, проєктуються та конструюються для громадського використання, зокрема адаптовані або спеціально спроектовані.
- e1500 Проєктування, конструювання і виготовлення засобів і технологій для входу і виходу до/з будівель громадського призначення**
Засоби та технології для входу та виходу до/з створеного людиною середовища, плановані, проєктовані та конструйовані для громадського використання, такі як проєктування і конструювання входів і виходів з/до будівель громадського призначення (напр., дитячих закладів, шкіл, робочих місць, магазинів та театрів), громадських будівель, переносних і стаціонарних пандусів, дверей з силовим приводом, важільних дверних ручок і вирівняних дверних порогів.
- e1501 Проєктування, конструювання і виготовлення засобів і технологій для доступу до об'єктів в будівлях громадського призначення**
Засоби та технології внутрішніх об'єктів облаштування в проєктуванні, будівництві та конструюванні споруд для громадського користування, такі як туалети, телефони, індукційні петлі, ліфти чи підйомники, ескалатори, термостати (для регулювання температури) та доступні місця у різних частинах аудиторій або стадіонів.
- e1502 Проєктування, конструювання і виготовлення засобів і технологій для пошуку дороги, прокладання маршруту і визначення розташування приміщень у будівлях громадського призначення**
Внутрішні та надвірні засоби та технології в проєктуванні, будівництві та конструюванні для громадського користування, що допомагають людям знайти дорогу всередині будівель і безпосередньо біля них та визначити

розташування приміщень, в які вони хочуть потрапити, такі як інформаційні письмові вказівники або вказівники шрифтом Брайля, розмір коридорів, поверхня підлоги, доступні інформаційні стенди або інші форми вказівників.

e1503 Проєктування, конструювання та будівля засобів та технологій для фізичної безпеки людей у будівлях громадського користування

Засоби та технології для громадського використання в приміщеннях та надворі для забезпечення безпеки, такі, як огорожі для ліжок і сигнали екстреної допомоги.

e1508 Проєктування, конструювання і виготовлення засобів і технологій для будівель громадського призначення, інші уточнені

e1509 Проєктування, конструювання і виготовлення засобів і технологій для будівель громадського призначення, не уточнені

e155 Засоби та технології проєктування, конструювання та будівництва будівель для приватного користування

Засоби та технології, що становлять створене людиною середовище особи в приміщенні та надворі, які плануються, проєктуються та конструюються (наприклад дім, житло) для приватного використання, зокрема адаптовані, або спеціально проєктовані.

Включення: виходи; вхід; маршрутизація; приміщення

e1550 Проєктування, конструювання і виготовлення засобів і технологій для входу і виходу до/з будівель приватного користування

Засоби та технології для входу та виходу до/з створеного людиною середовища, плановані, проєктовані та конструйовані для приватного використання, такі як входи та виходи з/до приватних помешкань, переносні та стаціонарні пандуси, двері з силовим приводом, важільні дверні ручки та вирівняні дверні пороги.

e1551 Проєктування, конструювання і виготовлення засобів і технологій для доступу до об'єктів в будівлях приватного користування

Засоби та технології, пов'язані з проєктуванням,

виготовленням і конструюванням внутрішніх об'єктів в будівлях приватного користування, таких як туалети, телефони, індукційні петлі, кухонні шафки, прилади та електронні пристрої керування в приватних помешканнях.

e1552 Проєктування, конструювання і виготовлення засобів і технологій для пошуку дороги, маршрутизації і визначення розташування приміщень у будівлях приватного користування

Внутрішні та надвірні засоби та технології в проєктуванні, будівництві та конструюванні маршрутизації для приватного користування, щоб допомагати людям знайти дорогу всередині будівель і безпосередньо біля них та визначити розташування приміщень, в які вони хочуть потрапити, такі як інформаційні письмові вказівники або вказівники шрифтом Брайля, розмір коридорів і поверхня підлоги.

e1553 Засоби та технології проєктування, конструювання та будівництва для фізичної безпеки людей у будівлях приватного користування

Продукти та технології для приватного використання вдома та на вулиці (наприклад дім, житло) для забезпечення безпеки, такі, як огороження, аварійні сигнали та безпечне зберігання небезпечних об'єктів (наприклад зброї) або матеріалів (наприклад розчинників, інсектицидів).

e1558 Засоби та технології проєктування, конструювання та будівництва будівель для приватного користування, інші уточнені

e1559 Засоби та технології проєктування, конструювання та будівництва будівель для приватного користування, не уточнені

e160 Засоби та технології для землеустрою

Засоби та технології земельних ділянок, як вони впливають на середовище людини надворі через впровадження політики землекористування, проєктування, планування та розвитку простору, у тому числі адаптованого чи спеціально розробленого.

e1600 Засоби та технології землеустрою сільських земель

Засоби та технології у сільських земельних ділянках, у плані їх впливу на надвірне середовище особи через реалізацію політик використання сільських земель, проектування, планування і впорядкування території, зокрема сільськогосподарських земель, доріг і вказівників.

e1601 Засоби та технології землеустрою приміських земель
Засоби та технології у приміських земельних ділянках, у плані їх впливу на надвірне середовище особи через реалізацію політик використання приміських земель, проектування, планування і впорядкування території, зокрема бордюрів, доріжок, вказівників та вуличного освітлення.

e1602 Засоби та технології землеустрою міських земель
Засоби та технології у міських земельних ділянках, у плані їх впливу на надвірне середовище особи через реалізацію політик використання міських земель, проектування, планування і розвитку території, зокрема бордюрів, доріжок, вказівників та вуличного освітлення.

e1603 Засоби та технології парків, природоохоронних зон і заповідників
Засоби та технології у земельних ділянках, що складають парки, природоохоронні зони і заповідники у плані їх впливу на надвірне середовище особи через реалізацію політик використання земель, проектування, планування і впорядкування території, зокрема паркових вивісок та стежок дикої природи.

e1608 Засоби та технології для землеустрою, інші уточнені

e1609 Засоби та технології для землеустрою, не уточнені

e165 Активи

Засоби або об'єкти економічного обміну, такі як гроші, товари, майно та інші цінності, якими особа володіє або якими він або вона має право користуватись.

e1650 Фінансові активи

Засоби, такі як гроші та інші фінансові інструменти, які служать еквівалентною формою вартості праці, капітальних благ і послуг.

e1651 Матеріальні активи

Засоби та об'єкти, такі як будинки та земля, одяг, їжа і технічні товари, які служать еквівалентною формою вартості праці, капітальних благ і послуг.

e1652 Нематеріальні активи

Засоби, такі як об'єкти інтелектуальної власності, знання, уміння і навички, які служать еквівалентною формою вартості праці, капітальних благ і послуг.

e1658 Активи, інші уточнені**e1659 Активи, не уточнені****e198 Засоби та технології, інші уточнені****e199 Засоби та технології, не уточнені**

e2   *Розділ 2. ПРИРОДНЕ СЕРЕДОВИЩЕ І СПРИЧИНЕНІ ЛЮДИНОЮ ЗМІНИ У НЬОМУ*

У цьому розділі йдеться про живі та неживі елементи природного або фізичного середовища і компоненти цього середовища, що були змінені людиною, а також характеристики людського населення в такому середовищі.

e210   Фізична географія

Особливості форм рельєфу і водойм.

Включення: гідрографія; особливості географії, що входять до складу орографії

e2100   Форми рельєфу

Особливості форм рельєфу, зокрема гір, пагорбів, долин та рівнин

Включення: висота; площа землі та форм рельєфу; рельєф землі та форм рельєфу; якість землі та форм рельєфу

e2101   Водойми

Особливості водойм, такі як озера, дамби, річки та струмки.

Включення: моря; озера; ріки

e2108   Фізична географія, інша уточнена

e2109   Фізична географія, не уточнена

e215   Населення

Групи людей, що живуть у даному середовищі та поділяють ту саму модель адаптації до середовища.

e2150   Демографічні зміни

Зміни, що відбуваються в групах людей, наприклад склад та зміна загальної кількості осіб на певній території викликана народженням, смертю, старінням населення та міграцією.

e2151 Густота населення

Кількість людей на одиницю площі землі, зокрема такі характеристики, як висока і низька густота.

e2158 Населення, інше уточнене**e2159 Населення, не уточнене****e220 Флора і фауна**

Рослини та тварини

Виятки: свійські тварини (e350); населення (e215)

e2200 Рослини

Будь-який з різноманітних фотосинтезуючих, еукаріотичних, багатоклітинних організмів з царства рослин, яким властиве утворення суцвіть, які містять хлоропласти, мають целюлозні клітинні стінки і не можуть пересуватися, зокрема дерева, квіти, кущі та лози.

e2201 Тварини

Багатоклітинні організми з царства тварин, які відрізняються від рослин певними типовими характеристиками, такими як здатність до руху, нефотосинтетичний обмін речовин, виражена реакція на стимули, обмежений ріст і фіксована структуру тіла, зокрема дикі або домашні тварини, плазуни, птахи, риби та ссавці.

Виятки: активи (e165); свійські тварини (e350)

e2208 Флора і фауна, інша уточнена**e2209 Флора і фауна, не уточнена****e225 Клімат**

Метеорологічні особливості та події, наприклад погода

e2250 Температура

Ступінь тепла або холоду, зокрема висока і низька температура, нормальна або екстремальна температура.

e2251 Вологість

Рівень вологи в повітрі, зокрема висока чи низька

вологість.

e2252 Атмосферний тиск

Тиск довколишнього повітря, такий як тиск, пов'язаний з висотою над рівнем моря або метеорологічними умовами.

e2253 Опали

Випадання вологи, зокрема дощ, роса, сніг, сніг з дощем, град.

e2254 Вітер

Повітря у більш або менш швидкому природному русі, зокрема бриз, шторм або порив.

e2255 Сезонні зміни

Природні, регулярні та передбачувані зміни однієї пори року на іншу, такі як літо, осінь, зима і весна.

e2258 Клімат, інше уточнене

e2259 Клімат, неуточнене

e230 Природні події

Географічні та атмосферні зміни, що спричиняють порушення у фізичному середовищі людини, відбуваючись регулярно або нерегулярно, зокрема землетруси та екстремальні або стихійні погодні умови, наприклад торнадо, урагани, тайфуни, повені, лісові пожежі та крижані бурі.

e235 Антропогенні події

Спричинені людьми зміни або порушення в природному середовищі, що можуть призвести до порушення звичного плину життя людей, включно із подіями та умовами, пов'язаними з конфліктами та війнами, зокрема вимушене переселення людей, руйнування соціальної інфраструктури, домівок і земель, екологічні катастрофи та забруднення ґрунту, води або повітря (наприклад розливи токсичних речовин).

e240 Світло

Електромагнітне випромінювання, завдяки якому речі стають видимими за допомогою або сонячного світла, або штучного освітлення (наприклад свічок, газових ламп, вогню або електрики) та яке може надавати корисну інформації про світ або відволікати.

e2400 Інтенсивність світла

Рівень або обсяг енергії, яка випромінюється природним (напр., сонце) або штучним джерелом світла.

e2401 Якість світла

Характер світла, що продукується, та пов'язані з ним колірні контрасти, створювані у видимому оточенні, що може надавати корисну інформацію про світ (напр., візуальну інформацію про наявність сходів або дверей) або відволікати (напр., забагато візуальних образів).

e2408 Світло, інше уточнене**e2409 Світло, неуточнене****e245 Зміни, пов'язані з часом**

Природні, регулярні та передбачувані часові зміни.

e2450 Цикли день/ніч

Природні, регулярні та передбачувані переходи дня у ніч і знову в день, такі як день, ніч, світанок, сутінки.

e2451 Місячні цикли

Природні, регулярні та передбачувані зміни розташування місяця відносно землі.

e2458 Зміни, пов'язані з часом, інші уточнені**e2459 Зміни, пов'язані з часом, неуточнені****e250 Звук**

Явище, яке є, або може бути почуте, зокрема стукання, дзвеніння, гупання, спів, свист, крик або дзижчання будь-якої сили, тембру чи тону, що може надавати корисну інформацію про світ або відволікати.

e2500 Інтенсивність звуку

Рівень або сила звукового явища, що визначається кількістю виробленої енергії, де високий рівень енергії сприймається як гучні звуки, а низький рівень енергії як тихі звуки.

e2501 Якість звуку

Характер звуку, що визначається довжиною та патерном звукової хвилі, що сприймається як тембр і тон, така як різкість або мелодійність, що може надавати корисну інформацію про світ (напр., гавкіт собаки порівняно з нявчанням kota) або відволікати (напр., фоновий шум)

e2508 Звук, інший уточнений**e2509 Звук, не уточнений****e255 Вібрація**

Регулярні або нерегулярні коливальні рухи предмета або особи, спричинені фізичним порушенням, всередині або ззовні, зокрема тремтіння, дрижання, швидкі різкі рухи речей, будівель або людей, викликані поведінням або роботою з невеликими чи великими інструментами чи обладнанням.

Винятки: природні явища, такі як вібрація або тремтіння землі, спричинені землетрусами (e230)

e260 Якість повітря

Характеристики атмосфери (надворі) або повітря у закритих територіях (у будівлях), що можуть давати корисну інформацію про світ або відволікати.

e2600 Якість повітря в приміщенні

Характер повітря всередині будівель або закритих територій, що визначається запахом, димом, вологістю, кондиціонуванням (контрольована якість повітря) або неконтрольованою якістю повітря, що може давати корисну інформацію про світ (напр., запах витoku газу) або відволікати (напр., надто сильний запах парфумів).

e2601 Якість повітря надворі

Характер повітря поза межами будівель або споруд, який визначається запахом, димом, вологістю, рівнем озону та іншими характеристиками атмосфери, що може давати корисну інформацію про світ (напр., запах дощу) або відволікати (напр., токсичні запахи).

e2608 Якість повітря, інша уточнена

e2609 Якість повітря, не уточнена

**e298 Природне середовище і спричинені людиною зміни у ньому,
інше уточнене**

**e299 Природне середовище і спричинені людиною зміни у ньому,
не уточнене**

e3   Розділ 3. ПІДТРИМКА І СТОСУНКИ

У цьому розділі йдеться про людей або тварин, що надають практичну фізичну або емоційну підтримку, турботу, захист, допомогу та забезпечують стосунки іншим особам вдома, на робочому місці, в школі або у грі або в інших аспектах їхніх активностей повсякденного функціонування. До цього розділу не входять ставлення осіб або людей, що надають підтримку. Фактор середовища, який тут описано, не є особою чи твариною, але обсяг фізичної та емоційної підтримки, яку надає особа чи тварина.

e310   Найближча родина

Особи, споріднені за народженням, шлюбом або через інші зв'язки, що визнаються в даній культурі найближчою родиною, такі як подружжя, партнери, батьки, брати/сестри, діти, опікуни, усиновлювачі та баби/діди.

Винятки: розширена родина (e315); надавачі особистого догляду та особисті помічники (e340)

e315   Розширена родина

Особи споріднені через родинні, шлюбні або інші зв'язки, що визнаються в даній культурі, як розширена родина, такі як тітки, дядьки, племінники та племінниці.

Винятки: найближча родина (e310)

e320   Друзі

Особи, які є близькими та регулярними учасниками стосунків, що характеризуються довірою та взаємопідтримкою.

e325   Знайомі, ровесники, колеги, сусіди та члени громади

Особи, що знають одні одних як знайомі, ровесники, колеги, сусіди та члени громади в ситуаціях, пов'язаних з роботою, навчанням, відпочинком або іншими аспектами життя, які поділяють демографічні характеристики, такі як вік, стать, віра чи національність або мають спільні інтереси.

Винятки: послуги щодо об'єднань та організацій (e5550)

e330 Особи, наділені владою

Особи, які мають повноваження ухвалювати рішення за інших, та які наділені соціально встановленим впливом або владою, завдяки своїй соціальній, економічній, культурній чи релігійній ролі в суспільстві, такі як учителі, роботодавці, наглядачі, релігійні лідери, замісники осіб, які ухвалюють рішення, опікуни або піклувальники.

e335 Особи на підлеглих позиціях

Особи, на чиє щоденне життя на роботі, в навчанні та в інших місцях впливають особи, наділені владою, наприклад студенти, робітники та члени релігійної групи.

Винятки: найближча родина (e310)

e340 Надавачі особистого догляду та особисті помічники

Особи, які надають послуги, підтримки осіб у їх активностях повсякденного життя та для підтримання виконання на роботі, в освіті чи в іншій життєвій ситуації, що надаються коштом державних чи приватних фондів, або іншим чином на добровільній основі, зокрема надавачі підтримки у веденні та утриманні домашнього господарства, персональні помічники, помічники у транспорті, платні помічники, няні та інші особи, які виконують функції первинних доглядачів.

Винятки: розширена родина (e315); друзі (e320); послуги загальної соціальної підтримки (e5750); фахівці сфери охорони здоров'я (e355); найближча родина (e310)

e345 Незнайомці

Незнайомі та неспоріднені особи або ті, з якими ще не встановлено стосунків або зв'язку, включно із особами, невідомими індивідові, які, втім, перебувають з ним у спільній життєвій ситуації, такі як вчителі на заміні, співробітники або надавачі допомоги.

e350 Свійські тварини

Тварини, які надають фізичну, емоційну або психологічну підтримку, зокрема домашні улюбленці (собаки, коти, птахи, рибки тощо) та тварини для особистої мобільності та транспортування.

Винятки: тварини (e2201); активи (e165)

e355 Фахівці сфери охорони здоров'я

Усі надавачі послуг, що працюють у контексті системи охорони здоров'я, такі як лікарі, сестри медичні, фізичні терапевти,

ерготерапевти, терапевти мови та мовлення, аудіологи, протезисти-ортезисти, медичні соціальні працівники.

Винятки: інші фахівці (e360)

e360 Інші фахівці

Усі надавачі послуг, що працюють поза межами системи охорони здоров'я, включно із соціальними працівниками, юристами, вчителями, архітекторами та конструкторами.

Винятки: фахівці сфери охорони здоров'я (e355)

e398 Підтримка і стосунки, інші уточнені

e399 Підтримка і стосунки, неуточнені

e4   Розділ 4. СТАВЛЕННЯ

У цьому розділі йдеться про ставлення, що є видимим наслідком звичаїв, практик, ідеологій, цінностей, норм, фактичних переконань і релігійних переконань. Ці ставлення впливають на поведінку та соціальне життя особи на всіх рівнях, починаючи з міжособистісних стосунків та зв'язків у громаді, до політичних, економічних та правових структур; наприклад, індивідуальне чи соціальне ставлення щодо надійності особи та її цінності як людини, може заохочувати позитивні, почесні практики чи негативні та дискримінаційні практики (напр., стигматизацію, стереотипізацію і маргіналізацію або нехтування особою). Класифіковані ставлення - це ставлення людей, сторонніх до особи, ситуація якої описується. Йдеться не про ставлення самої особи. Особисті ставлення класифіковано відповідно до типів зв'язків, перерахованих у Розділі 3 "Фактори середовища". Цінності та переконання не кодовано окремо від ставлень, оскільки їх вважають рушійною силою ставлень.

e410   Особисті ставлення членів найближчої родини

Загальні та конкретні думки та переконання членів найближчої родини щодо особи або інших питань (напр., соціальних, політичних і економічних), які впливають на поведінку та дії особи.

e415   Особисті ставлення членів розширеної родин

Загальні та конкретні думки та переконання членів розширеної родини щодо особи або інших питань (напр., соціальних, політичних і економічних), які впливають на поведінку та дії особи.

e420   Особисті ставлення друзів

Загальні та конкретні думки та переконання друзів щодо особи або інших питань (напр., соціальних, політичних і економічних), які впливають на поведінку та дії особи.

e425   Особисті ставлення знайомих, ровесників, колег, сусідів і членів громади

Загальні та конкретні думки та переконання знайомих, ровесників, колег, сусідів і членів громади щодо особи або інших питань (напр., соціальних, політичних і економічних), які впливають на поведінку

та дії особи.

e430 Особисті ставлення осіб, наділених владою

Загальні та конкретні думки та переконання осіб, наділених владою, щодо особи або інших питань (напр., соціальних, політичних і економічних), які впливають на поведінку та дії особи.

e435 Особисті ставлення осіб на підлеглих позиціях

Загальні та конкретні думки та переконання осіб на підлеглих позиціях щодо особи або інших питань (напр., соціальних, політичних і економічних), які впливають на поведінку та дії особи.

e440 Особисті ставлення надавачів особистого догляду та особистих помічників

Загальні та конкретні думки та переконання надавачів особистого догляду та особистих помічників щодо особи або інших питань (напр., соціальних, політичних і економічних), які впливають на поведінку та дії особи.

e445 Особисті ставлення незнайомців

Загальні та конкретні думки та переконання незнайомців щодо особи або інших питань (напр., соціальних, політичних і економічних), які впливають на поведінку та дії особи.

e450 Особисті ставлення фахівців сфери охорони здоров'я

Загальні та конкретні думки та переконання фахівців сфери охорони здоров'я щодо особи або інших питань (напр., соціальних, політичних і економічних), які впливають на поведінку та дії особи.

e455 Особисті ставлення інших фахівців

Загальні та конкретні думки та переконання фахівців, пов'язаних зі сферою охорони здоров'я, щодо особи або інших питань (напр., соціальних, політичних і економічних), які впливають на поведінку та дії особи.

e460 Суспільні ставлення

Загальні та конкретні думки та переконання, загалом властиві представникам культури, суспільства, субкультури або іншої соціальної групи, щодо особи або інших питань (напр., соціальних, політичних і економічних), які впливають на поведінку та дії особи.

e465 Соціальні норми, практики та ідеології

Звичаї, практики, правила й абстрактні системи цінностей і стандартних переконань (напр., ідеології, стандартні світогляди та

моральні філософії), що постають у соціальних контекстах та впливають або створюють суспільні та особисті практики та поведінки зокрема соціальні норми моральної та релігійної поведінки або етикету; релігійна доктрина і відповідні норми та практики; норми, якими керуються в обрядах і на соціальних зібраннях.

e498 Ставлення, інші уточнені

e499 Ставлення, не уточнені

e5

Розділ 5. ПОСЛУГИ, СИСТЕМИ ТА ПОЛІТИКИ

У цьому розділі йдеться про:

1. Послуги, що надають переваги, структуровані програми та операції в різних секторах суспільства, призначені для задоволення потреб окремих осіб. (До послуг входять люди, які їх надають.) Послуги можуть бути державними, приватними або добровільними, і можуть створюватися на місцевому, громадському, регіональному, державному, провінційному, національному або міжнародному рівні окремими особами, асоціаціями, організаціями, установами або урядами. Товари, що надаються через ці послуги, можуть бути загальними або адаптованими та спеціально розробленими.

2. Системи, які є адміністративними контрольними та організаційними механізмами та встановлюються урядами на місцевому, регіональному, національному та міжнародному рівнях або іншими визнаними органами влади. Ці системи призначені для організації, контролю та моніторингу послуг, які надають переваги, структуровані програми та операції в різних секторах суспільства.

3. Політики, сформовані правилами, положеннями, конвенціями та нормативами, встановленими урядами на місцевому, регіональному, національному та міжнародному рівнях або іншими визнаними органами влади. Політики керують та управляють системами, які організують, контролюють і моніторують послуги, структуровані програми та операції в різних секторах суспільства.

e510 Послуги, системи та політики для виробництва споживчих товарів

Послуги, системи та політики, які керують та забезпечують виробництво предметів і засобів, які споживаються або використовуються людиною.

e5100 Послуги з виробництва споживчих товарів

Послуги та програми для збирання, створення, виробництва і виготовлення споживчих товарів і засобів, таких як засоби та технології, які використовуються для

мобільності, комунікації, освіти, транспортування, працевлаштування і хатньої роботи, зокрема ті, хто надає ці послуги.

Винятки: послуги у сфері освіти та навчання (e5850); комунікаційні послуги (e5350); розділ (e110-e199)

e5101 Системи для виробництва споживчих товарів
Механізми адміністративного контролю і моніторингу, такі як регіональні, національні або міжнародні організації, які встановлюють нормативи та споживчі органи, які регулюють збирання, створення, виробництво і виготовлення споживчих товарів і засобів.

e5102 Політики з виробництва споживчих товарів
Законодавство, правила та нормативи для збирання, створення, виробництва і виготовлення споживчих товарів і засобів.

e5108 Послуги, системи та політики для виробництва споживчих товарів, інші уточнені

e5109 Послуги, системи та політики для виробництва споживчих товарів, неуточнені

e515 Архітектурні та будівельні послуги, системи та політики
Послуги, системи та політики для проєктування і будівництва споруд, громадських та приватних.

Винятки: послуги, системи та політики планування відкритих просторів (e520)

e5150 Архітектурні та будівельні послуги
Послуги та програми для проєктування, будівництва й підтримання житлових, комерційних, промислових і громадських споруд, такі як будівництво житла, практичне застосування принципів проєктування, будівельних норм, правил і нормативів, зокрема, хто надає ці послуги.

e5151 Архітектурні та будівельні системи
Механізми адміністративного контролю і моніторингу, що керують плануванням, проєктуванням, будівництвом та підтриманням житлових, комерційних, промислових і громадських споруд, зокрема для впровадження та

моніторингу будівельних норм, нормативів будівництва, пожежної безпеки та безпеки життя.

e5152 Архітектурно-будівельні політики

Законодавство, правила та нормативи для управління плануванням, проєктуванням, будівництвом й утриманням житлових, комерційних, промислових і громадських споруд, такі як політики у сфері будівельних норм, нормативів будівництва, пожежної безпеки та безпеки життя.

e5158 Архітектурні та будівельні послуги, системи та політики, інші уточнені

e5159 Архітектурні та будівельні послуги, системи та політики, не уточнені

e520 Послуги, системи та політики планування відкритих просторів

Послуги, системи та політики для планування, проєктування, облаштування та підтримання громадських земель (напр., парків, лісів, узбережжя, болотних масивів) та приватних земель у сільському, приміському та міському контексті.

Винятки: архітектурні та будівельні послуги, системи та політики (e515)

e5200 Послуги з планування відкритих просторів

Послуги та програми, спрямовані на планування, створення та підтримання міських, приміських, сільських рекреаційних, заповідних і екологічних територій, відкритих просторів для зустрічей і комерційних відкритих просторів (площ, ринків просто неба), пішохідних і автомобільних шляхів за цільовим призначенням, у тому числі ті, хто надає відповідні послуги.

Винятки: засоби для землевпорядкування (e160); засоби для проєктування, конструювання і виготовлення для громадського користування (e150); засоби для проєктування, конструювання і виготовлення для приватного користування (e155)

e5201 Системи для планування відкритих просторів

Механізми адміністративного контролю і моніторингу, зокрема для виконання місцевих, регіональних або

національних актів з планування, норм з проєктування, політики щодо спадщини або природоохоронної політики та політики щодо екологічного планування, що регулюють планування, проєктування, розвиток та підтримання відкритих просторів, зокрема сільських, приміських і міських земель, парків, природоохоронних зон і заповідників.

e5202 Політики щодо планування відкритих просторів

Законодавство, правила та нормативи для управління плануванням, проєктуванням, будівництвом й підтриманням відкритих просторів, зокрема сільських земель, приміських земель, міських земель, парків, природоохоронних зон і заповідників, зокрема місцеві, регіональні або національні акти планування, норми проєктування, політика щодо спадщини або природоохоронна політика та політика з екологічного планування.

e5208 Послуги, системи та політики планування відкритих просторів, інші уточнені

e5209 Послуги, системи та політики планування відкритих просторів, не уточнені

e525 Житлові послуги, системи та політики

Послуги, системи та політики для забезпечення людей притулком, житлом або помешканням.

e5250 Житлові послуги

Послуги та програми, спрямовані на знаходження, надання та підтримання домів або притулків для проживання осіб, зокрема агенції нерухомості, житлові організації, притулки для бездомних людей, включно із тими, хто надає ці послуги.

e5251 Житлові системи

Механізми адміністративного контролю і моніторингу, які регулюють житло і притулок для людей, зокрема системи впровадження та моніторингу житлової політики.

e5252 Житлові політики

Законодавство, правила та нормативи, які регулюють

житло і притулок для людей, зокрема законодавство і політики щодо визначення права на житло або притулок, політики щодо залучення уряду до будівництва та підтримання житла і політики щодо того, як і де будувати житло.

e5258 Житлові послуги, системи та політики, інші уточнені

e5259 Житлові послуги, системи та політики, неуточнені

e530 Послуги, системи та політики щодо комунальних послуг

Послуги, системи та політики для комунальних послуг, що надаються державою, зокрема водопостачання, постачання палива, електропостачання, каналізація, громадський транспорт і основні послуги.

Винятки: послуги, системи та політики цивільного захисту (e545)

e5300 Комунальні послуги

Послуги та програми, спрямовані на з постачання населення назагал необхідної енергії (напр., палива й електроенергії), каналізації, води та інших основних послуг (напр., послуг з аварійного ремонту) для житлових і комерційних споживачів, включаючи тих, хто надає ці послуги.

e5301 Системи комунальних послуг

Механізми адміністративного контролю і моніторингу, які регулюють надання комунальних послуг, зокрема комісії зі здоров'я та безпеки та ради споживачів.

e5302 Політики комунальних послуг

Законодавство, правила та нормативи, які регулюють надання комунальних послуг, зокрема нормативи здоров'я та безпеки, які управляють доставленням та постачанням води та пального, практики каналізації у громадах та політики щодо інших основних послуг та постачання під час дефіциту або стихійних лих.

e5308 Послуги, системи та політики щодо комунальних послуг, інші уточнені

e5309 Послуги, системи та політики щодо комунальних послуг, неуточнені

e535 Комунікаційні послуги, системи та політики

Послуги, системи та політики щодо передавання та обміну інформацією.

e5350 Комунікаційні послуги

Послуги та програми, призначені для передавання інформації різноманітними методами, зокрема телефон, факс, наземна та авіапошта, електронна пошта та інші комп'ютерні системи (напр., служби телефонної ретрансляції, телетайпу, телетексту та інтернету), включаючи тих, хто надає ці послуги.

Виятки: медійні послуги (e5600)

e5351 Комунікаційні системи

Механізми адміністративного контролю та моніторингу, зокрема органи регулювання телекомунікацій та інші подібні органи, що регулюють передавання інформації різними способами, в тому числі телефоном, факсом, наземною та авіапоштою, електронною поштою та комп'ютерними системами.

e5352 Комунікаційні політики

Законодавство, правила та нормативи, які регулюють передавання інформації різними способами, в тому числі телефоном, факсом, поштою, електронною поштою та комп'ютерними системами, зокрема право на доступ до комунікаційних послуг, вимоги до поштової адреси та нормативи надання телекомунікаційних послуг.

e5358 Комунікаційні послуги, системи та політики, інші уточнені**e5359 Комунікаційні послуги, системи та політики, неуточнені****e540 Послуги, системи та політики транспортування**

Послуги, системи та політики щодо уможливлення переміщення людей або товарів з одного місця в інше.

e5400 Послуги транспортування

Послуги та програми, призначені для переміщення людей або товарів дорогами, шляхами, залізницею, повітрям або водою громадським або приватним транспортом,

включаючи тих, хто надає ці послуги.

Винятки: засоби та технології для особистої мобільності та транспортування в приміщенні та надворі (e120)

e5401 Системи транспортування

Механізми адміністративного контролю та моніторингу, які регулюють переміщення людей або товарів дорогами, шляхами, залізницею, повітрям або водою, зокрема системи допуску до керування транспортними засобами та виконання і моніторингу нормативів здоров'я та безпеки, пов'язаних з різними видами транспортування.

Винятки: послуги, системи та політики соціального заисту (e570)

e5402 Транспортні політики

Законодавство, правила та нормативи, які регулюють переміщення людей або товарів дорогами, шляхами, залізницею, повітрям або водою, зокрема акти та політики щодо планування перевезень, політики з надання та доступу до громадського транспортування.

e5408 Послуги, системи та політики транспортування, інші уточнені

e5409 Послуги, системи та політики транспортування неуточнені

e545 Послуги, системи та політики цивільного захисту

Послуги, системи та політики, спрямовані на забезпечення людей і майна.

Винятки: послуги, системи та політики щодо комунальних послуг (e530)

e5450 Послуги цивільного захисту

Послуги та програми, організовані громадою для забезпечення людей і майна, такі як пожежна служба, поліція, служба надзвичайних ситуацій і швидка допомога, включаючи тих, хто надає ці послуги.

- e5451 Системи цивільного захисту**
Механізми адміністративного контролю та моніторингу, що регулюють забезпечення людей і майна, зокрема системи, за допомогою яких організовується надання поліцейських, пожежних, аварійних послуг та послуг швидкої допомоги.
- e5452 Політики цивільного захисту**
Законодавство, правила та нормативи, які регулюють забезпечення людей і майна, такі як політики, регулюючи надання послуг поліції, пожежної служби, служби надзвичайних ситуацій та швидкої допомоги.
- e5458 Послуги, системи та політики цивільного захисту інші уточнені**
- e5459 Послуги, системи та політики цивільного захисту, не уточнені**
- e550 Правові послуги, системи та політики**
Послуги, системи та політики, щодо законодавством та іншого закону країни.
- e5500 Правові послуги**
Послуги та програми, спрямовані на забезпечення авторитету держави, як визначено в законі, зокрема суди, трибунали та інші агенції з розгляду та вирішення цивільних і кримінальних справ, представництво адвоката, послуги нотаріусів, посередництво, арбітраж, виправні або пенітенціарні заклади, включаючи тих, хто надає ці послуги.
- e5501 Правові системи**
Механізми адміністративного контролю і моніторингу, які регулюють вчинення правосуддя, зокрема системи впровадження та моніторингу офіційних правил (напр., законів, правил, звичаєвого права, релігійного права, міжнародного права і конвенцій).
- e5502 Правові політики**
Законодавство, правила та нормативи, такі як закони, звичаєве право, релігійне право, міжнародне право та

конвенції, що регулюють вчинення правосуддя.

e5508 Правові послуги, системи та політики, інші уточнені

e5509 Правові послуги, системи та політики, неуточнені

e555 Послуги, системи та політики щодо об'єднань та організацій

Послуги, системи та політики, що відносяться до груп людей, які об'єдналися для досягнення спільних некомерційних цілей, часто зі структурою асоційованого членства.

e5550 Послуги щодо об'єднань та організацій

Послуги та програми, які надаються людьми, що об'єдналися для досягнення спільних некомерційних цілей з людьми, що мають однакові інтереси, при чому надання відповідних послуг може бути пов'язане з членством, такі як об'єднання та організації, що надають послуги, пов'язані з відпочинком і дозвіллям, спортом, культурою, релігією і взаємодопомогою.

e5551 Системи щодо об'єднань та організацій

Механізми адміністративного контролю та моніторингу, що регулюють відносини та активності людей, об'єднаних спільними некомерційними інтересами та заснування і провадження діяльності об'єднань та організацій, зокрема організацій взаємодопомоги, організацій для відпочинку та дозвілля, культурних та релігійних об'єднань і неприбуткових організацій.

e5552 Політики щодо об'єднань та організацій

Законодавство, правила та нормативи, що регулюють відносини та активності людей, об'єднаних спільними некомерційними інтересами, зокрема політиками управління заснуванням і провадженням об'єднань та організацій, зокрема організацій взаємодопомоги, організацій для відпочинку та дозвілля, культурних та релігійних об'єднань і неприбуткових організацій.

e5558 Послуги, системи та політики щодо об'єднань та організацій, інші уточнені

e5559 Послуги, системи та політики щодо об'єднань та організацій, неуточнені

e560 Медійні послуги, системи та політики

Послуги, системи та політики щодо забезпечення масової комунікації через радіо, телебачення, газети та інтернет.

e5600 Медійні послуги

Послуги та програми, спрямовані на забезпечення масової комунікації, зокрема радіо, телебачення, послуги закритих субтитрів, пресслужби, газети, послуги брайлівського друку і комп'ютерна масова комунікація (Всесвітнє павутиння, інтернет), включаючи тих, хто надає ці послуги.

Виятки: комунікаційні послуги (e5350)

e5601 Медійні системи

Механізми адміністративного контролю і моніторингу, які регулюють надання новин та інформації широкій громадськості, зокрема нормативи, що регулюють контент, розповсюдження, поширення, доступ до та методи комунікування через радіо, телебачення, пресслужби, газети та комп'ютерну масові комунікацію (Всесвітнє павутиння, інтернет).

Виятки: комунікаційні системи (e5351)

e5602 Медійні політики

Законодавство, приписи та нормативи, що регулюють надання новин та інформації надання новин та інформації широкій громадськості, зокрема нормативи, що регулюють контент, розповсюдження, поширення, доступ до та методи комунікування через радіо, телебачення, пресслужби, газети та комп'ютерну масові комунікацію (Всесвітнє павутиння, інтернет).

Виятки: комунікаційні політики (e5352)

e5608 Медійні послуги, системи та політики, інші уточнені**e5609 Медійні послуги, системи та політики не уточнені****e565 Економічні послуги, системи та політики**

Послуги, системи та політики, пов'язані із загальною системою виробництва, розподілу, споживання та використання товарів і послуг.

Винятки: послуги, системи та політики соціального захисту (e570)

e5650 Економічні послуги

Послуги та програми, спрямовані на загальне виробництво, розподіл, споживання та використання товарів і послуг, зокрема приватний комерційний сектор (наприклад, підприємства, корпорації, приватні комерційні підприємства), державний сектор (наприклад, державні, комерційні послуги, такі як кооперативи та корпорації), фінансові організації (наприклад, банки та страхові послуги), включаючи тих, хто надає ці послуги.

Винятки: політика у сфері праці та зайнятості населення (e5900); комунальні послуги (e5300)

e5651 Економічні системи

Механізми адміністративного контролю та моніторингу, які регулюють виробництво, розподіл, споживання та використання товарів і послуг, зокрема системи реалізації та моніторингу економічної політики.

Винятки: системи праці та зайнятості (e5901); системи комунальних послуг (e5301)

e5652 Економічні політики

Законодавство, правила та нормативи, які регулюють виробництво, розподіл, споживання та використання товарів і послуг, зокрема економічні доктрини, прийняті та впроваджені урядами.

Винятки: політики праці та зайнятості (e5902); політики комунальних послуг (e5302)

e5658 Економічні послуги, системи та політики, інші уточнені

e5659 Економічні послуги, системи та політики, не уточнені

e570 Послуги, системи та політики соціального захисту

Послуги, системи та політики, націлені на забезпечення підтримки доходів осіб, які через вік, бідність, безробіття, стан здоров'я чи обмеження життєдіяльності потребують державної допомоги, яка фінансується або за рахунок загальних податкових надходжень, або за схемою внесків.

e5700 Послуги соціального захисту

Послуги та програми, спрямовані на підтримку доходу осіб, які через вік, бідність, безробіття, стан здоров'я або обмеження життєдіяльності потребують державної допомоги, яка фінансується або за рахунок загальних податкових надходжень, або за схемами внесків, зокрема послуги з визначення права, надання або розподілу виплат допомоги для наступних видів програм: програми соціальної допомоги (наприклад, соціальне забезпечення без внесків, компенсація за бідність або інші компенсації, що ґрунтуються на потребах), програми соціального страхування (наприклад, страхування від нещасних випадків або безробіття), а також пенсійні схеми по обмеженню життєдіяльності та пов'язані з ними (наприклад, компенсація доходу), включаючи тих, хто забезпечує ці послуги.

Виятки: послуги охорони здоров'я (e5800)

e5701 Системи соціальної безпеки

Механізми адміністративного контролю та моніторингу, які регулюють програми та схеми, що забезпечують підтримку доходів людей, які через вік, бідність, безробіття, стан здоров'я або обмеження життєдіяльності потребують державної допомоги, зокрема системи впровадження правил і положень, що управляють правом на виплати з соціальної допомоги, добробуту, страхуванню по безробіттю, пенсії та допомоги по обмеженням життєдіяльності.

e5702 Політики соціального захисту

Законодавство, правила та нормативи, що надають підтримку доходу людям, які через вік, бідність, безробіття, стан здоров'я чи обмеження життєдіяльності потребують державної допомоги, такі як законодавство та правила, що управляють правом на виплати з соціальної допомоги, добробуту, страхуванню по безробіттю, пенсії та допомоги по обмеженням життєдіяльності.

e5708 Послуги, системи та політики соціального захисту, інші уточнені**e5709 Послуги, системи та політики соціального захисту, неуточнені**

e575 Послуги, системи та політики загальної соціальної підтримки

Послуги, системи та політики, спрямовані на забезпечення підтримки тим, хто потребує допомоги в сферах, як здійснення покупок, робота по дому, транспорт, догляд за собою і догляд за іншими, щоб повніше функціонувати в суспільстві.

Винятки: послуги, системи та політики охорони здоров'я (e580); надавачі особистого догляду та особисті помічники (e340); послуги, системи та політики соціальної безпеки (e570)

e5750 Послуги загальної соціальної підтримки

Послуги та програми, спрямовані на надання соціальної підтримки людям, які через вік, бідність, безробіття, стан здоров'я або обмеження життєдіяльності потребують підтримки від державних або місцевих владних інституцій в таких сферах, як здійснення покупок, робота по дому, транспорт, догляд за собою і догляд за іншими, щоб повніше функціонувати в суспільстві.

e5751 Системи загальної соціальної підтримки

Механізми адміністративного контролю та моніторингу, що регулюють програми та схеми надання соціальної підтримки людям, які через вік, бідність, безробіття, стан здоров'я або обмеження життєдіяльності потребують такої підтримки, включно із системами реалізації правил і норм, що регулюють право на отримання послуг соціальної підтримки та надання таких послуг.

e5752 Політики загальної соціальної підтримки

Законодавство, правила та нормативи, що регулюють програму та схеми надання соціальної підтримки людям, які через вік, бідність, безробіття, стан здоров'я або обмеження життєдіяльності потребують такої підтримки, зокрема законодавство та правила, які регулюють право на отримання соціальної підтримки.

e5758 Послуги, системи та політики загальної соціальної підтримки, інші уточнені**e5759 Послуги, системи та політики загальної соціальної підтримки, не уточнені****e580 Послуги, системи та політики охорони здоров'я**

Послуги, системи та політики щодо профілактики та лікування проблем зі здоров'ям, забезпечення реабілітації у сфері охорони здоров'я та пропагування здорового способу життя.

Винятки: послуги, системи та політики загальної соціальної підтримки (e575)

e5800 Послуги охорони здоров'я

Послуги та програми на місцевому рівні, рівні громади, регіональному, державному або національному рівні, спрямовані на забезпечення особам втручань для їх фізичного, психічного і соціального благополуччя, зокрема послуги пропагування здорового способу життя та профілактики захворювань, послуги первинної допомоги, гострої допомоги, реабілітації та довготривалого догляду; послуги, які фінансуються державою або приватним коштом, надаються на короткостроковій, довгостроковій, періодичній або разовій основі в різних локаціях надання послуг, таких як у громаді, вдома, в школі та на роботі, в загальних лікарнях, спеціалізованих лікарнях, клініках і закладах постійного та непостійного перебування, включаючи тих, хто надає ці послуги.

e5801 Системи охорони здоров'я

Механізми адміністративного контролю і моніторингу, що регулюють спектр послуг, які надаються особі для її фізичного, психічного і соціального благополуччя в різних локаціях, зокрема в громаді, вдома, в школі та на роботі, в загальних лікарнях, спеціалізованих лікарнях, клініках і закладах постійного та непостійного перебування, такі як системи для реалізації правил і нормативів, що визначають право на отримання послуг, надання приладів, допоміжних технологій або іншого адаптованого обладнання, та законодавства, зокрема актів з охорони здоров'я, що регулюють такі характеристики системи охорони здоров'я як доступність, універсальність, мобільність, державне фінансування та всеохопність.

e5802 Політики охорони здоров'я

Законодавство, правила та нормативи, що регулюють спектр послуг, які надаються особі для її фізичного, психічного і соціального благополуччя, в різних локаціях,

зокрема у громаді, вдома, в школі та на роботі, в загальних лікарнях, спеціалізованих лікарнях, клініках і закладах постійного та непостійного перебування, такі як політики і нормативи, що визначають право на отримання послуг, надання приладів, допоміжних технологій або іншого адаптованого обладнання, а також законодавство, таке як акти охорони здоров'я, що регулюють такі характеристики системи охорони здоров'я як доступність, універсальність, мобільність, державне фінансування та всеохопність.

e5808 Послуги, системи та політики охорони здоров'я, інші уточнені

e5809 Послуги, системи та політики охорони здоров'я, неуточнені

e585 Послуги, системи та політики освіти та навчання

Послуги, системи та політики щодо набування, збереження і вдосконалення знань, компетентності та професійних чи мистецьких навичок. Див. Міжнародну стандартну класифікацію освіти ЮНЕСКО (ISCED-1997).

e5850 Послуги у сфері освіти та навчання

Послуги та програми, пов'язані з освітою і набуванням, збереженням і вдосконаленням знань, компетентності та професійних чи мистецьких навичок, зокрема тих, що передбачені для різних рівнів освіти (наприклад, дошкільна, початкова школа, середня школа, післясередні заклади, професійні програми, програми підготовки та підвищення кваліфікації, учнівство та безперервна освіта), включаючи тих, хто надає ці послуги.

e5851 Системи в сфері освіти та навчання

Механізми адміністративного контролю та моніторингу, що регулюють реалізацію загальних освітніх програм, зокрема систем впровадження політик і нормативів, що визначають право на державну чи приватну освіту та спеціальні освітні програми; місцеві, регіональні або національні ради освіти чи інші авторитетні органи, які регулюють особливості систем освіти, включно із навчальними планами, розміром класів, кількістю шкіл у регіоні, оплатою та субсидіями, спеціальними програмами

харчування та послугами допомоги в позакласний час.

e5852 Політика в сфері освіти та навчання

Законодавство, правила та нормативи, що регулюють реалізацію загальних освітніх програм, зокрема політик і нормативів, що визначають право на державну чи приватну освіту та спеціальні освітні програми і диктують структуру місцеві, регіональні або національні ради освіти чи інші авторитетні органи, які регулюють особливості систем освіти, включно із навчальними планами, розміром класів, кількістю шкіл у регіоні, оплатою та субсидіями, спеціальними програмами харчування та послугами допомоги в позакласний час.

e5858 Послуги, системи та політики освіти та навчання, інші уточнені

e5859 Послуги, системи та політики освіти та навчання, не уточнені

e590 Послуги, системи та політики праці та зайнятості

Послуги, системи та політики, пов'язані з пошуком відповідної роботи для безробітних або осіб, шукають іншу роботу, або з підтримкою вже працевлаштованих осіб, які прагнуть підвищення.

Винятки: економічні послуги, системи та політики (e565)

e5900 Політика у сфері праці та зайнятості населення

Послуги та програми, що надаються місцевими, регіональними чи національними органами влади або приватними організаціями щодо пошуку відповідної роботи для безробітних чи осіб, що шукають іншу роботу або для підтримки осіб, які вже працевлаштовані, зокрема послуги з пошуку та підготовки до працевлаштування, повторного працевлаштування знаходження роботи, працевлаштування після вивільнення, моніторингу на робочому місці, послуг охорони праці та техніки безпеки (напр., ергономіка, служби управління персоналом та людськими ресурсами, служби трудових відносин, послуги професійних об'єднань), включаючи тих, хто надає ці послуги.

e5901 Системи праці та зайнятості

Механізми адміністративного контролю і моніторингу, що регулюють розподіл професій та інших видів зайнятості (оплачуваної роботи) в економіці, зокрема системи впровадження політик і нормативів зі створення робочих місць, гарантій зайнятості, цільового та конкурентного працевлаштування, трудових стандартів і законів, професійних спілок.

e5902 Політики праці та зайнятості

Законодавство, нормативні акти та нормативи, що регулюють розподіл професій та інших видів зайнятості (оплачуваної роботи) в економіці, зокрема системи впровадження політик і нормативів зі створення робочих місць, гарантій зайнятості, цільового та конкурентного працевлаштування, трудових нормативів і законів, професійних спілок.

e5908 Послуги, системи та політики праці та зайнятості, інші уточнені**e5909 Послуги, системи та політики праці та зайнятості, неуточнені****e595 Політичні послуги, системи та політики**

Послуги, системи та політики, пов'язані з голосуванням, виборами та управлінням країнами, регіонами та громадами, а також міжнародними політичними організаціями.

e5950 Політичні послуги

Послуги та структури, такі як місцеві, регіональні та національні уряди, міжнародні організації та особи, обрані або призначені на посади в цих структурах, такі як ООН, Європейський Союз, уряди, регіональні органи влади, місцеві сільські органи влади, традиційні лідери.

e5951 Політичні системи

Структури та пов'язані з ними операції, що організують політичну та економічну владу в суспільстві, зокрема виконавча і законодавча гілки влади та конституційні чи інші правові джерела, з яких вони отримують свої повноваження, зокрема політичні організаційні доктрини, конституції, органи виконавчої та законодавчої гілок

влади, військові.

e5952 Політична політика

Закони та політики, сформульовані та запроваджені через політичні системи, що регулюють функціонування окремої політичної системи, зокрема політики, що регулюють виборчі кампанії, реєстрацію політичних партій, голосування та членство в міжнародних політичних організаціях, зокрема договори, конституційне та інше право, що регулює законодавство та правове регулювання.

e5958 Політичні послуги, системи та політики, інші уточнені

e5959 Політичні послуги, системи та політики, не уточнені

e598 Послуги, системи та політики, інші уточнені

e599 Послуги, системи та політики, не уточнені

